

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

***ΕΚΘΕΣΗ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ***

**ΡΕΘΥΜΝΟ
2011**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
1. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	7
2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	13
3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	23
4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ.....	35
5. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ.....	47
6. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΚΤΙΡΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΥΠΟΔΟΜΕΣ	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	75

τηλέφωνα: γραμματεία (Σοφία Γιαλεδάκη) 28310-77301, 77300 ♠ πρόεδρος 28310-77302
γραμματεία μεταπτυχιακού (Γιώργος Μοτάκης) 28310-77306 ♠ ενημερώσεις φοιτητών
(Τζίνα Αναργύρου) 38310-77303 ♠ **ιστοσελίδα** [http://: www. philology.uoc.gr](http://www.philology.uoc.gr)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η διαδικασία της προβλεπόμενης από την ισχύουσα πανεπιστημιακή νομοθεσία αξιολόγησης του έργου των πανεπιστημιακών τμημάτων περιλαμβάνει ως πρώτη φάση την εσωτερική αξιολόγηση. Πρόκειται για μια συστηματική καταγραφή βάσει ερωτηματολογίων του ερευνητικού, διδακτικού και διοικητικού έργου που επιτελείται από τα Τμήματα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Εδώ παρουσιάζεται το έργο του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης κατά τα τελευταία πέντε χρόνια (2004-2009).

Παρόλο που το ατομικό επιστημονικό και διδακτικό έργο κάθε μέλους Δ.Ε.Π. κρίνεται και αξιολογείται διαρκώς, τόσο από την εγχώρια όσο και από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα (π.χ. συμμετοχή σε συνέδρια μετά από κρίση, αποδοχή δημοσιεύσεων μετά από κρίση, βιβλιοκρισίες, κλπ.) όσο και από την πανεπιστημιακή κοινότητα (όλες οι εκλογές και εξελίξεις των μελών Δ.Ε.Π. στηρίζονται σε εκτεταμένες διαδικασίες αξιολόγησης και κρίσης του ερευνητικού, διδακτικού και διοικητικού τους έργου), συχνά διατυπώνεται η άποψη ότι τα Πανεπιστήμια «δεν αξιολογούνται, ενώ θα έπρεπε». Αυτό οφείλεται στο ότι έως πρόσφατα δεν υπήρχαν στην Ελλάδα θεσμοθετημένες διαδικασίες συστηματικής και συνολικής αποτίμησης του έργου των πανεπιστημιακών μονάδων (Τμημάτων και Σχολών).

Θεωρούμε κατ' αρχήν θετική την προσπάθεια μιας τέτοιας αποτίμησης σε επίπεδο Τμήματος, δεδομένου ότι τα στοιχεία που συλλέγονται μπορούν να μας βοηθήσουν να αποκτήσουμε ακριβέστερη εικόνα του έργου που παράγεται συνολικά και να εντοπίσουμε τα προβλήματα σε συνάρτηση με τις αιτίες που τα δημιουργούν. Για τον λόγο αυτόν, το Τμήμα ανέλαβε να ολοκληρώσει τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης, η οποία αποτυπώνεται στην παρούσα έκθεση. Η έκθεση στηρίζεται σε συστηματική καταγραφή και επεξεργασία των δεδομένων από ειδική επιτροπή αξιολόγησης (βλ. την πρώτη ενότητα), σε συνεργασία και σε διάλογο με όλα τα μέλη του Τμήματος.

Κατά την κρίση της επιτροπής αξιολόγησης, από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν τεκμηριώνεται η δυναμική παρουσία του Τμήματος στο ελληνικό και διεθνές επιστημονικό γίγνεσθαι, πράγμα που οφείλεται στην κινητικότητα και δημιουργικότητα του διδακτικού προσωπικού, αλλά και στις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν οι Τομείς για διεθνείς συνεργασίες, διοργανώσεις συνεδρίων και εκδόσεις συλλογικών τόμων. Καταγράφεται

επίσης και η αδιάλειπτη προσπάθεια για παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν με επιτυχία στις υποχρεώσεις τους, είτε αποφασίσουν να αναζητήσουν εργασία στη Μέση Εκπαίδευση είτε επιλέξουν την ακαδημαϊκή σταδιοδρομία είτε ασχοληθούν επαγγελματικά με τομείς που δεν σχετίζονται στενά με τη Φιλολογία. Παράλληλα, ωστόσο, προκύπτει ότι το Τμήμα μας υποφέρει από τις αδυναμίες που χαρακτηρίζουν τα Ελληνικά Πανεπιστήμια, και ιδιαίτερα τα περιφερειακά: υποχρηματοδότηση, γραφειοκρατία, διαρκώς μειούμενο διδακτικό προσωπικό με παράλληλη αύξηση του αριθμού των φοιτητών, έλλειψη διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης. Εξαιτίας όλων αυτών είναι αδύνατη η ομαλή και απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των διδακτικών αναγκών των Προγραμμάτων Σπουδών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών) των Τομέων, γίνεται όλο και δυσχερέστερη η δυνατότητα συμμετοχής του διδακτικού-επιστημονικού προσωπικού σε συνέδρια και δραστηριότητες απαραίτητες για την προώθηση του έργου τους και παρεμποδίζονται προσπάθειες για την ανάληψη και διεξαγωγή ερευνητικών προγραμμάτων που θα μπορούσαν να προσφέρουν ζωή στο Τμήμα, εξασφαλίζοντας ερευνητικές θέσεις (π.χ. μεταδιδακτορικούς ερευνητές) και ευκαιρίες για συνεργασίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

1

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1.1. Σύνθεση της ΟΜΕΑ και σύντομο ιστορικό

Η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

- 1) Αλέξης Πολίτης, καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας
 - 2) Έλενα Αναγνωστοπούλου, καθηγήτρια Γλωσσολογίας
 - 3) Μαρίνα Δετοράκη, επίκουρη καθηγήτρια Βυζαντινής Φιλολογίας
 - 4) Στέλιος Παναγιωτάκης, επίκουρος καθηγητής Λατινικής Φιλολογίας
 - 5) Κωνσταντίνος Σπανουδάκης, επίκουρος καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας
 - 6) Παναγιώτα Μήνη, επίκουρη καθηγήτρια Ιστορίας και Θεωρίας του Κινηματογράφου
 - 7) Δήμος Σπαθάρας, λέκτορας Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας
 - 8) Ιωάννα Χρονάκη, προπτυχιακή φοιτήτρια
- Σημ. 1: Οι Μαρίνα Δετοράκη, Στέλιος Παναγιωτάκης, Κωνσταντίνος Σπανουδάκης, Παναγιώτα Μήνη και Δήμος Σπαθάρας τυπικά λειτουργούν επικουρικά στο έργο της ΟΜΕΑ επειδή δεν ανήκουν στις δύο ανώτερες βαθμίδες. Στην πραγματικότητα όμως είχαν ουσιαστικότερη συμβολή στην επεξεργασία των ερωτηματολογίων, τη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων, καθώς και τη σύνταξη της τελικής έκθεσης.
 - Σημ. 2: Εκπρόσωποι των μεταπτυχιακών φοιτητών δεν μετείχαν στην ΟΜΕΑ, καθώς δεν ανταποκρίθηκαν στις προσκλήσεις που τους απύθυνε το Τμήμα.

Δεν υπήρξε η δυνατότητα γραμματειακής και τεχνικής υποστήριξης του έργου της ΟΜΕΑ. Το έργο αυτό το ανέλαβαν εξ ολοκλήρου τα μέλη της. Η θητεία της ΟΜΕΑ ορίστηκε για δύο συνεχόμενα διδακτικά εξάμηνα (εαρινό εξάμηνο 2008-2009 και χειμερινό εξάμηνο 2009-2010) κατά τα οποία πραγματοποιήθηκε η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης. Κατά το εαρινό εξάμηνο 2010-2011 συντάχθηκε η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν.

1.2. Συνεργασίες της ΟΜΕΑ για την διαμόρφωση της έκθεσης

Για τη διαμόρφωση της έκθεσης η ΟΜΕΑ συνεργάστηκε:

- Με τα μέλη ΔΕΠ και τους διδάσκοντες με σύμβαση ΠΔ 407 του Τμήματος, προκειμένου να συμβάλουν στην τελική διαμόρφωση των ερωτηματολογίων και να συμπληρώσουν το ειδικά διαμορφωμένο Απογραφικό Δελτίο Εξαμηνιαίου Μαθήματος, το ειδικά διαμορφωμένο Ατομικό Απογραφικό Δελτίο Ερευνητικής Δραστηριότητας και το ειδικά διαμορφωμένο Δελτίο Υποδομών.
- Με τον πρόεδρο, τη Γραμματεία, το Ειδικό Τεχνικό-Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.), τους διευθυντές των Τομέων, τον διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και τους διευθυντές Εργαστηρίων του Τμήματος για τη συλλογή στοιχείων σχετικά με τα προγράμματα σπουδών, τα επιστημονικά προγράμματα και το διδακτικό, επιστημονικό και διοικητικό έργο του Τμήματος.
- Με τις διοικητικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Κρήτης για τη συλλογή στοιχείων σχετικών με την ιστορία και ανάπτυξη του Τμήματος.

1.3. Πηγές και διαδικασίες για την άντληση πληροφοριών

Τα δεδομένα αντλήθηκαν από τους ετήσιους Οδηγούς και τον Κανονισμό λειτουργίας του Τμήματος, από τα στοιχεία που βρίσκονται αναρτημένα στην Ιστοσελίδα του Τμήματος, από τα Απογραφικά Δελτία Εξαμηνιαίων Μαθημάτων που συνέλεξαν οι διδάσκοντες, από τα Ατομικά Απογραφικά Δελτία Ερευνητικής Δραστηριότητας, από τα Δελτία Υποδομών και Διοικητικών Υπηρεσιών, και από τα Ερωτηματολόγια των Φοιτητών. Χρησιμοποιήσαμε ακόμη στοιχεία που μας παρείχαν οι Γραμματείες προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών (Σοφία Γιαλεδάκη και Γιώργος Μοτάκης), οι Διευθύνσεις Τομέων, Εργαστηρίων και Μεταπτυχιακών Σπουδών, η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Πανεπιστημίου Κρήτης (Χρυσούλα Σκεπετζή και Μανώλης Κακλαμάνος), η Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής (κοσμήτορας Αλέξης Καλοκαιρινός, γραμματέας Βιβή Θώμου), οι Διευθύνσεις Προσωπικού και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης καθώς και η Γραμματεία της Πρυτανείας.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην επεξεργασία των ερωτηματολογίων και απογραφικών δελτίων, ώστε να ανταποκρίνονται κατά το δυνατόν στις ιδιαιτερότητες των ανθρωπιστικών επιστημονικών κλάδων της Φιλολογίας (κλασικής, βυζαντινής, νεοελληνικής), του Θεάτρου, του Κινηματογράφου και της Γλωσσολογίας. Στους κλάδους αυτούς ούτε υπάρχουν ούτε είναι έγκυρες τυχόν ποσοτικές διαδικασίες καταμέτρησης και αποτίμησης της αποδοχής του έργου τους. Έγινε λοιπόν προσπάθεια ώστε τα αρχικά απογραφικά δελτία που προτάθηκαν από την ΑΔΙΠ, πρώτον να προσαρμοστούν στα ειδικά χαρακτηριστικά των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος, κι ύστερα να απηχούν την ξεχωριστή φυσιογνωμία κάθε Τομέα κατά τρόπο ενιαίο, αλλά όχι και ισοπεδωτικά ομοιογενή. Για τον σκοπό αυτό, τα μέλη της ΟΜΕΑ συνεργάστηκαν συστηματικά ανταλλάζοντας απόψεις και κατέληξαν σε προτάσεις που παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν διεξοδικά σε διαδοχικές συνελεύσεις του Τμήματος κατά τα δύο εξάμηνα της αξιολόγησης (εαρινό 2008-09, χειμερινό 2009-10) πριν οριστικοποιηθούν τα τελικά ερωτηματολόγια και απογραφικά δελτία που διανεμήθηκαν.

1.4. Θετικά Στοιχεία και Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν κατά την Εσωτερική Αξιολόγηση

Θετικά Στοιχεία

- Επειδή δεν υπήρξε προηγούμενο συνολικής αυτοαξιολόγησης του Τμήματος, η ΟΜΕΑ έθεσε για πρώτη φορά το πλαίσιο και τους μηχανισμούς της διαδικασίας.
- Δόθηκε η ευκαιρία να έρθουν σε στενότερη επαφή οι Τομείς μεταξύ τους και να αποκτήσουν καλύτερη αντίληψη για το ερευνητικό και διδακτικό έργο που επιτελείται στους άλλους Τομείς, πράγμα που μπορεί να συμβάλει στη συνοχή του Τμήματος.
- Συγκεντρώθηκαν με συστηματικό τρόπο στοιχεία που αφορούν το σύνολο του ερευνητικού και διδακτικού έργου που επιτελείται στο Τμήμα από τα οποία προκύπτει σαφώς η πολύπλευρη και δυναμική παρουσία του στον επιστημονικό χώρο, καθώς και η επάρκεια του διδακτικού του έργου. Παράλληλα, αναδεικνύονται οι δυσκολίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Τμήμα, ώστε να αναπροσαρμόσει τους στόχους του λαμβάνοντα υπόψη τα πορίσματα της αξιολόγησης.

Αρνητικά Στοιχεία

Τα μέλη της ΟΜΕΑ αντιμετώπισαν σοβαρά πρακτικά προβλήματα κατά τη διαδικασία της αυτοαξιολόγησης:

- Η έλλειψη γραμματειακής και τεχνικής υποστήριξης μας υποχρέωσε να διεκπεραιώσουμε εκ των ενόντων τόσο την επίπονη και χρονοβόρα διαδικασία καταγραφής, ταξινόμησης και επεξεργασίας των στοιχείων όσο και την σύνταξη της έκθεσης, σε βάρος του επιστημονικού μας χρόνου.
- Η έλλειψη τεχνικής υποστήριξης μας εμπόδισε να αξιοποιήσουμε πλήρως (μέσα από στατιστική επεξεργασία) όλα τα στοιχεία που συλλέξαμε, ιδιαίτερα με βάση τα απογραφικά δελτία και ερωτηματολόγια.
- Πηγή καθυστερήσεων, ιδιαίτερα κατά τα πρώτα στάδια του έργου, υπήρξε επίσης η απουσία κεντρικής υπηρεσίας του Πανεπιστημίου που θα συντόνιζε τις δράσεις των ΟΜΕΑ και θα απαντούσε ερωτήματα.

1.5. Προτάσεις για βελτίωση της Διαδικασίας

- Υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης από κεντρική υπηρεσία του Πανεπιστημίου Κρήτης. Δημιουργία μόνιμου Γραφείου Αξιολόγησης που θα επιτρέψει τη συνεχή συλλογή και ανάλυση στοιχείων.
- Δημιουργία υπηρεσίας παρακολούθησης της επαγγελματικής ζωής των αποφοίτων της Φιλοσοφικής Σχολής (στο πλαίσιο της Κοσμητείας) για συνεχή συλλογή και ανάλυση τέτοιων στοιχείων.
- Απόσπαση στις Σχολές και στα Τμήματα ειδικών υπαλλήλων με εμπειρία στην τεχνική και στατιστική ανάλυση των στοιχείων. Γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη του έργου της ΟΜΕΑ.

Ελπίζουμε η έκθεση αυτή, όπως και οι άλλες εκθέσεις Πανεπιστημιακών Τμημάτων, να συμβάλει στη συνειδητοποίηση και αντιμετώπιση εκ μέρους της Πολιτείας των

προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα Δημόσια Πανεπιστήμια στην χώρα μας και να μην είναι απλώς ένα στάδιο σε μια γραφειοκρατική διαδικασία απαραίτητη ώστε η Ελλάδα να φαίνεται ότι ανταποκρίνεται στις Κοινοτικές Οδηγίες.

2

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

2.1 ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης βρίσκεται στο Ρέθυμνο, στην περιοχή Γάλλου. Μαζί με το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και το Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών αποτελούν τη Φιλοσοφική Σχολή, και μοιράζονται τις ίδιες αίθουσες διδασκαλίας. Από την ίδρυσή τους το 1977 ως ενιαία Φιλοσοφική Σχολή έως το 1998, τα Τμήματα αυτά στεγαζόνταν σε κτίρια του ΤΕΙ Κρήτης στα Περιβόλια, συνοικία ανατολικά της πόλης του Ρεθύμνου. Τον Μάρτιο του 1998 και οι τρεις Σχολές του Ρεθύμνου μεταφέρθηκαν στην νεόδμητη τότε Πανεπιστημιούπολη, τρία περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου. Η υψομετρική διαφορά από την πόλη προσφέρει πανοραμική θέα στον παλιό οικισμό (παλιά πόλη), στο παλιό κάστρο (Φορτέτζα) και στη θάλασσα.

Παρότι τα γραφεία των διδασκόντων, οι γραμματείες και οι χώροι συνεδριάσεων ήταν ήδη έτοιμα από το 1998, τα διδακτήρια της Φιλοσοφικής Σχολής παραδόθηκαν σε χρήση μόλις το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 (επί Κοσμητείας του Αλέξη Καλοκαιρινού). Τα νέα διδακτήρια εξυπηρετούν πλέον με επάρκεια τις διδακτικές και εξεταστικές ανάγκες, οι οποίες μέχρι τότε καλύπτονταν, ανεπαρκώς, σε διδακτικές αίθουσες που κυρίως ανήκαν σε άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης. Στα καινούρια κτήρια στεγάζεται πλέον και η Κοσμητεία της Σχολής.

2.2 Ιστορικό του Τμήματος και στόχοι του Τμήματος.

Η ενιαία Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης ιδρύθηκε το 1976. Η εισαγωγή των πρώτων φοιτητών έγινε το ακαδημαϊκό έτος 1977-78. Πρώτος κοσμήτορας της Φιλοσοφικής Σχολής διετέλεσε ο κλασικός φιλόλογος Γιάννης Καμπίσης (1977-79). Οι αρχικοί τομείς, τα σπουδαστήρια, τα ινστιτούτα και οι θέσεις του διδακτικού προσωπικού θεμελιώθηκαν το 1980. Το 1980 συγκροτήθηκαν οι εξής τομείς: Κλασικών σπουδών □ Μεσαιωνικών και Νεωτέρων σπουδών □ Ιστορίας □ Αρχαιολογίας □ Παιδαγωγικών Σπουδών

Ιδιαίτερος σημαντικό σταθμό αποτελεί το έτος 1983, οπότε η Φιλοσοφική Σχολή με το ΦΕΚ 48/15-04-83 καταμήθηκε ως εξής:

- Τμήμα Φιλολογίας. Τομείς: Κλασικών Σπουδών, Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, Γλωσσολογίας, Θεατρολογίας και Μουσικολογίας.
- Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Τομείς: Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας, Ιστορίας Νεοτέρων Χρόνων, Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και Ανατολικών και Αφρικανικών Σπουδών.
- Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών. Τομείς: Φιλοσοφίας, Ψυχολογίας και Κοινωνιολογίας, και Παιδαγωγικής.

Ήδη το ακαδημαϊκό έτος 1983-84 έγινε εισαγωγή φοιτητών στα δύο πρώτα Τμήματα, με 193 φοιτητές να εισάγονται στο Τμήμα Φιλολογίας. Οι πρώτοι πτυχιούχοι του Τμήματος Φιλολογίας ορκίστηκαν τον Σεπτέμβριο του 1987. Δεύτερη σημαντική εξέλιξη σημειώθηκε την περίοδο 1985-87, οπότε τα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής αυτονομήθηκαν, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προέβλεπε το 103 Π.Δ., και μετά την ανάδειξη των πρώτων πρυτανικών αρχών που προήλθαν από τις εκλογές της 21^{ης} Μαρτίου 1987. Αμέσως μετά τις πρυτανικές εκλογές, έγιναν στην Φιλοσοφική Σχολή κατά το τέλος του ακαδημαϊκού έτους 1986-87 εκλογές για την ανάδειξη του πρώτου κοσμήτορα της Σχολής με την νέα της μορφή και των πρώτων προέδρων και αναπληρωτών προέδρων των Τμημάτων της. Άτυπος πρώτος πρόεδρος του Τμήματος διετέλεσε ο καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας Νάσος Βαγενάς (1983-86), ακολούθως οι κλασικοί φιλόλογοι Γιάννης Καμπίσης (1986-1990), ο Μιχαήλ Πασγάλης (1990-95 και 1999-2004), και ο Αναστάσιος Νικολαΐδης (1995-99 και 2004-08). Μεγάλη απώλεια για το Τμήμα Φιλολογίας υπήρξε ο αιφνίδιος θάνατος του Γιάννη Καμπίση τον Αύγουστο του 1990.

2.3 Διοίκηση και Τομείς του Τμήματος

Επικεφαλής του Τμήματος είναι, σύμφωνα με το νόμο, ο εκάστοτε πρόεδρος, ο οποίος έχει σημαντικές διοικητικές αρμοδιότητες, καθορίζει το πρόγραμμα της Γενικής Συνέλευσης και επιβλέπει την εφαρμογή των αποφάσεών της. Κατά την τελευταία διετία (από το 2008) πρόεδρος ήταν ο Αλέξης Πολίτης, του οποίου η θητεία ανανεώθηκε μετά τις εκλογές που διεξήχθησαν το 2010. Τον αναπληρώνει ο αναπληρωτής πρόεδρος (κατά τα αυτά έτη και μέχρι και σήμερα ο κλασικός φιλόλογος καθηγητής Αναστ. Νικολαΐδης). Το κυρίαρχο όργανο είναι η Γενική Συνέλευση των μελών του Τμήματος. Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται με ειδική σύνθεση (ΓΣΕΣ) όπου το προβλέπει ο νόμος. Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος συνέρχεται μία φορά τον μήνα, αλλά και εκτάκτως, όποτε απαιτείται (σχετικά με την διοίκηση του Τμήματος, βλ. και 6.1).

Στο Τμήμα Φιλολογίας λειτουργούν οι παρακάτω μόνιμες επιτροπές:

α'. Επιτροπή Κατατακτῆριων Εξετάσεων

β'. Επιτροπή Μετεγγραφών Φοιτητών

γ'. Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ορίζεται υπεύθυνος για τις ανταλλαγές του προγράμματος *Διά βίου μάθηση - Erasmus* (από το 2001 έως σήμερα ο καθηγητής Αναστ. Νικολαΐδης). Δύο μέλη ΔΕΠ κάθε χρόνο λειτουργούν ως ακαδημαϊκοί σύμβουλοι (για το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 οι επίκ. καθηγητές Στ. Παναγιωτάκης και Δημ. Πολυχρονάκης), οι οποίοι παρέχουν συμβουλές στους φοιτητές για θέματα που αφορούν στο πρόγραμμα σπουδών και την ακαδημαϊκή τους πρόοδο εν γένει. Άλλα μέλη του Τμήματος συμμετέχουν στα συλλογικά όργανα διοίκησης και σε διατμηματικές επιτροπές του Πανεπιστημίου Κρήτης, όπως η Σύγκλητος, η Επιτροπή Ερευνών κτλ. Παράλληλα με το διδακτικό, το ερευνητικό έργο και τις παραπάνω διαρκείς επιτροπές, τα μέλη ΔΕΠ διεκπεραιώνουν, μέσω έκτακτων επιτροπών ή με απευθείας ανάθεση της Γενικής Συνέλευσης, πλήθος άλλων διοικητικών καθηκόντων.

Το Τμήμα Φιλολογίας αποτελείται από τέσσερις Τομείς:

• Τομέας Κλασικών Σπουδών

Ο Τομέας Κλασικών Σπουδών θεραπεύει τα γνωστικά αντικείμενα της αρχαίας ελληνικής και λατινικής φιλολογίας, της παπυρολογίας και της επιγραφικής. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 διευθυντής του Τομέα ήταν ο καθηγητής Μιχαήλ Πασχάλης. Μέλη ΔΕΠ, πλην του διευθυντή: ο καθηγητής Α. Νικολαΐδης, η αναπλ. καθηγήτρια Λουκία Αθανασάκη, οι επίκ. καθηγητές Αθηνά Καβουλάκη, Στ. Παναγιωτάκης, Κ. Σπανουδάκης, και οι λέκτορες Κ. Αποστολάκης και Δ. Σπαθάρας.

• Τομέας Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας

Ο Τομέας Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας θεραπεύει τα γνωστικά αντικείμενα της βυζαντινής φιλολογίας, της παλαιογραφίας, της μεσαιωνικής και νεότερης ελληνικής φιλολογίας, και της θεωρίας της λογοτεχνίας. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 διευθύντρια του Τομέα ήταν η αναπλ. καθηγήτρια Αγγέλα Καστρινάκη. Μέλη ΔΕΠ, πλην της διευθύντριας του Τομέα: οι καθηγητές Α. Πολίτης, Στ. Κακλαμάνης, ο αναπλ. καθηγητής Ι. Βάσσης, οι επίκ. καθηγητές Μαρίνα Δετοράκη, Δ. Πολυχρονάκης, και ο λέκτωρ Μ. Πατεδάκης.

• Τομέας Γλωσσολογίας

Ο Τομέας Γλωσσολογίας θεραπεύει τα γνωστικά αντικείμενα της θεωρητικής, της εφαρμοσμένης και της ιστορικής γλωσσολογίας. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 διευθύντρια του Τομέα ήταν η καθηγήτρια Ελενα Αναγνωστοπούλου. Μέλη ΔΕΠ, πλην της διευθύντριας: οι αναπλ. καθηγητές Α. Καλοκαιρινός, Γ. Κατσιμαλή, και η επίκ. καθηγήτρια Ιωάννα Κάππα.

• Τομέας Θεατρολογίας και Μουσικολογίας

Ο Τομέας Θεατρολογίας και Μουσικολογίας θεραπεύει τα γνωστικά αντικείμενα της θεωρίας και ιστορίας του θεάτρου και του κινηματογράφου, καθώς και της ιστορίας της ελληνικής και δυτικής μουσικής. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 διευθύντρια του Τομέα ήταν η

καθηγήτρια Ελίζα-Άννα Δελβερούδη. Μέλη ΔΕΠ, πλην της διευθύντριας: οι επίκ. καθηγητές Α. Γλυτζουρή, Παναγιώτα Μήνη, και οι λέκτορες Μ. Σειραγάκης, Αύρα Ξεπαπαδάκου.

Τα μέλη ΔΕΠ που αναφέρονται παραπάνω αποτελούσαν το δυναμικό του Τμήματος τον Ιούνιο του 2010. Ωστόσο υπάρχουν τρία μέλη ΔΕΠ που έχουν ήδη εκλεγεί σε άλλα Τμήματα και πρόκειται να αποχωρήσουν, ενώ δεν καταγράφονται τα υπό διορισμό μέλη ΔΕΠ που έχουν ήδη εκλεγεί στο Τμήμα.

Το Τμήμα Φιλολογίας αναγνωρίζοντας την προσφορά και το έργο μελών του που συνταξιοδοτήθηκαν έχει ανακηρύξει ομότιμους καθηγητές όλα τα μέλη που αφυπηρέτησαν από το Τμήμα: Στυλιανό Αλεξίου, Θεοχάρη Δετοράκη, Οδυσσέα Τσαγκαράκη, Σταμάτη Φιλιππίδη, Θεόδωρο Χατζηπανταζή.

Μεγάλη συμβολή στην εξέλιξη και λειτουργία του Τμήματος είχε και η Γραμματεία και το υπόλοιπο προσωπικό. Πρώτος γραμματέας της Φιλοσοφικής Σχολής ήταν ο Γιάννης Τζήκας (1977-1984). Πρώτη γραμματέας του ανεξάρτητου Τμήματος Φιλολογίας διετέλεσε η Εύα Κανακάκη (1984-2009), την οποία διαδέχτηκε η Σοφία Γιαλεδάκη (2009). Ουσιαστική συμβολή στην μηχανογραφική και γραμματειακή υποστήριξη του Τμήματος προσέφεραν και προσφέρουν τα μέλη ΕΤΕΠ: Μαρία Καούνη (συνταξιοδοτήθηκε το 2010), Τζίνα Αναργύρου (1992) και Γιώργος Μοτάκης (1994). Υπηρέτησαν επίσης η Νίκη Εφεντάκη (2002-2005) και ο ηχολήπτης Βαγγέλης Γεραρχάκης.

2.4 Εκλογές Μελών ΔΕΠ – Προσωπικό

Κατά τα πέντε πρώτα χρόνια της λειτουργίας της Σχολής οι διδακτικές ανάγκες καλύφθηκαν από ομότιμους καθηγητές, εν ενεργεία καθηγητές, υφηγητές και επιμελητές άλλων Φιλοσοφικών Σχολών της χώρας καθώς και από ειδικούς επιστήμονες. Το έτος 1977-78 τις υπηρεσίες τους πρόσφεραν έξι καθηγητές και ομότιμοι καθηγητές με απόσπαση (Ι. Καμπίσης, Μαρία Λαμπράκη, Μ. Σακελλαρίου, Στ.. Καψωμένος, Ν. Πλάτων, Α. Τσοπανάκης), δύο επιμελητές (Ερ. Καψωμένος, Α. Παναγόπουλος) και τέσσερεις ειδικοί επιστήμονες (Στ. Αλεξίου, Δ. Λαζαρίδης, Χρύσα Μαλτέζου, Α. Μπουγάς). Στο Παράρτημα (Πιν. Ι) έχουν καταχωρισθεί οι καταστάσεις μισθοδοσίας, γραμμένες με γραφομηχανή, των ετών 1977-78, 1979-80 και 1984-85. Το σύνολο του προσωπικού που υπηρέτησε στο Τμήμα Φιλολογίας, και η εξέλιξή του, από την ίδρυση του Τμήματος μέχρι και τον Μάιο του 2009 σε όλες τις βαθμίδες φαίνεται αναλυτικά στο Παράρτημα (Πιν. Ι). Το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2009-10, επί συνόλου 45 οργανικών θέσεων, υπηρετούσαν στο Τμήμα Φιλολογίας 24 μέλη ΔΕΠ (5 καθηγητές, 7 αναπληρωτές καθηγητές, 3 μόνιμοι επίκουροι, 5 επίθητα επίκουροι και 4 λέκτορες), και 11 Ειδικοί Επιστήμονες του άρθρου 5 του ΠΔ 407/1980. Η εξέλιξη της στελέχωσης του Τμήματος παρουσιάζεται στο παρακάτω διάγραμμα:

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

ΕΤΟΣ	ΜΕΛΗ ΔΕΠ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΠΔ 407/80
1984-85	19	12
1985-6	19	12
1986-87	19	7
1987-88	18	11
1989-90	20	16
1990-91	21	15
1991-92	21	18
1992-93	19	15
1993-94	19	11
1994-95	22	13
1995-96	22	7

1996-97	22	11
1997-98	22	7
1998-99	22	8
1999-2000	23	7
2000-01	23	10
2001-02	23	10
2002-03	26	7
2003-04	25	11
2004-05	24	12
2005-06	25	5
2006-07	23	3
2007-08	23	7
2008-09	23	8
2009-10	24	11

Από τα στοιχεία αυτά διαφαίνεται μια σχεδόν αμετάβλητη κατάσταση ως προς το δυναμικό του Τμήματος Φιλολογίας. Θα πρέπει, όμως να σημειωθεί ότι σημαντικά προσκόμματα στην ομαλή κάλυψη των διδακτικών αναγκών συνιστούν α') η χρονοβόρες διαδικασίες που απαιτούνται από την εκλογή μέχρι τον διορισμό νέων μελών ΔΕΠ (σε ορισμένες περιπτώσεις χρειάστηκαν ακόμη και 20 μήνες), β') η συρρίκνωση των πιστώσεων για πρόσληψη συμβασιούχων καθηγητών και ιδίως η παράλληλη αύξηση του αριθμού των φοιτητών, η οποία αναγκάζει το Τμήμα να προσλαμβάνει συμβασιούχους του ΠΔ 407 κατακερματίζοντας τις διαθέσιμες πιστώσεις. Οι τελευταίες εξελίξεις στα δημοσιονομικά της χώρας δημιουργούν ανησυχία και κλίμα αβεβαιότητας ως προς την διατήρηση των θέσεων ΔΕΠ και ΠΔ 407/80.

2.5 Προπτυχιακοί και Μεταπτυχιακοί Φοιτητές του Τμήματος Φιλολογίας

Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται οι εισαχθέντες και αποφοιτήσαντες του Τμήματος Φιλολογίας κατά τα πρώτα πέντε έτη της αυτόνομης λειτουργίας του. Στην συνέχεια δίνονται τα σχετικά στοιχεία στοιχεία, ανά πέντε έτη εφεξής και κατά τα τελευταία πέντε έτη, έως το ακαδημαϊκό έτος 2008-09:

ΠΙΝΑΚΑΣ II

ΕΤΟΣ	ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΕΣ	ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΑΝΤΕΣ
1991-92	128	46
1992-93	126	88
1993-94	128	80
1994-95	116	67
1996-97	114	84
1997-98	149	86
1998-99	160	97
1999-00	172	97
2000-01	184	104
2001-02	123	73
2004-05	155	113
2005-06	158	103
2006-07	166	110
2007-08	164	83
2008-09	191	86

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει μία κατά βάση σταθερή εισαγωγή φοιτητών που κινείται γύρω στους εκατόν εξήντα. Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το πρόγραμμα σπουδών είναι ουσιαστικά αδύνατον να τηρηθούν και αν αυτό κατορθώνεται μόνον χάρη σε συναδέλφους της Μέσης εκπαίδευσης, κατόχους διδακτορικού διπλώματος, που δέχονται να διδάσκουν το πρωί στο λύκειο και το απόγευμα στο πανεπιστήμιο.

Στον πίνακα που ακολουθεί (III) μπορεί κανείς να παρακολουθήσει τον συνολικό αριθμό των εγγεγραμμένων φοιτητών από τότε που υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία έως και το ακαδημαϊκό έτος 2009-10. Από τον πίνακα αυτό, σε συνδυασμό με τα προβλήματα που σχετίζονται με την στελέχωση του Τμήματος, προκύπτει με σαφήνεια ότι τα μέλη ΔΕΠ καλούνται να ανταποκριθούν στις ανάγκες ενός ολοένα και περισσότερο διογκούμενου αριθμού φοιτητών:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ

ΕΤΟΣ	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ
1996-97	768
1997-98	462
1998-99	481
1999-00	526
2000-01	
2001-02	642
2002-03	660
2003-04	687
2005-06	1281
2006-07	1395
2007-08	1391
2008-09	1514
2009-10	1698

Καθώς ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών παρέμενε περίπου σταθερός, η αύξηση στον αριθμό των εν ενεργεία φοιτητών θα πρέπει να αποδοθεί στην συσσώρευση φοιτητών που καθυστερούν να πάρουν πτυχίο, αλλά και στο γεγονός ότι το Τμήμα καλείται να ανταποκριθεί στις γνωστικές ανάγκες φοιτητών οι οποίοι εισάγονται στο Πανεπιστήμιο χωρίς να διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις ώστε να παρακολουθήσουν τα μαθήματα με επάρκεια. Με άλλα λόγια ο διογκούμενος αριθμός φοιτητών είναι ευθέως ανάλογος της επιτακτικής ανάγκης για αντικατάσταση του συστήματος εισαγωγής στα Πανεπιστήμια από ένα νέο, το οποίο θα λαμβάνει υπόψη του τα ακαδημαϊκά κριτήρια των ίδιων των Πανεπιστημίων.

Ενδιαφέρον όμως παρουσιάζουν και τα στοιχεία για τις επιλογές των φοιτητών ως προς την κατεύθυνση σπουδών (Πιν. IV). Διαθέσιμα στοιχεία υπάρχουν από το ακαδημαϊκό έτος 1992-93, όταν ξεκίνησε να λειτουργεί η μηχανοργάνωση του Τμήματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ IV

ΕΤΟΣ	ΚΛΣ	ΒΝΦ	ΓΛΩΦ	Θ&Μ	ΧΩΡΙΣ ΔΗΛΩΣΗ*
1992-93	44	47	4	1	30
1993-94	46	37	3	2	40
1994-95	31	31	5	4	45
1995-96	34	32	4	1	46
1996-97	36	31	10	3	15
1997-98	29	38	15	7	60
1998-99	40	49	8	5	58
1999-00	47	52	10	1	62
2000-01	41	49	15	3	76
2001-02	33	60	19	1	61
2002-03	36	83	8	2	47
2003-04	43	62	7	4	48
2004-05	42	59	7	1	48
2005-06	35	91	6	4	26
2006-07	39	77	6	2	40
2007-08	32	73	9	3	48
2008-09	31	89	9	5	61

* ΧΩΡΙΣ ΔΗΛΩΣΗ: Οι πρωτοετείς φοιτητές (η επιλογή κατεύθυνσης γίνεται στην αρχή του δεύτερου έτους) και ελάχιστοι 'ξεχασιάρηδες'.

Ας σημειωθεί εδώ ότι η μείωση των φοιτητών που επιλέγουν τον ΚΛΣ Τομέα είναι αντιστρόφως ανάλογη της αύξησης των ωρών διδασκαλίας των Αρχαίων Ελληνικών στην Μέση Εκπαίδευση κατά τα τελευταία χρόνια.

Από το 1993 το Τμήμα Φιλολογίας προσφέρει μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών. Ωστόσο, ατύπως το Τμήμα προσέφερε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών ήδη από το 1987. Ο κανονισμός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών αναθεωρήθηκε ριζικά το

2007 το επόμενο έτος θεσπίστηκε και ο εσωτερικός κανονισμός των μεταπτυχιακών σπουδών. (βλ. 3.2).

2.6 Εργαστήρια

Στο Τμήμα Φιλολογίας λειτουργούν τέσσερα θεσμοθετημένα με νόμο εργαστήρια:

- *Εργαστήριο Παπυρολογίας και Επιγραφικής* (ΦΕΚ 143Α/1.7.98). Εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα της Παπυρολογίας και της Επιγραφικής. Στο πλαίσιο του εργαστηρίου λειτουργούν τα παρακάτω προγράμματα: α'. Πρόγραμμα Προμηθείας: παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για τις ασκήσεις παπυρολογίας και επιγραφικής, β'. Αρχείο Επιγραφικών Κειμένων Νομού Ρεθύμνης. Επίσης, το εργαστήριο διαθέτει τη συλλογή Papyri Universitatis Cretensis και συμμετέχει στην έκδοση του επιστημονικού περιοδικού *EYAIMENH* (έχουν εκδοθεί πέντε τεύχη, το τελευταίο το 2004). Μετά την αποχώρηση του Ι. Τζιφόπουλου, του πρώτου διευθυντή του εργαστηρίου, το ΕΡΠΕ διευθύνει προς το παρόν ο Α. Νικολαΐδης, ενώ τα σχετικά καθήκοντα ασκεί ο διδάκτωρ παπυρολογίας Ν. Λίτινας (ΕΤΕΠ).

- *Εργαστήριο Παλαιογραφίας και Αρχείου Μικροταινιών* (ΦΕΚ 143Α/1.7.98). Εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες, στα γνωστικά αντικείμενα της Παλαιογραφίας-Κωδικολογίας και της μελέτης της Φιλολογίας και Ιστορίας του Βυζαντινού και Νέου Ελληνισμού. Διαθέτει πλούσια συλλογή από μικροταινίες και φωτογραφίες ελληνικών χειρογράφων (9^{ος}-17^{ος} αι.), σπάνιους καταλόγους χειρογράφων, μηχανήματα ανάγνωσης, και ένα τελειότατο μηχανήμα για την ψηφιοποίηση μικροταινιών και διαφανειών. Τον Ιούνιο του 2010 το εργαστήριο Παλαιογραφίας παρέιχε πρόσβαση σε τριακόσια τριάντα οκτώ χειρόγραφα, αριθμός που είναι πιθανό να αυξηθεί στο μέλλον. Διευθύντρια του εργαστηρίου είναι η επίκ. καθηγήτρια Μαρίνα Δετοράκη. Επίσης, με ευθύνη του Τομέα δημιουργήθηκε ο επικοινωνιακός κόμβος *Λόγιος Ερμής*, που ήταν προσβάσιμος στο διαδίκτυο, και συγκέντρωνε πληροφορίες σχετικές με την έρευνα και τη διδασκαλία των νεοελληνικών σπουδών σε όλον τον κόσμο (<http://logiosermis.phl.uoc.gr/>). Σήμερα ωστόσο είναι ανενεργός, καθώς το Υπουργείο Πολιτισμού που τον είχε παραγγείλει (1997), αρνήθηκε κατόπιν να αναλάβει την πολύ μικρή, και απαραίτητη για τη λειτουργία του, χρηματοδότηση που είχε δεσμευθεί να καταβάλει.

- *Εργαστήριο Γλωσσολογίας* (ΦΕΚ 193Α/19.8.98). Αποστολή του είναι οι εφαρμογές της τεχνολογίας για την διεξαγωγή και ανάπτυξη της έρευνας σε θέματα που εμπίπτουν στο ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο της Γλωσσολογίας (θεωρητικής και εφαρμοσμένης). Το εργαστήριο οργανώνει μαθήματα διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής σε αλλοδαπούς φοιτητές, σε όλη τη διάρκεια του έτους. Υπεύθυνη των μαθημάτων αυτών και διευθύντρια του εργαστηρίου είναι η αναπλ. καθηγήτρια Γεωργία Κατσιμαλή.

- *Εργαστήριο Θεάτρου και Μουσικής* (ΦΕΚ 270Α/28.11.80). Εξυπηρετεί τις διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα του θεάτρου, της μουσικής και του κινηματογράφου με δική του πλούσια συλλογή διαφανειών, δισκοθήκη, βιβλιοθήκη και ταινιοθήκη καθώς και σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα. Διευθύντρια του εργαστηρίου είναι η καθηγήτρια Ελίζα-Άννα Δελβερούδη.

- **Κέντρο πληροφορικής της Φιλοσοφικής Σχολής**

Στο χώρο της Φιλοσοφικής Σχολής λειτουργεί από το 2009 το κέντρο πληροφορικής που στοχεύει στο να εκπαιδεύσει και να εξοικειώσει τους φοιτητές σε θέματα χρήσης των ηλεκτρονικών υπολογιστών και εφαρμογών τους στην επιστήμη μας, καθώς και να παράσχει ενημέρωση σε θέματα Διαδικτύου.

2.7 Βραβεία-υποτροφίες, εκδόσεις, συνέδρια, ανακηρύξεις επιτίμων διδασκόντων

2.7.1 Βραβεία-υποτροφίες

Το Τμήμα Φιλολογίας προκηρύσσει και διαχειρίζεται δύο βραβεία - υποτροφίες αριστείας:

α') *Βραβείο Louis Robert* Ετήσιο βραβείο που απονέμεται στις δύο καλύτερες προπτυχιακές ή μεταπτυχιακές αρχαιογνωστικές εργασίες των Τμημάτων Φιλολογίας και Ιστορίας-Αρχαιολογίας του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους. Εργασίες με βαθμό άριστα υποβάλλονται από τους διδάσκοντες σε τριμελείς επιτροπές, τις οποίες συγκροτούν τα δύο

Τμήματα. Το βραβείο θεσμοθετήθηκε με την εισήγηση του αείμνηστου καθηγητή Γιάννη Καμπίτση, εις μνήμην του επιφανούς αρχαιολογού *Louis Robert*, καθηγητή στο Κολλέγιο της Γαλλίας και μέλους της Ακαδημίας των Επιγραφών. Το βραβείο συνοδεύεται από χρηματικό έπαθλο 500 ευρώ (250 για κάθε εργασία, εφόσον έχουν προταθεί δύο).

β') Υποτροφία Ιωάννη Καμπίτση Η υποτροφία θεσμοθετήθηκε εις μνήμην Γιάννη Καμπίτση, καθηγητή της κλασικής φιλολογίας και απονέμεται ανά διετία, από το ακαδημαϊκό έτος 1996-97, στον εκάστοτε πρωτεύοντα στις εξετάσεις για το ΠΜΣ του Τομέα Κλασικών Σπουδών. Η υποτροφία συνίσταται στη χορήγηση 1.500 € κάθε εξάμηνο· διατηρείται και κατά το δεύτερο έτος των σπουδών του φοιτητή, εφόσον η επίδοσή του κατά το πρώτο έτος κριθεί ικανοποιητική (μέσος όρος βαθμολογίας στα μαθήματα τουλάχιστον επτά [7]), ενώ σε αντίθετη περίπτωση χάνει την υποτροφία, η οποία απονέμεται πάλι στον πρωτεύσαντα στις εισαγωγικές εξετάσεις για το ΠΜΣ του Τομέα Κλασικών Σπουδών.

γ') Βραβείο Μενέλαου Παρλαμά Βραβείο θεσμοθετημένο από τον Σύλλογο Φίλοι του Πανεπιστημίου Κρήτης του Ηρακλείου εις μνήμην Μενέλαου Παρλαμά, διαπρεπούς φιλόλογου. Απονέμεται στην καλύτερη εργασία, δημοσιευμένη ή αδημοσίευτη, εκπονημένη από μεταπτυχιακό φοιτητή του Πανεπιστημίου Κρήτης πρώτου ή δεύτερου κύκλου, οιασδήποτε Σχολής ή Τμήματος με αντικείμενο τη μελέτη του ελληνικού πολιτισμού. Η χρονική περίοδος (αρχαία, μέση ή νεότερη) καθορίζεται κάθε έτος κατά την προκήρυξη. Η απονομή γίνεται σε επίσημη τελετή στο Ηράκλειο.

Σημ.: Παλαιότερα το Τμήμα διαχειριζόταν και το Βραβείο Στέλλας Παναγοπούλου, που είναι πλέον ανενεργό. Το βραβείο αυτό θεσμοθετήθηκε εις μνήμην Στέλλας Παναγοπούλου από τη μητέρα της, αναπληρώτρια καθηγήτρια Ιωάννα Γιατρομανωλάκη, και χορηγήθηκε για πρώτη φορά για το ακαδημαϊκό έτος 1994-95 σε αριστούχο μεταπτυχιακό φοιτητή του Τμήματος (400.000 δρχ.). Κατόπιν όμως το εν λόγω βραβείο κατέστη και παραμένει ως σήμερα ανενεργό.

2.7.2 Εκδόσεις

Η Φιλοσοφική Σχολή εκδίδει από το 1983 το επιστημονικό περιοδικό *Αριάδνη. Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης*. Το περιοδικό διευθύνεται από Συντακτική Επιτροπή και είναι εγνωσμένου κύρους. Δημοσιεύονται επιστημονικές εργασίες μελών και διδασκόντων της Σχολής αλλά και ημεδαπών και αλλοδαπών επιστημόνων, βιβλιοκρισίες, καθώς και χρονικό της εξέλιξης και των δραστηριοτήτων της Σχολής. Το 2010 κυκλοφόρησε ο δέκατος πέμπτος τόμος.

2.7.3 Συνέδρια

Το Τμήμα διοργανώνει τόσο σειρά συνεδρίων σε μόνιμη βάση, όσο και συνέδρια, διαλέξεις, ημερίδες αφιερωμένα σε ειδικά επιστημονικά θέματα.

Πλήρης κατάλογος των διαλέξεων, ημερίδων και συνεδρίων που διοργάνωσε το Τμήμα κατά την τελευταία δεκαετία δίδονται στο Παράρτημα, Πίν. IV.

2.7.4 Ανακήρυξη επιτίμων διδασκόντων

Το Τμήμα της Φιλολογίας έχει κατά καιρούς ανακηρύξει εξέχουσες προσωπικότητες των γραμμάτων, των τεχνών και της πνευματικής και ποιμαντικής ζωής σε επίτιμους διδάκτορες. Έχουν αναγορευθεί οι: Jorge Luis Borges (1984), Παντελής Πρεβελάκης (1984), Μενέλαος Παρλαμάς (1990), Βαρθολομαίος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1992), Αναστάσιος αρχιεπίσκοπος Τυράνων και πάσης Αλβανίας, Wim I. Bakker, Arnold van Gemert, Alfreund Vincent, Ολυμπία Αλεξίου (2002), Γρηγόρης Σηφάκης (2009), και το 2011 θα αναγορευθεί ο Τίτος Πατρικιός.

3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ)

3.1.1 Στόχοι του Τμήματος

Το Τμήμα καλλιεργεί και προάγει με την ακαδημαϊκή διδασκαλία και την επιστημονική έρευνα στους κλάδους της Φιλολογίας (Κλασική, Βυζαντινή και Νεοελληνική, Γλωσσολογία, Θεατρολογία). Παρέχει στους πτυχιούχους του τα απαραίτητα εφόδια που θα τους εξασφαλίσουν άρτια κατάρτιση για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία, ώστε να συμβάλλουν στη βελτίωση του επιπέδου της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και στην πρόοδο των φιλολογικών επιστημών εν γένει.

3.1.2 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι, το Τμήμα εφαρμόζει ένα ευέλικτο Πρόγραμμα Σπουδών (συγκροτήθηκε το ακαδημαϊκό έτος 1988-1989· αναθεωρήθηκε το 2004-05), ίσως το ευέλικτο στην Ελλάδα με πολλές επιλογές και ένα σχετικά μικρό αριθμό υποχρεωτικών μαθημάτων. Για να αποκτήσουν το πτυχίο του Τμήματος, οι φοιτητές πρέπει να εξεταστούν με επιτυχία σε 55 μαθήματα, σε επτά (7) τουλάχιστον εξάμηνα σπουδών.

Το Πρόγραμμα Σπουδών δημοσιοποιείται μέσω των ετήσιων Οδηγών Σπουδών του Πανεπιστημίου (σε έντυπη μορφή και σε CD-ROM) καθώς και μέσω της ιστοσελίδας του Πανεπιστημίου (www.uoc.gr). Οι φοιτητές μπορούν επίσης να ζητούν πληροφορίες και οδηγίες για το Πρόγραμμα από τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο ή τη Γραμματεία του Τμήματος. Τακτικός έλεγχος του Προγράμματος Σπουδών πραγματοποιείται από τα μέλη ΔΕΠ και τους εκπροσώπους των φοιτητών στις συνελεύσεις των Τομέων και του Τμήματος.

3.1.3 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών και στόχοι του Τμήματος

Το Πρόγραμμα αποσκοπεί αφενός να εξασφαλίσει στους φοιτητές του μια γενική φιλολογική κατάρτιση και αφετέρου να προσφέρει τη δυνατότητα στοιχειώδους εξειδίκευσης στα γνωστικά αντικείμενα ενός από τους τέσσερις τομείς του Τμήματος: (1) Κλασικών Σπουδών, (2) Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, (3) Γλωσσολογίας και (4) Θεατρολογίας - Μουσικολογίας. Η γενική φιλολογική κατάρτιση του φοιτητή εξασφαλίζεται με μια σειρά υποχρεωτικών εισαγωγικών μαθημάτων στην Αρχαία Ελληνική, Λατινική, Βυζαντινή, Νεοελληνική Φιλολογία και γλώσσα, στην Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας και του Νεοελληνικού Θεάτρου. Προωθείται επίσης η γενικότερη κατάρτιση του φοιτητή με την παρακολούθηση υποχρεωτικών μαθημάτων από άλλα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής (Ιστορία, Φιλοσοφία, Παιδαγωγικά).

Η εξειδίκευση αρχίζει από το γ' εξάμηνο σπουδών: οι φοιτητές επιλέγουν την κατεύθυνση που θα ακολουθήσουν έως το τέλος των σπουδών τους· παράλληλα, με τα βασικά υποχρεωτικά μαθήματα, αρχίζουν να παρακολουθούν τις ενότητες των μαθημάτων που τους προσφέρει ο κάθε Τομέας:

Τομέας Κλασικών Σπουδών: επική ποίηση, λυρική ποίηση (αρχαϊκή και μετακλασική εποχή), δράμα (τραγωδία και κωμωδία), ιστοριογραφία, φιλοσοφική πεζογραφία και ρητορική, μυθιστόρημα, μαθήματα αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Τομέας Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας: βυζαντινή θρησκευτική ποίηση - υμνογραφία, λόγια κοσμική φιλολογία, βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι, υστεροβυζαντινή φιλολογία, κρητική και επτανησιακή λογοτεχνία, Διαφωτισμός, νεοελληνική λογοτεχνία από τον 19ο αιώνα έως σήμερα κ.ά.

Τομέας Γλωσσολογίας: Φωνολογία, Μορφολογία, Σύνταξη, Σημασιολογία, Ιστορική Γλωσσολογία, Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία και Διδακτική της Ελληνικής Γλώσσας, Πραγματολογία, Διαλεκτολογία, Κοινωνιογλωσσολογία, Γλωσσολογία Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Φιλοσοφία γλώσσας, Ψυχολογία κ.ά.

Τομέας Θεατρολογίας - Μουσικολογίας: Ενότητες της Ιστορίας και Θεωρίας του παγκόσμιου και νεοελληνικού θεάτρου και κινηματογράφου, Εθνομουσικολογία, Αρχαία και Δυτική Μουσική, Ελληνική δημοτική και λαϊκή μουσική κ.ά.

3.1.4 Επαγγελματικές δεξιότητες και Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Το Πρόγραμμα αποσκοπεί να εξοικειώσει τους φοιτητές με την θεωρητική και εφαρμοσμένη γνώση καθώς και με την επιστημονική έρευνα. Οι στόχοι αυτοί εξυπηρετούνται από τρία είδη μαθημάτων: α') *Παραδόσεις* (θεωρητική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου), β') *Ασκήσεις* σε γλωσσικά φαινόμενα, και γ') *Σεμινάρια* (επιστημονική διερεύνηση ενός ειδικού θέματος από τους φοιτητές υπό την καθοδήγηση του διδάσκοντος με στόχο της συγγραφή επιστημονικής εργασίας).

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών παρέχει στους αποφοίτους τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα ώστε να διεκδικήσουν μια θέση εργασίας στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Γραφείου Διασύνδεσης, οι απόφοιτοι του Τμήματος εργάζονται:

- Σε Βιβλιοθήκες και Αρχεία
- Σε Εφημερίδες και περιοδικά
- Σε Εκδοτικούς οίκους και οργανισμούς
- Στην Τοπική Αυτοδιοίκηση
- Ως Φιλολόγοι στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Δημόσια και Ιδιωτική)
- Στον χώρο των εκδόσεων (μεταφραστές και επιμελητές εκδόσεων, γλωσσολόγοι, ως συγγραφείς βοηθημάτων για φιλολογικά μαθήματα του σχολείου) και στον Τύπο
- Ως καθηγητές της Ελληνικής ως Ξένης γλώσσας
- Ως ωρομίσθιοι καθηγητές-εκπαιδευτές σε διάφορες σχολές (Ι.Ε.Κ., Κ.Ε.Κ., Σχολές του Ο.Α.Ε.Δ., Σχολές Τουριστικών Επαγγελμάτων, Σχολές Ενόπλων Δυνάμεων, Σχολή Αστυνομίας, Σχολή Νοσηλευτικής, κ.ά.)
- Σε Ν.Ε.Λ.Ε. για διδασκαλία Ελληνικών σε Προγράμματα Αναλφαβητισμού και σε Ομάδες Κοινωνικά Αποκλεισμένων (π.χ. Τσιγγάνων).
- Σε ερευνητικά κέντρα
- Σε Θεατρικούς Οργανισμούς και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

3.1.5 Δομή και Συνεκτικότητα του ΠΠΣ

Στα οκτώ εξάμηνα των σπουδών τους οι φοιτητές οφείλουν να παρακολουθήσουν εικοσιοκτώ βασικά μαθήματα Φιλολογίας (Υποχρεωτικά Επιλεγόμενα Φιλολογίας, ΥΕΦ: 3x28=84 ώρες) και πέντε μαθήματα γενικής κατάρτισης, προσφερόμενα από τα άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής (Υποχρεωτικά Επιλεγόμενα Γενικής Κατάρτισης, ΥΕΓ: 3x5=15 ώρες). Οφείλουν ακόμη να επιλέξουν εννέα μαθήματα ειδίκευσης (Υποχρεωτικά Επιλεγόμενα Τομέα, ΥΕΤ: 3x9=27 ώρες) από το Πρόγραμμα του Τομέα της προτίμησής τους (Κλασικών Σπουδών, Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, Γλωσσολογίας, Θεατρολογίας και Μουσικολογίας). Στο Πρόγραμμα του ίδιου Τομέα πρέπει να εντάσσονται τουλάχιστον τα τρία από τα τέσσερα υποχρεωτικά για κάθε φοιτητή Σεμινάρια, ενώ το τέταρτο μπορεί να προέρχεται και από άλλον Τομέα του Τμήματος (ΣΕΜ: 3x4 =12 ώρες). Τέλος ο φοιτητής έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει και πέντε μαθήματα ελεύθερης επιλογής (ΕΛΕ: 3x5=15 ώρες), τα δύο από τα οποία ανήκουν οπωσδήποτε στο Πρόγραμμα του Τμήματος, ενώ τα υπόλοιπα τρία μπορούν να προέρχονται και από τα άλλα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής. Αν συνυπολογιστεί το ένα από τα Υποχρεωτικά Μαθήματα Ξένης Γλώσσας (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Ισπανικά, Τουρκικά), το οποίο ισοδυναμεί με 3 διδακτικές μονάδες, για την απόκτηση του Πτυχίου απαιτούνται συνολικά πενήντα πέντε (55) μαθήματα ή εκατόν εξήντα πέντε (165) διδακτικές μονάδες (δ.μ.). Συνοπτικά:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

I. Μαθήματα ΚΟΡΜΟΥ ή ΥΕΦ: 28

8 μαθήματα ΑΕΦ (010 + 020 + 100 + 5 γραμματειακές ενότητες: έπος, λυρική ποίηση, δράμα, ιστοριογραφία, φιλοσοφία-ρητορική)

5 μαθήματα ΛΑΦ (010 + 020 + 100 + 1 ποίηση + 1 πεζογραφία)

4 μαθήματα ΒΥΦ (100 + 3 γραμματειακές ενότητες: Υμνογραφία-Αγιολογία, Ιστοριογραφία- Χρονογραφία, λόγια βυζαντινή γραμματεία)

6 μαθήματα ΝΕΦ (100 + περίοδος ως το 1669 + περίοδος 1669-1850 + περίοδος 1850-1930 + περίοδος 1930-σήμερα + θεωρία λογοτεχνίας-λογοτεχνική κριτική-συγκριτική φιλολογία)

4 μαθήματα Γλωσσολογίας (100 + 101 + σύνταξη + νεοελληνική γραμματική)

1 μάθημα ΝΕΘ (νεοελληνικό θέατρο)

II. Μαθήματα ΥΕΓ: 5

3 Ιστορίες (αρχαία-βυζαντινή-νεοελληνική) + 1 φιλοσοφία-ιστορία φιλοσοφίας + 1 παιδαγωγική άσκηση

III. Μαθήματα ΥΕΤ: 9

IV. Σεμινάρια: 4

Οι φοιτητές είναι ελεύθεροι να πάρουν και παραπάνω σεμινάρια, εφόσον το επιθυμούν. Αλλά οι πιστωτικές μονάδες των επιπλέον σεμιναρίων είναι 4 και όχι 10, όπως στα υποχρεωτικά 4 σεμινάρια.

V. Ελεύθερες Επιλογές: 5

Τα μαθήματα αυτά μπορούν να προσφέρονται από οποιοδήποτε Τμήμα του Π.Κ., και ένα από αυτά συνιστάται να είναι το διαπανεπιστημιακό μάθημα που προσφέρεται από το Πρόγραμμα «Επιστήμων-Πολίτης». Τα μαθήματα ΕΛΕ, ωστόσο, δεν είναι υποχρεωτικά εκτός Τμήματος. Εφόσον το επιθυμούν, οι φοιτητές είναι ελεύθεροι να επιλέξουν και τις 5 ΕΛΕ από προσφερόμενα μαθήματα του Τμήματος.

VI. Ξενόγλωσση Γραμματεία και Ορολογία (Ξ.Γ.): 4

Για το πτυχίο, τα 4 μαθήματα Ξένης Γλώσσας λογίζονται ως ένα μάθημα. Δηλαδή ο βαθμός της Ξ.Γ. στο πτυχίο είναι ένας, και συγκεκριμένα ο μέσος όρος των βαθμών των 4 μαθημάτων.

3.1.6 Προαπαιτούμενα μαθήματα

Δεν υπάρχει σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων. Οι φοιτητές είναι ελεύθεροι να συνδυάσουν τα μαθήματα που επιθυμούν να παρακολουθήσουν ανά εξάμηνο, και η κατανομή των ωρών διδασκαλίας που αναφέρεται στον Οδηγό Σπουδών είναι ενδεικτική. Συνιστάται η παρακολούθηση των μαθημάτων ΥΕΦ κατά τα πρώτα εξάμηνα σπουδών· έτσι οι φοιτητές θα αποκτήσουν σύντομα τις βασικές γνώσεις που είναι απαραίτητες για την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων ΥΕΤ και την αποδοτική συμμετοχή τους στα Σεμινάρια.

Ωστόσο, σύμφωνα με τις τροποποιήσεις που επέφερε ο Ν. 2188/1994, άρθρο 1 παρ. 5 στον Ν.2083/1992 για τα ΑΕΙ, καθορίζεται «αλληλουχία προαπαιτούμενων και εξαρτώμενων από τα προαπαιτούμενα μαθημάτων». Για το Τμήμα Φιλολογίας εξαρτώμενα μαθήματα είναι όλα τα Σεμινάρια, ενώ προϋπόθεση για την εγγραφή στα Σεμιναριακά Μαθήματα είναι η επιτυχής παρακολούθηση των παρακάτω προαπαιτούμενων κατά Τομέα μαθημάτων:

ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Για σεμινάριο ΑΕΦ: ΑΕΦ 100 και ΑΕΦ 010 ή 020

Για σεμινάριο ΛΑΦ: ΛΑΦ 100 και ΛΑΦ 010 ή 020

ΤΟΜΕΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Για σεμινάριο ΒΥΦ: ΒΥΦ 100 και ΑΕΦ 010 ή 020

Για σεμινάριο ΝΕΦ: ΝΕΦ 100 και δύο (2) παραδόσεις ΝΕΦ

ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ: ΓΛΩ 100

ΤΟΜΕΑΣ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑΣ-ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑΣ: Μία (1) παράδοση ΘΝΕ

3.1.7 Λειτουργικότητα του ΠΠΣ

Η οργάνωση και ο συντονισμός του ΠΠΣ συζητούνται και εγκρίνονται από τις Γενικές Συνελεύσεις των Τομέων και του Τμήματος. Κεντρικό χαρακτηριστικό της φιλοσοφίας του Προγράμματος είναι η δυνατότητα να συγκροτούνται ατομικά προγράμματα σπουδών, και να επιτρέπεται στους φοιτητές να διαχειρίζονται ελεύθερα και με υπευθυνότητα την οργάνωση του χρόνου τους και την ακαδημαϊκή τους πορεία. Επειδή, όμως, τα δεδομένα που έχουμε να διαχειριστούμε μεταβάλλονται διαρκώς (αύξηση αριθμού φοιτητών, γνωστικές ανεπάρκειες σχετιζόμενες με το σύστημα εισαγωγής στα πανεπιστήμια, μείωση του διδακτικού προσωπικού), έχει ξεκινήσει στο Τμήμα διαδικασία προβληματισμού και διαλόγου μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών κατά την οποία έχει εκφραστεί η ανάγκη για επανεκτίμηση και αναπροσαρμογή του ΠΠΣ. Στις δυσλειτουργίες του ΠΠΣ περιλαμβάνονται η ανεπαρκής κάλυψη σημαντικών γνωστικών αντικειμένων λόγω του μικρού αριθμού μελών ΔΕΠ, καθώς και η ανάγκη για μεγαλύτερη συνοχή των επιμέρους προσφερομένων μαθημάτων. Επιπλέον, μολονότι συνιστάται στον Οδηγό Σπουδών τα εισαγωγικά μαθήματα κορμού να επιλέγονται πριν από τα ειδικά, συχνά συμβαίνει το αντίστροφο.

3.2 Το εξεταστικό σύστημα

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στις καθορισμένες από το νόμο περιόδους, δηλαδή στο τέλος του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου (εξεταστική Ιανουαρίου και Ιουνίου, αντίστοιχα) και κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Η αξιολόγηση

των φοιτητών στηρίζεται κυρίως σε γραπτή εξέταση, αν και ορισμένοι διδάσκοντες επιλέγουν την προφορική εξέταση. Στα σεμινάρια οι φοιτητές αξιολογούνται με βάση την τελική γραπτή εργασία τους, αλλά και προφορική παρουσίαση, καθώς και την ενεργό συμμετοχή τους στο μάθημα. Η επιτυχής ολοκλήρωση του σεμιναρίου προϋποθέτει υποχρεωτική παρουσία σε αυτά (με δυνατότητα απουσίας μέχρι τρεις φορές).

3.2.1 Διαφάνεια της διαδικασίας εξέτασης

Οι διδάσκοντες οφείλουν να συναντούν όσους φοιτητές επιθυμούν να δουν το γραπτό τους και να κατανοήσουν τη βαθμολογία τους. Στα σεμιναριακά μαθήματα, η προφορική παρουσίαση της εργασίας και η συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα, με βάση τις οποίες γίνεται η αξιολόγηση, αποτελούν ανοικτές διαδικασίες.

3.1.2 Προβλήματα στο εξεταστικό σύστημα

Ο μεγάλος αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών σε μαθήματα όπως τα υποχρεωτικά Κορμού ή οι Ασκήσεις έχει ως αποτέλεσμα να απαιτείται μεγάλος αριθμός επιτηρητών στις γραπτές εξετάσεις και οι συνθήκες εξέτασης να μην είναι πάντοτε ικανοποιητικές. Συνεπώς, υπάρχει ανάγκη για εύρεση εναλλακτικών τρόπων εξέτασης και αξιολόγησης των φοιτητών. Ενώ σε κάποια μαθήματα εφαρμόζεται κατά καιρούς, πέραν της τελικής γραπτής εξέτασης, και η προαιρετική εξέταση μέσω προόδων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, αυτό δεν μπορεί να γενικευτεί λόγω του μεγάλου αριθμού φοιτητών και της έλλειψης επικουρικού προσωπικού.

3.1.3 Σύνδεση του ΠΠΣ με Προγράμματα Πανεπιστημίων του εξωτερικού.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν μαθήματα ανάλογου γνωστικού αντικείμενου σε πανεπιστήμια του εξωτερικού, μέσω του προγράμματος Erasmus. Οι πιστωτικές μονάδες και οι βαθμοί που αποκτούνται στο ξένο Πανεπιστήμιο αναγνωρίζονται και ενσωματώνονται στο πρόγραμμα σπουδών του φοιτητή του Τμήματός μας. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 το Τμήμα έχει συνεργασία με είκοσι δύο τμήματα ευρωπαϊκών πανεπιστημίων: Αγγλία (3), Αυστρία (1), Βέλγιο (1), Γαλλία (2), Γερμανία (3), Ισπανία (5), Ιταλία (3), Κύπρος (1), Ολλανδία (1), Σουηδία (1), Πολωνία (1) (βλ. Ενότητα 4, Πίν. ΙΧ). Στο ίδιο πλαίσιο, διδάσκοντες του Τμήματος είχαν τη δυνατότητα να διδάξουν σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, ενώ συνάδελφοι του εξωτερικού επισκέφτηκαν το Τμήμα και παρέδωσαν μαθήματα (βλ. Ενότητα 4, Πίν. ΙΧ). Παρά το ενδιαφέρον που δείχνουν οι συνάδελφοί μας να διδάξουν σε πανεπιστήμια του εξωτερικού, και παρά την ενθάρρυνση που δέχονται οι φοιτητές μας να αξιοποιούν τη δυνατότητα που τους παρέχεται για ολιγόμηνη παραμονή και σπουδές στο εξωτερικό, η περιορισμένη οικονομική ενίσχυση του προγράμματος δυσχεραίνει τη διαδικασία ανταλλαγής και περιορίζει την κινητικότητα.

Στο ΠΠΣ εφαρμόζεται το σύστημα πιστωτικών μονάδων (ECTS) και σε φοιτητές από το εξωτερικό. Συγκεκριμένα, οι αντιστοιχίες έχουν διαμορφωθεί ως εξής:

- Ασκήσεις - Παραδόσεις: 4 ECTS
- Σεμινάρια: 10 ECTS
- Μεταπτυχιακά σεμινάρια: 15 ECTS

Τα μαθήματα (ασκήσεις, παραδόσεις και σεμινάρια) διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα. Κατόπιν συνεννόησης με τον διδάσκοντα ο αλλοδαπός φοιτητής έχει τη δυνατότητα, προκειμένου να κατανοήσει το περιεχόμενο του μαθήματος, να μελετήσει ξενόγλωσση βιβλιογραφία και να εξεταστεί στην αγγλική ή σε άλλη γλώσσα με τη μορφή της τελικής γραπτής εξέτασης ή με ανάθεση γραπτής εργασίας.

3.1.3.5 Πρακτική άσκηση των φοιτητών

Δεν εφαρμόζεται στο Τμήμα.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

3.2.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ο τίτλος του ΠΜΣ είναι *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης*. Το ΠΜΣ είναι μονομηματικό, και εξειδικεύεται στις παρακάτω κατευθύνσεις: Κλασική φιλολογία, Βυζαντινή φιλολογία, Νεοελληνική φιλολογία, Γλωσσολογία, Ιστορία και θεωρία του θεάτρου και του κινηματογράφου. Δεν συμμετέχουν σε αυτό άλλα Τμήματα και Ιδρύματα.

3.2.2 Σκοπός του ΠΜΣ

Το ΠΜΣ άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1993-94 (ΦΕΚ 865/τ.Β'/26.11.1993) και αναμορφώθηκε το έτος 2007-08 (ΦΕΚ 1202/τ.Β'/13.07.2007). Αντικείμενο και σκοπός του προγράμματος είναι η προαγωγή της επιστήμης στις ειδικότητες της ελληνικής φιλολογίας, της γλωσσολογίας και του θεάτρου-κινηματογράφου. Επιδιώκεται η κατάρτιση νέων επιστημόνων, οι οποίοι θα στελεχώσουν τα συναφή Ερευνητικά Κέντρα και Πανεπιστημιακά Τμήματα, ορισμένα από τα οποία συναντούν σοβαρές δυσκολίες στην εξεύρεση εξειδικευμένου διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού. Το ΠΜΣ επιδιώκεται να αντιστοιχεί με το ΠΠΣ, προκειμένου να διαμορφωθούν Φιλολόγοι με ευρεία εποπτεία του γνωστικού τους αντικειμένου.

Το πρόγραμμα μαθημάτων του ΜΠΣ αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και δημοσιοποιείται από τους ετήσιους Οδηγούς Σπουδών του Πανεπιστημίου (σε έντυπη μορφή και σε CD-ROM). Επίσης, ο φοιτητής μπορεί να ζητά πληροφορίες και οδηγίες για το Πρόγραμμα από τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο ή τη Γραμματεία του ΠΜΣ.

3.2.3 Συντονισμός και λειτουργία του ΠΜΣ

Αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό λειτουργίας του ΠΜΣ είναι η Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΣΕΜΣ). Η ΣΕΜΣ ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης (ΓΣΕΣ) του Τμήματος, με ένα μέλος από κάθε κατεύθυνση των τεσσάρων Τομέων, ύστερα από πρότασή τους, και τον εκάστοτε διευθυντή του ΠΜΣ. Ο εκάστοτε εκπρόσωπος του Τομέα ορίζεται ως υπεύθυνος κατεύθυνσης. Στη ΣΕΜΣ συμμετέχει επίσης εκπρόσωπος των φοιτητών (ένας εκ των εκλεγμένων εκπροσώπων τους στη ΓΣΕΣ).

Με την εγγραφή του φοιτητή στο ΠΜΣ, και ύστερα από σχετική εισήγηση της ΣΕΜΣ, η ΓΣΕΣ ορίζει τον επόπτη του, λαμβάνοντας υπόψη τα επιστημονικά ενδιαφέροντα του φοιτητή, όπως αποτυπώθηκαν στη συνέντευξη κατά τις εισαγωγικές εξετάσεις. Ο επόπτης είναι μέλος ΔΕΠ του Τομέα στον οποίον ανήκει η επιστημονική ειδίκευση του φοιτητή και, σε συνεργασία με τη ΣΕΜΣ, παρακολουθεί και ελέγχει την πρόοδό του στο σύνολό της. Η ΓΣΕΣ λαμβάνει υπόψη τον συνολικό αριθμό μεταπτυχιακών φοιτητών που εποπτεύει κάθε μέλος ΔΕΠ, έτσι ώστε το μεταπτυχιακό έργο στο Τμήμα να κατανέμεται όσο το δυνατόν ισομερέστερα. Θέμα αλλαγής επόπτη τίθεται στον οικείο τομέα, ο διευθυντής του οποίου εισηγείται σχετικά στη ΓΣΕΣ.

3.2.4 Δομή και Συνεκτικότητα του ΠΜΣ

Το πρόγραμμα φοίτησης διαρθρώνεται σε 4 εξάμηνα. Η παρακολούθηση των σεμιναρίων είναι υποχρεωτική· κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής παρακολουθεί και εξετάζεται σε δύο μαθήματα ανά εξάμηνο και συνολικά έξι στη διάρκεια του πρώτου κύκλου ειδίκευσης. Οι δυνατότητες επιλογών μαθημάτων προσδιορίζονται από το πρόγραμμα μαθημάτων που συνιστά τον εκάστοτε διετή κύκλο διδασκαλίας και στο πλαίσιο συνεργασίας του επόπτη καθηγητή με τον φοιτητή. Η φοίτηση ολοκληρώνεται με την εκπόνηση γραπτής διπλωματικής εργασίας μεταπτυχιακού επιπέδου. Κάθε μάθημα αντιστοιχεί σε 15 πιστωτικές μονάδες (ECTS), ενώ η διπλωματική εργασία σε 30. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτείται για την απόκτηση του διπλώματος είναι 120.

Το πρόγραμμα απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στους εξής τομείς: Αρχαία ελληνική και λατινική φιλολογία, Βυζαντινή φιλολογία, Νεοελληνική φιλολογία, Γλωσσολογία, Θέατρο & Κινηματογράφος. Ύστερα από έκθεση του επόπτη και εισήγηση της ΣΕΜΣ, η ΓΣΕΣ απονέμει μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στους φοιτητές που ολοκλήρωσαν

με επιτυχία τις υποχρεώσεις του Α΄ Κύκλου, εξετάστηκαν δηλαδή επιτυχώς σε έξι μαθήματα απαραίτητως μέσα σε διάστημα τεσσάρων συνεχόμενων εξαμήνων από την έναρξη της φοίτησής τους (εκτός αν τους χορηγήθηκε αναστολή φοίτησης) και συνέγραψαν διπλωματική εργασία που κρίθηκε ως επιτυχής. Ως επιτυχία λογίζεται η βαθμολόγηση τουλάχιστον με πέντε (5) στη δεκάβαθμη κλίμακα. Η απονομή των διπλωμάτων ειδίκευσης μπορεί να γίνεται τρεις φορές το χρόνο, κατά τους μήνες Ιούνιο ή Ιούλιο, Σεπτέμβριο ή Οκτώβριο και Φεβρουάριο ή Μάρτιο.

3.2.5 Διαδικασία και κριτήρια επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών

Η επιλογή γίνεται από τη ΣΕΜΣ και επικυρώνεται από τη ΓΣΕΣ με γραπτές και προφορικές εξετάσεις, στις οποίες δικαιούνται να πάρουν μέρος υποψήφιοι που έχουν συγκεντρώσει στο πτυχίο τους γενική βαθμολογία *άριστα* ή *λίαν καλώς*. Στις εισαγωγικές εξετάσεις μπορούν να συμμετέχουν και αλλοδαποί με πτυχίο ΑΕΙ.

Οι ημερομηνίες για την υποβολή των αιτήσεων καθώς και για τη διεξαγωγή των εξετάσεων ορίζονται βάσει του κανονισμού και η εξεταστέα ύλη ανακοινώνεται τουλάχιστον τρεις μήνες νωρίτερα. Το Τμήμα ανακοινώνει στον ημερήσιο Τύπο τον αριθμό των θέσεων που προκηρύσσονται για κάθε κατεύθυνση. Οι εξετάσεις διενεργούνται από τριμελείς επιτροπές του κάθε Τομέα, υπό την εποπτεία της ΣΕΜΣ και οι υποψήφιοι που συγκεντρώνουν στις γραπτές εξετάσεις βαθμό τουλάχιστον *λίαν καλώς* έχουν το δικαίωμα να προσέλθουν σε προφορική εξέταση και συνέντευξη, με την ολοκλήρωση των οποίων θα διαμορφωθεί, ύστερα από συμψηφισμό, και η τελική βαθμολογία τους. Στο τελικό αυτό αποτέλεσμα, οι επιμέρους βαθμολογίες υπολογίζονται με τον ακόλουθο τρόπο: γραπτή εξέταση μαθημάτων ειδίκευσης 40%, βαθμός πτυχίου 20%, βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα τα σχετικά με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών και αριθμός των μαθημάτων αυτών 20%, προφορική εξέταση και συνέντευξη 20%. Σε περίπτωση ισοβαθμίας γίνονται δεκτοί όλοι οι ισοβαθμούντες υποψήφιοι. Μετά την περάτωση των διαδικασιών αυτών, οι πίνακες των επιτυχόντων προωθούνται από τη ΣΕΜΣ του ΠΜΣ για επικύρωση στη ΓΣΕΣ, και δημοσιοποιούνται ευθύς μετά τις αντίστοιχες εξεταστικές περιόδους μέσω γραπτής ανακοίνωσης στη Γραμματεία του ΠΜΣ. Όλοι οι υποψήφιοι έχουν πρόσβαση στα διορθωμένα γραπτά τους καθώς και στο σύνολο της βαθμολογίας για μια εβδομάδα μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

3.2.6 Τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών

Οι φοιτητές αξιολογούνται βάσει της τελικής γραπτής σεμιναριακής εργασίας που παραδίδουν στο τέλος κάθε εξαμηνιαίου μαθήματος, αλλά και σύμφωνα με την προφορική παρουσίαση της εργασίας τους και την ενεργό συμμετοχή τους στα μαθήματα. Όπως και στην περίπτωση των σεμιναρίων του ΠΠΣ, η προφορική παρουσίαση της εργασίας και η συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα, με βάση τις οποίες γίνεται η αξιολόγηση, αποτελούν ανοικτές διαδικασίες.

3.2.7 Διαδικασία αξιολόγησης της διπλωματικής εργασίας

Η βαθμολόγηση της διπλωματικής εργασίας του σπουδαστή γίνεται με την παράδοση της τελικής της μορφής, στο τέλος του τετάρτου εξαμήνου των σπουδών του και ο βαθμός αυτός αντιπροσωπεύει το 25% του συνόλου της βαθμολογίας του. Η διπλωματική εργασία βαθμολογείται από τριμελή επιτροπή, αποτελούμενη από τον επόπτη του φοιτητή και δύο άλλα μέλη ΔΕΠ της ίδιας ή συγγενούς επιστημονικής περιοχής με το αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας. Το ένα εκ των μελών της επιτροπής μπορεί να ανήκει σε αντίστοιχο Τομέα ή Κατεύθυνση άλλου Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης ή άλλου ελληνικού ΑΕΙ. Η ως άνω επιτροπή ορίζεται από τη ΣΕΜΣ ύστερα από εισήγηση του αρμοδίου επόπτη έναν τουλάχιστον μήνα πριν από την κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στην τελική της μορφή. Όλες οι διπλωματικές εργασίες των μεταπτυχιακών φοιτητών φυλάσσονται αξιολογημένες στη βιβλιοθήκη σε έντυπη μορφή και στο ψηφιακό αποθετήριο, ώστε να είναι προσβάσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενο και μέσω διαδικτύου.

3.2.8 Ποσοστά εισαγωγής μεταπτυχιακών φοιτητών ανά κατεύθυνση τα ακαδημαϊκά έτη 2007-2010 και αριθμοί εισακτέων και διπλωματούχων στο ΠΜΣ την δεκαετία 2000-2010.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

2008-2009

	Θέσεις	Αιτήσεις	Συμμετείχαν	%	Επιτυχόντες	%
Σύνολο	40	54	30	56%	11	37%
Κλασική Φιλολογία	12	7	3	43%	1	33%
Βυζαντινή Φιλολογία	4	4	3	75%	1	33%
Νεοελληνική Φιλολογία	12	21	10	48%	4	40%
Γλωσσολογία	6	11	7	64%	2	29%
Θέατρο - Κινηματογράφος	6	11	7	64%	3	43%

2009-2010

	Θέσεις	Αιτήσεις	Συμμετείχαν	%	Επιτυχόντες	%
Σύνολο	40	72	44	61%	14	32%
Κλασική Φιλολογία	12	19	12	63%	6	50%
Βυζαντινή Φιλολογία	4	4	3	75%	1	33%
Νεοελληνική Φιλολογία	12	28	22	79%	3	14%
Γλωσσολογία	6	10	2	20%	1	50%
Θέατρο - Κινηματογράφος	6	11	5	45%	3	60%

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

Εισακτέοι στο ΠΜΣ ανά ακαδημαϊκό έτος

2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10
10	15	15	15	13	21	7	21	11	14

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στη Γραμματεία του ΠΜΣ την τελευταία δεκαετία απονεμήθηκαν ενενήντα εννέα Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης.

3.2.9 Επαγγελματική εξέλιξη των αποφοίτων του ΠΜΣ

Δεν υπάρχει ακόμα συγκεκριμένη και συστηματική διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων του ΠΜΣ.

3.2.10 Χρηματοδότηση του ΠΜΣ

Η επιχορήγηση για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του ΠΜΣ, η οποία εντάσσεται στον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου, εγκρίνεται σε ετήσια βάση με υπουργική απόφαση (ΥΠΕΠΘ). Δίδακτρα δεν καταβάλλονται. Οι πόροι διατίθενται για την αγορά βιβλίων, την ενίσχυση του ΠΜΣ με ηλεκτρονικό και άλλο εξοπλισμό, και την πρόσκληση επιστημόνων από άλλα Ιδρύματα της Ελλάδας ή του εξωτερικού για να προσφέρουν διαλέξεις ή σεμινάρια.

3.2.11 Σύνδεση του ΠΜΣ με την διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα

Βλ. Ενότητα 4, Πιν. ΙΧ, όπου καταγράφεται η δυνατότητα κινητικότητας φοιτητών και διδασκόντων σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια μέσω των προγραμμάτων ανταλλαγής ERASMUS. Στο πλαίσιο προγράμματος του Γερμανικού κράτους δίδαξε το εαρινό εξάμηνο του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους συνάδελφος από το Πανεπιστήμιο του Αμβούργου. Επίσης, υπάρχει ενδιαφέρον για συνεργασία με το Τμήμα Κλασικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Ουαλίας. Η συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών στο ΠΜΣ ενθαρρύνεται.

3.3 Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ)

3.3.1 Τίτλος του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

Ο τίτλος του ΠΔΣ είναι *Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης*. Το ΠΔΣ εξειδικεύεται στις παρακάτω κατευθύνσεις: Κλασική φιλολογία, Βυζαντινή φιλολογία, Νεοελληνική φιλολογία, Γλωσσολογία, Ιστορία και θεωρία του θεάτρου και του κινηματογράφου. Ο εσωτερικός κανονισμός του ΠΔΣ βασίζεται στο θεσμικό πλαίσιο που προβλέπει ο νόμος 3685/2008 για τις μεταπτυχιακές σπουδές, καθώς και στον αντίστοιχο Εσωτερικό Κανονισμό του Πανεπιστημίου Κρήτης.

3.3.2 Σκοπός του ΠΔΣ

Για τη λειτουργία και το σκοπό του ΠΔΣ βλ. 3.2.2.

3.3.3 Διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκτόρων

Προϋπόθεση για την εισαγωγή στο ΠΔΣ είναι το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης συναφούς αντικειμένου ή αντίστοιχου διπλώματος από ομοταγές ίδρυμα του εξωτερικού ή Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ) από Τμήματα των Φιλοσοφικών Σχολών της χώρας ή αντιστοίχων ιδρυμάτων του εξωτερικού με βαθμό τουλάχιστον *λίαν καλώς*. Με τις ίδιες προϋποθέσεις μπορούν να γίνουν δεκτοί στο ΠΔΣ και αλλοδαποί. Δεύτερη προϋπόθεση είναι βεβαίως η συναίνεση επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ, και η συγκρότηση τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Κατ' εξαίρεση μπορούν να γίνουν δεκτοί και κάτοχοι ΜΔΕ ή ΔΔ άλλων Σχολών και Τμημάτων, ύστερα από τεκμηριωμένη εισήγηση της ΣΕΜΣ προς τη ΓΣΕΣ, η οποία αποφασίζει εν προκειμένω με πλειοψηφία τριών τετάρτων. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να εγγραφούν στο ΠΔΣ υποψήφιοι διδάκτορες που δεν είναι κάτοχοι ΜΔΕ, όταν διαθέτουν αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο, αντίστοιχο ποσοτικά και ποιοτικά των ερευνητικών εργασιών που προβλέπει το ΠΜΣ του Τμήματος, καθώς και υπότροφοι αναγνωρισμένων από το κράτος Ερευνητικών Ιδρυμάτων της Ελλάδας και του εξωτερικού (όπως το Ινστιτούτο της Βενετίας), εφόσον έχει συμπληρωθεί διετία από την έναρξη της υποτροφίας τους. Για να ληφθεί πάντως η απόφαση αυτή, απαιτείται σχετική εισήγηση από τη ΣΕΜΣ, ύστερα από γνωμοδότηση επιτροπής ειδικών που έχει οριστεί από τη ΓΣΕΣ.

Ο υποψήφιος, σύμφωνα με την προβλεπόμενη από τον κανονισμό διαδικασία, υποβάλλει στον οικείο Τομέα φάκελο υποψηφιότητας με τα εξής: α') σχετική αίτηση, β') σύντομο βιογραφικό σημείωμα, γ') υπόμνημα με το θέμα της διατριβής που επιθυμεί να εκπονήσει, και τους ιδιαίτερους ερευνητικούς του στόχους, δ') αντίγραφο Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ή Διδακτορικού Διπλώματος (και αναγνώριση του ΔΟΑΤΑΠ, σε περίπτωση που το ΜΔΕ ή το ΔΔ χορηγήθηκε από ομοταγές ίδρυμα του εξωτερικού), και ε') αποδεικτικά για τυχόν ερευνητική ή και συγγραφική δραστηριότητα.

Ο Τομέας, εντός διμήνου από την κατάθεση της πρότασης, την αξιολογεί, διερευνά τις δυνατότητες των στελεχών του να υποστηρίξουν το συγκεκριμένο εγχείρημα, και διαβιβάζει το αίτημα στη ΣΕΜΣ, μαζί με σχετική εισήγηση, στην οποία συμπεριλαμβάνονται προτάσεις ονομάτων για τη συγκρότηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Η εγγραφή ολοκληρώνεται με την επικύρωση του θέματος της διατριβής και με τον ορισμό της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής από τη ΓΣΕΣ. Κατά την επιλογή των μελών της επιτροπής, και κυρίως κατά την επιλογή του επόπτη, λαμβάνονται σοβαρά υπόψη όχι μόνο τα ιδιαίτερα επιστημονικά ενδιαφέροντα των τελευταίων, αλλά και ο αριθμός υποψηφίων διδασκτόρων που εποπτεύει κάθε μέλος. Ειδικότερα, οι διδάσκοντες του Τμήματος δεν μπορεί να εποπτεύουν ταυτόχρονα περισσότερους από τέσσερις (4) υποψήφιους διδάκτορες. Υπέρβαση του ορίου αυτού, για εξαιρετικούς λόγους που τεκμηριώνονται, απαιτεί έγκριση της ΓΣΕΣ με πλειοψηφία τριών τετάρτων.

3.3.4 Διάρκεια και δομή του ΠΔΣ

Σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό του ΠΔΣ, η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής ούτε μεγαλύτερη από πέντε (5). Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, ο φοιτητής δεν παρακολουθεί μαθήματα: είναι υποχρεωτική, όμως, η διαρκής επαφή του με την τριμελή

συμβουλευτική επιτροπή, και ιδιαίτερα με το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ, καθώς και η παρακολούθηση των σεμιναρίων, ημερίδων, colloquia που ορίζει ο Τομέας. Στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους, ο υποψήφιος υποβάλλει στη Συμβουλευτική Επιτροπή υπόμνημα για την πορεία της εργασίας του, το οποίο η τελευταία διαβιβάζει επαρκώς σχολιασμένο και αξιολογημένο στη ΣΕΜΣ. Η μη υποβολή υπομνήματος επιτρέπει στη ΣΕΜΣ να εισηγηθεί στη ΓΣΕΣ τη διαγραφή του φοιτητή από το μητρώο των σπουδαστών του Τμήματος. Σε περιπτώσεις στράτευσης, εγκυμοσύνης ή σοβαρής ασθένειας, οι υποψήφιοι διδάκτορες μπορούν, με αίτησή τους, να ζητήσουν αναστολή φοίτησης για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα δυο έτη. Το διάστημα της άδειας, που χορηγεί η ΓΣΕΣ, δεν υπολογίζεται στον χρόνο των σπουδών τους. Η χορήγηση άδειας για άλλους σοβαρούς προσωπικούς λόγους απαιτεί πλειοψηφία τριών τετάρτων των μελών της ΓΣΕΣ.

Ο υποψήφιος διδάκτωρ ασχολείται κυρίως με τη συγγραφή της διδακτορικής του διατριβής. Μπορεί επίσης να συμμετέχει στα ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος, του Τομέα και των οικείων Εργαστηρίων ή, ύστερα από συνεννόηση, σε συναφή προγράμματα των αντίστοιχων Τομέων άλλων ΑΕΙ ή αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής (όπως του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών) ή και της αλλοδαπής (όπως του Ινστιτούτου της Βενετίας). Ο επόπτης μπορεί να του υποδείξει, ανάλογα με τυχόν ελλείψεις του και τις επιμέρους σπουδαστικές του ανάγκες, να παρακολουθήσει ορισμένα μεταπτυχιακά ή προπτυχιακά μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας ή και άλλου Τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Μπορεί ακόμη να εισηγηθεί στη ΓΣΕΣ την ανάθεση σε αυτόν περιορισμένης έκτασης επικουρικού διδακτικού έργου στο χώρο της ειδικότητάς του υπό την επίβλεψη ενός μέλους ΔΕΠ.

3.3.5 Εξεταστικό σύστημα

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω (3.3.4) η πρόοδος των υποψηφίων διδασκόντων ελέγχεται μέσω των ετήσιων υπομνημάτων που καταθέτουν στη Συμβουλευτική Επιτροπή, και τα οποία με τη σειρά τους αξιολογούνται από τη ΣΕΜΣ.

Η ΓΣΕΣ προχωρεί στον ορισμό επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, όταν η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή υποβάλει έκθεση που πιστοποιεί την ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής, κατά τις υποδείξεις της. Ταυτοχρόνως, ο υποψήφιος υποβάλλει στη Γραμματεία τα επιπλέον απαιτούμενα αντίτυπα της διατριβής του προς χρήση των μελών της Εξεταστικής Επιτροπής. Στη σύνθεση της επταμελούς επιτροπής επιδιώκεται η συμμετοχή επιστημόνων από άλλα ΑΕΙ με θεματική συνάφεια προς το θέμα της διατριβής.

Ο υποψήφιος εξετάζεται δημοσίως σε ημερομηνία που έχει ορίσει η ΓΣΕΣ (εντός διμήνου από τον ορισμό της Εξεταστικής Επιτροπής), και η εξέταση περιλαμβάνει δύο φάσεις. Στην πρώτη, που είναι δημόσια με ελεύθερη προσέλευση κοινού, ο υποψήφιος παρουσιάζει προφορικά τα πορίσματα της έρευνάς του και απαντά σε ερωτήσεις που του θέτουν τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής. Σε ένα δεύτερο στάδιο, ο εξεταζόμενος και οι ακροατές αποχωρούν, και η επιτροπή συνεδριάζει για να αποφασίσει αν η διατριβή εγκρίνεται ως έχει, αν απορρίπτεται ή αν αναπέμπεται, οπότε και ορίζει το χρονικό διάστημα για την επανυποβολή της.

Η κλίμακα βαθμολογίας της διδακτορικής διατριβής που εγκρίνεται έχει ως εξής: *Άριστα μετ' επαίνων, Άριστα, Λίαν καλώς, Καλώς*. Εφόσον η εξέταση ολοκληρωθεί με επιτυχία, ο υποψήφιος αποκτά τον τίτλο του διδάκτορα και δίνει τον σχετικό όρκο στην πρώτη συνεδρία της ΓΣΕΣ, ύστερα από την εξέταση. Έως την ορκωμοσία του ο νέος διδάκτωρ καταθέτει στη Γραμματεία τρία αντίτυπα της εγκεκριμένης διδακτορικής διατριβής, εκ των οποίων ένα σε ψηφιακή μορφή. Στην ορκωμοσία καλείται να παραβρεθεί ο πρύτανης ή ο κοσμήτορας της Σχολής ή ο νόμιμος εκπρόσωπός τους. Ενδεχομένη απουσία, πάντως, των τελευταίων δεν ματαιώνει ούτε ακυρώνει τη διαδικασία.

3.3.6 Αριθμός κατόχων Διδακτορικού τίτλου στο ΠΔΣ την δεκαετία 2000-2010

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στη γραμματεία του ΠΜΣ και ΠΔΣ, κατά τη δεκαετία 2000-2010 απονεμήθηκαν από το Τμήμα είκοσι τέσσερα διδακτορικά διπλώματα.

3.3.7 Επαγγελματική εξέλιξη των κατόχων Διδακτορικού τίτλου του Τμήματος

Όπως και την περίπτωση του ΠΜΣ, δεν υπάρχει συστηματική χαρτογράφηση της επαγγελματικής πορείας των κατόχων διδακτορικού τίτλου από το Τμήμα μας. Ωστόσο, γνωρίζουμε ότι πολλοί απόφοιτοι του ΠΜΣ έχουν εκλεγεί ως μέλη ΔΕΠ σε πανεπιστήμια ή εργάζονται σε ερευνητικά κέντρα της Ελλάδας και του εξωτερικού.

3.3.8 Διοργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών

Η διοργάνωση διεθνών ή μικρότερων συμποσίων, διημερίδων, ημερίδων και ομιλιών από το Τμήμα με προσκεκλημένους επιστήμονες από Ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού καταγράφεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Τον Μάιο 2008 ο Τομέας Κλασικών Σπουδών διοργάνωσε επιστημονική συνάντηση αφιερωμένη αποκλειστικά στην αποτύπωση και δημοσιοποίηση των πορισμάτων της επιστημονικής έρευνας των αποφοίτων του, στην οποία είχαν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν ως ομιλητές και κάποιοι νεότεροι επιστήμονες των οποίων η διδακτορική έρευνα βρίσκεται σε τελικό στάδιο. Επίσης, ημερίδες στις οποίες παρουσιάζεται η πρόοδος μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών με παρουσίαση της τρέχουσας έρευνάς τους οργανώνονται σε τακτά διαστήματα από τον Τομέα Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας.

3.3.9 Σύνδεση του ΠΔΣ με την διεθνή επιστημονική κοινότητα

Επιδιώκεται και έχει πραγματοποιηθεί τόσο η συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό στη σύνθεση επταμελών και τριμελών επιτροπών, όσο και η συμμετοχή αλλοδαπών υποψηφίων διδασκόντων, καθώς παρέχεται δυνατότητα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, με έγκριση της ΓΣΕΣ, σε ξένη γλώσσα. Για τις συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα του εξωτερικού στο πλαίσιο του ERASMUS που ισχύουν για το ΠΔΣ, βλ. 3.1.4. Επίσης υπάρχει ενδιαφέρον για τη σύναψη συμφωνίας συνεπίβλεψης διδακτορικής διατριβής μεταξύ του Τομέα Κλασικών Σπουδών και της Ecole des Hautes Études του Παρισιού.

4

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

4.1 ΓΕΝΙΚΑ

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης διέθετε 24 μέλη ΔΕΠ και 8 διδάσκοντες με το ΠΔ 407/80 (βλ. Παράρτημα, Πίν. Ι). Στόχοι του διδακτικού έργου τους ήταν η κατάρτιση των φοιτητών σε ειδικές και γενικές γνώσεις στο πολύπλευρο αντικείμενο της Φιλολογίας, της επιστήμης του ανθρώπου. Αντικείμενα διδασκαλίας αποτελούν η λογοτεχνία και η γλώσσα από τον Όμηρο έως τις μέρες μας, η ιστορία της σκέψης και της διανόησης, η γλωσσολογία (θεωρητική και εφαρμοσμένη), το θέατρο και ο κινηματογράφος. Η μέθοδος, τα εργαλεία, η βιβλιογραφία για την προσέγγιση και την ερμηνεία της λογοτεχνίας, της γλώσσας, του θεάτρου και του κινηματογράφου εμπεριέχονται στο αντικείμενο διδασκαλίας της Φιλολογίας.

4.2 Αξιολόγηση του διδακτικού έργου.

Το Τμήμα Φιλολογίας υπήρξε πρωτοποριακό στη διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων του, καθώς ήδη από τη δεκαετία του 1990, και μέχρι το 2002, εφήρμοζε διαδικασία αξιολόγησης με ερωτηματολόγια που συμπλήρωναν οι φοιτητές όλων των μαθημάτων και σεμιναρίων κατά την τελευταία εβδομάδα των μαθημάτων. Το συγκεκριμένο σύστημα ατόνησε και επαναλειτούργησε με ανανεωμένα ερωτηματολόγια μέσα στα πλαίσια της παρούσας διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης. Με ομόφωνη απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος η διαδικασία αξιολόγησης διδασκόντων εφαρμόζεται πλέον συστηματικά και ανεξαρτήτως από τη διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης. Συνίσταται στη διανομή από τους καθηγητές ερωτηματολογίων που συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές που παρίστανται στα μαθήματα κατά την 8^η εβδομάδα του εξαμήνου.

Η ανταπόκριση των διδασκόντων στη διαδικασία αυτή υπήρξε καθολική. Η ανταπόκριση, ωστόσο, των φοιτητών δεν κρίνεται ικανοποιητική. Συγκεκριμένα σε δύο εξάμηνα σπουδών, το ποσοστό αριθμού ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν από τους φοιτητές παρουσιάζει τα εξής μεγέθη:

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Χειμερινό Εξάμηνο 2009-2010

Όνομα Μαθήματος	Κωδικός Μαθήματος	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός ερωτηματολογίων	Ποσοστό
Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία	ΑΕΦ 100	430	56	13,02%
Πίνδαρος	ΑΕΦΦ118	259	47	18,15
Αριστοφάνης, Όρνιθες	ΑΕΦ 171	201	37	18,61%
Πλάτωνος Ιων	ΑΕΦ 226	199	45	22,5%
Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία	ΒΥΦ 100	304	73	24,01%
Εισαγωγή στη Βυζαντινή Υμνογραφία	ΒΥΦ 125	203	41	20,19%
Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία	ΓΛΩΦ 100	326	52	15,95%
Γραμματική της Νέας Ελληνικής	ΓΛΩΦ 175	271	59	21,77%
Θάνατος και μεταθανάτιος κόσμος στην Αυγούστεια Ποίηση (ανθολόγιο)	ΛΑΦ 119	188	49	26,06%
Μύθοι και παραδόσεις των Ρωμαίων	ΛΑΦ 260	242	57	23,55%
Κρητικό Θέατρο: Τραγωδία (<i>Ερωφίλη, Ροδολίνος</i>)	ΝΕΦ 132	156	132	84,61%
Ελληνικός διαφωτισμός και γλωσσικό ζήτημα	ΝΕΦ 155	253	59	23,32%
Γ. Βιζυηνός (ο ποιητής, ο πεζογράφος, ο φιλόσοφος)	ΝΕΦ 187	202	73	36,14%
Γενιά του 30 Πεζογραφία	ΝΕΦ 224	216	52	24,07%
Η ωραία Ελένη στον 20 ^ο αιώνα	ΝΕΦ 289	274	54	19,70%
Είδη με μουσική στο νέο ελληνικό θέατρο (1840-1940)	ΘΝΕΦ 299	142	28	19,72%

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

Εαρινό Εξάμηνο 2009-2010

Κωδικός Μαθήματος	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός ερωτηματολογίων	Ποσοστό
ΑΕΦ 186	230	47	20,43%
ΒΥΦ 247	70	12	17,14%
ΒΥΦ 339	28	14	50%
ΓΛΩΦ 165	296	89	30,06%
ΓΛΩΦ 180	50	17	34%
ΘΝΕΦ 273	151	27	17,88%
ΛΑΦ 100	353	32	9,06%
ΛΑΦ 152	257	50	19,45%
ΛΑΦ 119	188	49	26,06%
ΝΕΦ 100	256	43	16,8%
ΝΕΦ 260	355	86	24,22%

Αδυναμίες στη διαδικασία Αξιολόγησης επισημαίνονται στα εξής σημεία: α') Ο αριθμός των φοιτητών είναι περιστασιακός καθώς εξαρτάται από τους παρόντες στο μάθημα κατά την 8^η εβδομάδα μαθημάτων. β') Ο αριθμός των φοιτητών στα σεμιναριακά μαθήματα είναι συχνά περιορισμένος με αποτέλεσμα να απειλείται το ανώνυμο της διαδικασίας.

Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια φυλάσσονται στη Γραμματεία του Τμήματος και τίθενται στη διάθεση κάθε διδάσκοντα προκειμένου να διαβάσει αυτά που τον αφορούν και να λάβει γνώση της κριτικής που του γίνεται από τους φοιτητές. Ορίζεται μία περίοδος δύο εβδομάδων κατά την οποία τα ερωτηματολόγια τίθενται στη διάθεση των διδασκόντων, προκειμένου να τα διαβάσουν, πάντα στο χώρο της Γραμματείας του Τμήματος.

4.3 Διδακτικά καθήκοντα

Τα μέλη ΔΕΠ αφιερώνουν τουλάχιστον 6 ώρες εβδομαδιαίως για τη διδασκαλία των μαθημάτων (3 ώρες για την Παράδοση ή την Άσκηση και 3 ώρες για το Σεμινάριο). Άρρηκτα συνδεδεμένη με το διδακτικό έργο είναι και η συνεργασία με τους φοιτητές που ορίζεται υποχρεωτικά σε 3 τουλάχιστον ώρες κατά εβδομάδα. Κατά περίπτωση γνωστικού αντικείμενου, η διδακτική διαδικασία μπορεί να εκτείνεται και σε περισσότερες ώρες και δραστηριότητες, όπως επισκέψεις σε βιβλιοθήκες ή μουσεία (π.χ. στα πλαίσια του σεμιναρίου Παλαιογραφίας για την επιτόπια μελέτη ελληνικών χειρογράφων), ή συμμετοχή σε διδακτικά προγράμματα του Τμήματος (π.χ. σειρά διαλέξεων προς φοιτητές και καθηγητές), ή μονοθεματικά διατομικά σεμινάρια (π.χ. οι διατομικές συναντήσεις με αντικείμενο το «γέλιο», βλ. Παράρτημα, Πιν. ΙΙΙ). Στο διδακτικό έργο πρέπει να προστεθεί και η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και διδακτορικών διατριβών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών. Σε μία κατά προσέγγιση εκτίμηση ο μέσος όρος των ωρών διδασκαλίας και συναφούς δραστηριότητας για ένα μέλος ακαδημαϊκού προσωπικού κινείται γύρω στις 15 ώρες εβδομαδιαίως, χωρίς αυτή η εκτίμηση να περιλαμβάνει τον χρόνο προετοιμασίας των μαθημάτων.

4.4 Συμμετοχή μελών ΔΕΠ στο ΠΜΣ.

Συμμετέχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ. Η ανάθεση γίνεται με απόφαση του Τομέα κατά τον προγραμματισμό των μαθημάτων της προσεχούς χρονιάς.

4.5 Υποτροφίες και βραβεία διδασκαλίας ή εργασιών φοιτητών

Βραβείο διδασκαλίας δεν έχει θεσμοθετηθεί από το Τμήμα αλλά από το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας: «Το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας προκηρύσσει από το 1991 το Ετήσιο Βραβείο Εξαίρετης Πανεπιστημιακής Διδασκαλίας Βασίλη Ξανθόπουλου- Στέφανου Πνευματικού. Το βραβείο είναι ετήσιο και συνοδεύεται από χρηματικό ποσό 3.000 €, που προέρχεται από τους τόκους ιδιωτικών συνεισφορών φυσικών προσώπων, ομάδων, ή συλλόγων, που θέλησαν να τιμήσουν με την ίδρυση του βραβείου τη μνήμη του Βασίλη Ξανθόπουλου και του Στέφανου Πνευματικού, καθηγητών του Πανεπιστημίου Κρήτης και

μελών του Ι.Τ.Ε., που δολοφονήθηκαν το βράδυ της 27ης Νοεμβρίου 1990 στο Ηράκλειο, τη στιγμή που επιτελούσαν από κοινού το διδακτικό λειτουργήμα.

»Η έννοια της Εξαίρετης Πανεπιστημιακής Διδασκαλίας δεν εξαντλείται στην ικανότητα σαφούς, κατανοητής και ενδιαφέρουσας διδασκαλίας από την έδρα. Περιλαμβάνει όλες εκείνες τις δραστηριότητες που ανοίγουν επιστημονικούς δρόμους στον φοιτητή, τον εμπνέουν και τον καθοδηγούν στην έρευνα, τον καθιστούν δε κοινωνό του επιστημονικού ήθους και της ανιδιοτελούς αναζήτησης της αλήθειας» (από τον *Πρόλογο* του βραβείου).

Τα βραβεία που απονέμει το Τμήμα στους φοιτητές περιγράφονται αναλυτικά στην ενότητα 000.

4.6 Συνεισφορά των μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκτόρων στο διδακτικό έργο

Μεταπτυχιακοί φοιτητές απασχολούνται με ωρομίσθια πληρωμή σε ερευνητικά προγράμματα του Πανεπιστημίου ή σε ερευνητικά εργαστήρια του Τμήματος (βλ. ενότητα 2.6 σχετικά με τα Εργαστήρια Γλωσσολογίας, Επιγραφικής και Παλαιογραφίας), και όταν υπάρχουν οι απαραίτητες πιστώσεις υποβοηθούν το διδακτικό έργο των μελών ΔΕΠ στην διδασκαλία των αρχαίων γλωσσών. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές συμβάλλουν στο έργο των εξετάσεων με επιτηρήσεις για τις οποίες αποζημιώνονται επίσης με ωρομίσθια πληρωμή από το κονδύλι δαπανών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος.

4.7 Διδακτικές μέθοδοι

Τα περισσότερα μαθήματα (παραδόσεις-σεμινάρια) στηρίζονται στη θεωρητική διδασκαλία και, όπου είναι δυνατόν, σε διαδραστικές μεθόδους που υποστηρίζονται από την παρεχόμενη υλικοτεχνική υποδομή (διαθέσιμη από το 2009 στα νέα διδακτήρια του Τμήματος, βλ. ενότητα 00 και 00 παρακάτω, όπου αξιολογούνται οι υποδομές του Τμήματος). Σταδιακά, όλο και περισσότεροι διδάσκοντες χρησιμοποιούν οπτικό υλικό (διαφάνειες ή video) που προβάλλουν κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας (μέσω του προγράμματος powerpoint) καθώς και έντυπο υλικό που διανέμεται κατά την διάρκεια του εξαμήνου. Αναμένουμε, όπως και όλη η ακαδημαϊκή κοινότητα, την εγκατάσταση των νέων ηλεκτρονικών Διαδραστικών Πινάκων που αλλάζουν βεβαίως τα δεδομένα της διδασκαλίας.

Οι διδάσκοντες αναρτούν σε ειδικό ιστότοπο στο διαδίκτυο (Classweb) που έχει δημιουργήσει το Πανεπιστήμιο το υλικό που επιθυμούν για τις ανάγκες του μαθήματος και που μπορεί να έχει τη μορφή σημειώσεων κατά μάθημα (Syllabus) ή και ψηφιοποιημένου συναφούς υλικού που επιλέγουν οι ίδιοι (άρθρα, κείμενα, φωτογραφικό υλικό). Επίσης, το Πανεπιστήμιο παρέχει ηλεκτρονικά εργαλεία εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μέσω του e-learning. Στα σεμιναριακά μαθήματα μπορούμε να έχουμε και επιτόπιες επισκέψεις στη Βιβλιοθήκη για βιβλιογραφική ενημέρωση των φοιτητών ή στα εργαστήρια για εκμάθηση ερευνητικών πρακτικών (π.χ. εκπαίδευση στο σύστημα *Thesaurus Linguae Graecae* ή σε άλλες βάσεις δεδομένων σε on-line πρόσβαση, αγορασμένες από την Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης). Στα σεμιναριακά μαθήματα οι φοιτητές ετοιμάζουν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου προφορικές τεκμηριωμένες παρουσιάσεις των θεμάτων που έχουν αναλάβει να διερευνήσουν και υποβάλλουν, στο τέλος του εξαμήνου, γραπτή επιστημονική εργασία, η οποία διορθώνεται σε διαδοχικές φάσεις από τον υπεύθυνο διδάσκοντα. Ορισμένα μαθήματα έχουν χαρακτήρα ασκήσεων σε γνωστικά αντικείμενα στα οποία απαιτείται ιδιαίτερη εξοικείωση από τους φοιτητές της Φιλολογίας (ασκήσεις στα αρχαία ελληνικά, στη μετάφραση βυζαντινών κειμένων, στην ελληνική παλαιογραφία, την επιγραφική και στην παπυρολογία). Σ' αυτές τις περιπτώσεις οι διδάσκοντες ακολουθούν τις παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας, με ασκήσεις πολλαπλών παραδειγμάτων

4.8 Επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων και γνωστοποίηση στους φοιτητές της ύλης των μαθημάτων

Γενικώς αποφεύγεται η επανάληψη του ίδιου μαθήματος από τους διδάσκοντες, και επιδιώκεται επιλογή μαθημάτων συναφών με τα ερευνητικά ενδιαφέροντά τους. Στα υποχρεωτικά μαθήματα που προσφέρονται κάθε έτος, ο εκάστοτε διδάσκων αναλαμβάνει την επικαιροποίηση του περιεχομένου (βιβλιογραφική ενημέρωση· επιλογή κειμένων σύστοιχων

με τα νεότερα ερευνητικά θέματα της επιστήμης). Επικαιροποίηση επιδιώκεται και στο υλικό που αναρτάται στο Classweb (βλ. πιο πάνω).

Από το 2004, όταν δημιουργήθηκε το ηλεκτρονικό σύστημα υποβοήθησης διδασκαλίας (Classweb), ο διδάσκων ανακοινώνει την ύλη των μαθημάτων του ηλεκτρονικώς στη σελίδα του μαθήματός του ήδη από την αρχή του εξαμήνου. Έχει επίσης τη δυνατότητα να καταχωρεί ανακοινώσεις και να αναρτά δημοσιεύματα που έχουν ψηφιοποιηθεί. Επικουρικώς διανέμει στους φοιτητές στη διάρκεια των πρώτων μαθημάτων φωτοτυπίες με πληροφορίες για το μάθημα.

4.9 Μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και προσδοκώμενα αποτελέσματα.

Σύντομη περιγραφή κάθε μαθήματος παρέχεται από το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος σε πίνακες μαθημάτων (στα ελληνικά και στα αγγλικά) από την ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.philology.uoc.gr/courses/2009-2010/gr>). Στην ίδια σελίδα, περιγράφονται και οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος και το επίπεδο των φοιτητών στους οποίους απευθύνεται. Παρέχεται εδώ δείγμα ενημερωτικού πίνακα (στα αγγλικά) για ένα μάθημα:

ΠΙΝΑΚΑΣ III
Περιγραφή μαθήματος

Course title: Introduction to the Byzantine Literature		
Name of lecturer: Marina Detoraki		
Course code: BYFF 100	Type of course: Lecture	Level of course: a
Year of study: 1 st	Semester/trimester: Winter	Number of credits: 4
Objectives of the course (preferably expressed in terms of learning outcomes and competences): The course objective is mainly to initiate first-year students on general topics of Byzantine Literature, such as a short history of Byzantine studies the basic handbooks, instruments, dictionaries and journals; a general view of the literary <i>genres</i> which were developed in Byzantium; reading of and commentary on selected extracts		
Prerequisites: None		
Course contents: A short history of Byzantine Studies, the basic bibliography, handbooks, dictionaries and journals; a presentation of the different literary genres with reading and commentary of representative texts.		
Recommended reading: a) H. Hunger, <i>Βυζαντινή Λογοτεχνία – Η λόγια κοσμική γραμματεία των Βυζαντινών</i> , τ. Α'-Β', Αθήνα MIET, 1992. b) J. Rosenqvist, <i>Η βυζαντινή λογοτεχνία από τον 6^ο αι. ως την άλωση της Κωνσταντινούπολης</i> , Εκδόσεις Κανάκη, 2006.		
Teaching methods: Lecture		
Assessment methods: Written examination		
Language of instruction: Greek		

4.10 Τήρηση του ωρολόγιου προγράμματος των μαθημάτων

Το Τμήμα Φιλολογίας τηρεί πιστά το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων και ολοκληρώνει συνήθως και τις 13 προβλεπόμενες εβδομάδες μαθημάτων ανά εξάμηνο. Σε περίπτωση απουσίας του διδάσκοντα, οι φοιτητές ειδοποιούνται εγκαίρως μέσω ανακοίνωσης στο Classweb και ανάρτησης σχετικής ανακοίνωσης στη Γραμματεία του Τμήματος.

4.11 Οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων

Η αποπεράτωση και λειτουργία των νέων διδακτηρίων της Φιλοσοφικής Σχολής, από το χειμερινό εξάμηνο 2009, διευκόλυνε το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων που καλύπτει πλέον ισομερώς σχεδόν ολόκληρη την εβδομάδα. Παρά τη σημαντική βελτίωση, ωστόσο, πολλά επιλεγόμενα μαθήματα συμπίπτουν με υποχρεωτικά.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα δομείται, κατά κανόνα, επί τη βάσει τριώρων μαθημάτων. Έχει γίνει συζήτηση στα πλαίσια της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος γύρω από την αποτελεσματικότητα και την παιδαγωγική επιτυχία αυτού του συστήματος διδασκαλίας (σε τρία μαθήματα). Ορισμένοι από τους διδάσκοντες προέκριναν τη κατάτμηση του τριώρου μαθήματος σε δύο συναντήσεις την εβδομάδα (90'+90') (με θετικά σχόλια που καταγράφονται από τους φοιτητές στο ερωτηματολόγιο του μαθήματος). Θεωρούμε ότι είναι καλό να υπάρχει η δυνατότητα επιλογής από μέρους του διδάσκοντα να κρίνει ανάλογα με το περιεχόμενο και τις απαιτήσεις του μαθήματός του την αναγκαιότητα αυτής της κατάτμησης.

Καθώς το πρόγραμμα σπουδών παρέχει στους φοιτητές τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής των μαθημάτων τους, ανεξαρτήτως εξαμήνου φοίτησης, παρατηρείται συχνά το φαινόμενο συσσώρευσης φοιτητών σε ορισμένα μαθήματα γεγονός που δημιουργεί μεγάλες ανισότητες στα ακροατήρια, όπως φαίνεται δειγματοληπτικά από τον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ IV

Εαρινό Εξάμηνο 2009-2010
Δείγμα συμμετοχής φοιτητών στη διαδικασία της αξιολόγησης
(με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων)

Κωδικός Μαθήματος	Εγγεγραμμένοι φοιτητές
ΑΕΦ 186	230
ΒΥΦ 247	70
ΒΥΦ 339	28
ΓΛΩΦ 165	296
ΓΛΩΦ 180	50
ΘΝΕΦ 273	151
ΛΑΦ 100	353
ΛΑΦ 152	257
ΛΑΦ 119	188
ΝΕΦ 100	256
ΝΕΦ 260	355

Από πλευράς διδασκόντων γίνεται προσπάθεια άμβλυνσης του φαινομένου, είτε με σχετικές συμβουλές στην αρχή κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς, είτε με ορισμό του μέγιστου αριθμού φοιτητών που δέχονται στα μαθήματά τους (χρήση «οροφής»). Στον Τομέα κλασικών σπουδών προκειμένου να διαφυλαχθεί το επίπεδο εκπαίδευσης στα πολύ μεγάλα ακροατήρια της Θεματογραφίας της Αρχαίας Ελληνικής, ορίζονται περισσότεροι του ενός διδάσκοντες (μέχρι και 5) που αναλαμβάνουν τμηματικώς το μάθημα.

4.12 Μέλη ΔΕΠ και διδακτικό έργο

Όλοι ανεξαιρέτως οι διδάσκοντες, είτε μέλη ΔΕΠ είτε συμβασιούχοι ΠΔ/407, έχουν πλούσιο επιστημονικό έργο που καταγράφεται στα ατομικά απογραφικά τους (βλ. Ενότητα 3) και πληρούν τις προϋποθέσεις ανάληψης πανεπιστημιακής διδασκαλίας. (Ας σημειωθεί ότι και η συντριπτική πλειονότητα των φοιτητών, όπως συνάγεται από τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης, θεωρεί επαρκέστατους επιστημονικά τους διδάσκοντες του Τμήματος.) Οι διδάσκοντες επιλέγουν υποχρεωτικώς μαθήματα που εμπίπτουν στο γνωστικό αντικείμενό τους.

4.13 Διανομή συγγραμμάτων

Τα τελευταία εξάμηνα (από το 2008-9) παρατηρείται αισθητή καθυστέρηση στη διάθεση των συγγραμμάτων λόγω δυσλειτουργιών του συστήματος διανομής που εφαρμόζει το Υπουργείο Παιδείας. Η δυσανεξία των φοιτητών για την αργοπορημένη διανομή των συγγραμμάτων, που μπορεί να φτάσει έως και τις παραμονές της εξεταστικής περιόδου στο τέλος πλέον του εξαμήνου, καταγράφεται στα ερωτηματολόγια στο σχετικό ερώτημα. Κρίνουμε ότι η διανομή των συγγραμμάτων μέσω τοπικών βιβλιοπωλείων δυσχεραίνει τη διαδικασία και ενέχει κινδύνους εκτροπής από τα νόμιμα πλαίσια.

4.14 Βιβλιογραφική υποστήριξη της διδασκαλίας

Όπως προαναφέραμε, τόσο επιτόπιες επισκέψεις στην κεντρική βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου, όσο και ανάρτηση διδακτικού υλικού στο σύστημα υποβοήθησης της διδασκαλίας (Classweb) εφαρμόζονται από τους διδάσκοντες για την παροχή πρόσθετης

βιβλιογραφικής ενημέρωσης. Επικουρικώς διανέμεται έντυπο υλικό που ετοιμάζεται από τον διδάσκοντα και αναπαράγεται στην υπηρεσία αναπαραγωγής εντύπου του Πανεπιστημίου.

4.15 Συμμετοχή στις εξετάσεις και επιτυχία των φοιτητών στις εξετάσεις

Με βάση τα απογραφικά δελτία των μαθημάτων που κατέθεσαν οι διδάσκοντες για το εξάμηνο που εντάσσεται στη διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης, καταρτίζεται ο εξής πίνακας:

ΠΙΝΑΚΑΣ V

Μάθημα	Τύπος μαθήματος	Ποσοστό συμμετοχής	Μέσος όρος όρος βαθμολογίας (κλίμακα 0-10)
ΑΕΦ 010 Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία	Άσκηση	40-60%	3,4
ΑΕΦ 102 Ομήρου Οδύσσεια	Παράδοση	40-60%	4,4
ΑΕΦ 020 Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία	Άσκηση	40-60%	5
ΑΕΦ 128 Ανθολογία Ελληνιστικής Ποίησης	Εισαγωγή/ Άσκηση	40-60%	7,5
ΑΕΦ 148 Ευριπίδου <i>Μήδεια</i>	Παράδοση	40-60%	4,1
ΛΑΦ 180 Σουητώνιος	Παράδοση	20-40%	4,5
ΛΑΦ 332 Το πορτρέτο στη ρωμαϊκή ιστοριογραφία και βιογραφία	Σεμινάριο	80-100%	8,5
ΒΥΦ 128 Οι ύμνοι του Τριωδίου	Παράδοση	40-60%	5,3
ΒΥΦ 380 Βυζαντινή Επιγραφική	Σεμινάριο	80-100%	7,9
ΒΥΦ 232 Γεώργιος Πισίδης, <i>Επικά ποιήματα</i>	Παράδοση	40-60%	5,8
Η βυζαντινή ποίηση από τον 7 ^ο έως τον 10 ^ο αιώνα	Σεμινάριο μεταπτυχιακό	80-100%	7
ΒΥΦ 010 Ανάγνωση Βυζαντινών Κειμένων	Παράδοση	40-60%	4,8
ΒΥΦ 316 Η γυναίκα στη βυζαντινή Αγιολογία	Σεμινάριο	80-100%	7,5
ΝΕΦ 130 Βιτζέντζου Κορνάρου, <i>Ερωτόκριτος</i>	Παράδοση	40-60%	6
Η διαχείριση της αρχαιότητας στη λογοτεχνία του 20 ^{ου} αιώνα	Σεμινάριο (μεταπτυχιακό)	80-100%	8,1
ΝΕΦ 181 Μελαγχολία και Λογοτεχνία	Παράδοση	40-60%	5,1
ΝΕΦ 375 Η πεζογραφία της παιδικής και εφηβικής ηλικίας	Σεμινάριο	80-100%	8,3
ΝΕΦ 100 Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία	Εισαγωγή	60-80%	5,5
ΚΠΑΦ 140 Ευρωπαϊκά κινηματογραφικά κινήματα	Παράδοση	40-60%	7,1
ΝΕΦ 212 Η ποίηση από το 1900 έως το 1930: Κ. Π. Καβάφης	Παράδοση	40-60%	5,6
ΓΛΩΦ 152 Φωνολογία των ελληνικών Διαλέκτων	Παράδοση	40-60%	7,8
ΓΛΩΦ 339 Ζητήματα φωνολογικής ανάλυσης στις ελληνικές διαλέκτους	Σεμινάριο	80-100%	6,8

Από τον πίνακα συνάγεται ότι ο μέσος όρος βαθμού επιτυχίας αυξάνει αισθητά στα μαθήματα τύπου Σεμιναρίου σε σχέση με τα μαθήματα τύπου Παράδοσης ή Άσκησης/Εισαγωγής. Αν αναλογιστούμε ότι κατά κανόνα τα μαθήματα/ασκήσεις, οι εισαγωγές και ορισμένες Παραδόσεις είναι πολυπληθέστερα μαθήματα σε σχέση με τα

σεμινάρια, τα μεγάλα ποσοστά αποτυχίας επιβεβαιώνονται σε πολυπληθή μαθήματα με προβληματικές συνθήκες. Είναι επομένως καθοριστικής σημασίας η αναλογία διδάσκοντα-φοιτητών. Συγκεκριμένα θεωρούμε ότι οι φοιτητές στα σεμιναριακά μαθήματα αποδίδουν καλύτερα για τους εξής λόγους:

α') Στα σεμινάρια έχουμε σαφώς καλύτερη αναλογία διδάσκοντα/φοιτητών, καθώς εγγράφονται σ' αυτά έως 25 φοιτητές (ανά σεμινάριο) σύμφωνα με τον κανονισμό του Προγράμματος Σπουδών. Αντίθετα, ο δυσανάλογος αριθμός διδάσκοντα/φοιτητών στις Παραδόσεις δυσχεραίνει το διδακτικό έργο και οδηγεί σε αισθητά μειωμένη απόδοση των φοιτητών.

β') Στα σεμινάρια, από τη φύση και το περιεχόμενο του διδακτικού έργου, ο διδάσκων έχει πιο στενή συνεργασία με τους φοιτητές. Ο ολιγομελής χαρακτήρας αυτών των μαθημάτων, όπως προαναφέραμε, διαμορφώνει καλύτερες εκπαιδευτικές συνθήκες και επιτρέπει καλύτερη εποπτεία του διδακτικού έργου.

γ') Στα σεμινάρια η φοίτηση είναι υποχρεωτική σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών, γεγονός που συστηματοποιεί την σπουδή του αντικειμένου και θεμελιώνει τη συνεργασία διδάσκοντα - φοιτητή που προαναφέραμε.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι, όπως θα φανεί πιο κάτω, το Τμήμα δέχεται σταθερά κατ' έτος πολύ μεγαλύτερο αριθμό φοιτητών από εκείνον που προτείνει το ίδιο (βλ. σχετικά και 2.5). Είναι αδύνατο να διευκρινιστεί αν υπάρχει σχέση του ποσοστού επιτυχίας με το έτος σπουδών (από τα πρώτα στα μεγαλύτερα εξάμηνα) δεδομένου ότι το πρόγραμμα σπουδών προβλέπει ελεύθερη επιλογή μαθημάτων ανεξαρτήτως εξαμήνου φοίτησης (βλ. πρόγραμμα σπουδών).

4.16. Μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου

Σε παραδείγματα τεσσάρων περιόδων αποφοίτησης για τα έτη 2007-2010, οι αποφοιτήσαντες διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

ΠΙΝΑΚΑΣ VI

I. Ορκωμοσία περιόδου Μαρτίου 2010 : αποφοίτησαν 24

Διάρκεια σπουδών	Α' εγγραφή	Αριθμός αποφοιτησάντων	ποσοστό
4 χρόνια	2006	3 σε σύνολο 24	12,5%
5 χρόνια	2005	12 σε σύνολο 24	50%
6 χρόνια	2004	3 σε σύνολο 24	12,5%

II. Ορκωμοσία περιόδου Νοεμβρίου 2009 : αποφοίτησαν 42

Διάρκεια σπουδών	Α' εγγραφή	Αριθμός αποφοιτησάντων	Ποσοστό
4 χρόνια	2005	17 σε σύνολο 42	40,46%
5 χρόνια	2004	12 σε σύνολο 42	28,57%
6 χρόνια	2003	8 σε σύνολο 42	19%
7 χρόνια	2002	2 σε σύνολο 42	4,76
8 χρόνια	2001	2 σε σύνολο 42	4,76

III. Ορκωμοσία περιόδου Ιουνίου 2008 : αποφοίτησαν 37

Διάρκεια σπουδών	Α' εγγραφή	Αριθμός αποφοιτησάντων	Ποσοστό
4 χρόνια	2004	12 σε σύνολο 37	32,43%
5 χρόνια	2003	12 σε σύνολο 37	32,43%
6 χρόνια	2002	9 σε σύνολο 37	24,32%
7 χρόνια	2001	3 σε σύνολο 37	8,1%
8 χρόνια	2000	1 σε σύνολο 37	2,7%

IV. Ορκωμοσία περιόδου Νοεμβρίου 2007 : αποφοίτησαν 53

Διάρκεια σπουδών	Α' εγγραφή	Αριθμός αποφοιτησάντων	Ποσοστό
4 χρόνια	2003	27 σε σύνολο 53	50,74%
5 χρόνια	2002	19 σε σύνολο 53	35,84%
6 χρόνια	2001	4 σε σύνολο 53	7,54%
7 χρόνια	2000	2 σε σύνολο 53	3,77%
8 χρόνια	1999	1 σε σύνολο 53	1,88%

Συγκεντρωτικά, οι παραπάνω πίνακες συνοψίζονται σε 36,7% των αποφοιτησάντων σε 5 χρόνια σπουδών, 34% σε τέσσερα χρόνια, 15, 84% σε 6 χρόνια, 8, 3% σε 7 χρόνια και 3,36% σε 8 χρόνια. Ο μέσος όρος συνεπώς τοποθετείται στα 5 χρόνια φοίτησης. Ενδιαφέρον, ωστόσο, παρουσιάζει μία αισθητή μείωση των φοιτητών που τελειώνουν εντός της κανονικής διάρκειας σπουδών (4 έτη), από 50,74% για όσους εισήχθησαν το 2003-04 σε 12,5% για όσους εισήχθησαν το 2006-7.

4.17 Μέσος βαθμός πτυχίου

Η κλίμακα βαθμολογίας για το πτυχίο διακρίνεται στο βαθμό «Καλώς» (αντιστοιχεί στο βαθμό από 5 έως 6,5 στην κλίμακα 1-10), «Λίαν Καλώς» (αντιστοιχεί στο βαθμό από 6,5 έως 8.5 στην κλίμακα 1-10), και «Άριστα» (αντιστοιχεί στο βαθμό από 8,5 έως 10 στην κλίμακα 1-10). Τα στατιστικά για τους βαθμούς πτυχίου στηρίχτηκαν σε δείγματα δεδομένων από 4 περιόδους ορκωμοσίας φοιτητών.

ΠΙΝΑΚΑΣ VII

I. Ορκωμοσία περιόδου Μαρτίου 2010 : αποφοίτησαν 24

Βαθμός «Καλώς»	Βαθμός «Λίαν Καλώς»	Βαθμός «Άριστα»
4	17	3

II. Ορκωμοσία περιόδου Νοεμβρίου 2009 : αποφοίτησαν 42

Βαθμός «Καλώς»	Βαθμός «Λίαν Καλώς»	Βαθμός «Άριστα»
11	29	2

III. Ορκωμοσία περιόδου Ιουνίου 2008 : αποφοίτησαν 37

Βαθμός «Καλώς»	Βαθμός «Λίαν Καλώς»	Βαθμός «Άριστα»
9	27	1

IV. Ορκωμοσία περιόδου Νοεμβρίου 2007 : αποφοίτησαν 53

Βαθμός «Καλώς»	Βαθμός «Λίαν Καλώς»	Βαθμός «Άριστα»
6	45	2

Είναι προφανές ότι η συντριπτική πλειονότητα, σε ποσοστό 75,64%, λαμβάνει πτυχίο με βαθμό «Λίαν Καλώς», ενώ σαφώς ισχνότερες είναι οι κατηγορίες των αριστούχων και των αποφοιτησάντων με βαθμό «Καλώς».

4.18 Αριθμός φοιτητών Τμήματος και τρόπος εισαγωγής

Κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2009-10 οι εγγεγραμμένοι φοιτητές στο Τμήμα ανέρχονται στους 820 συνολικά σε όλα τα έτη φοίτησης. Κατά το ίδιο αυτό έτος ενεγράφησαν στο Τμήμα 216 φοιτητές. Σημειώνουμε ότι σταθερά τα τελευταία χρόνια το Τμήμα, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, προτείνει στο Υπουργείο τον αριθμό των 80 φοιτητών που θεωρεί ότι μπορεί να δεχτεί σύμφωνα με τα απαιτούμενα κατά την κρίση των μελών του Τμήματος κριτήρια ποιότητας. Το ίδιο φαινόμενο υπέρβασης του αριθμού των εγγραφομένων φοιτητών σε σχέση με τον προτεινόμενο από το Τμήμα αριθμό παρατηρείται συστηματικά τα τελευταία χρόνια. Οι παρακάτω πίνακες αποτυπώνουν την εικόνα προέλευσης και εισαγωγής των φοιτητών στο Τμήμα Φιλολογίας σε δείγμα 3 χρόνων:

ΠΙΝΑΚΑΣ VIII

1. Ακαδημαϊκό έτος 2009-10

Προτεινόμενος αριθμός από το Τμήμα: 80/Εισερχόμενοι 216

Πανελλαδικές Εξετάσεις	Αλλοδαποί	Από εσπερινό Λύκειο	Αθλητές	Από μετεγγραφή	Με καταταρκτήριες Εξετάσεις	Από Κύπρο	ΑΜΕΑ
197	5	2	2	2	2	3	2

2. Ακαδημαϊκό έτος 2008-9.

Προτεινόμενος αριθμός από το Τμήμα: 80/ Εισερχόμενοι: 195

Πανελλαδικές Εξετάσεις	Έλληνες εξωτερικού	Από εσπερινό Λύκειο	Αθλητές	Από μετεγγραφή	Με καταταρκτήριες Εξετάσεις	Από Κύπρο	ΑΜΕΑ
173	1	2	1	5	2	7	3

3. Ακαδημαϊκό έτος 2007-8

Προτεινόμενος αριθμός από το Τμήμα: 80/Εισερχόμενοι: 164

Πανελλαδικές Εξετάσεις	Από μουσουλμανική μειονότητα	Από εσπερινό Λύκειο	Αθλητές	Από μετεγγραφή	Με καταταρκτήριες Εξετάσεις	Κύπρο
144	5	2	2	1	1	10

Όπως φαίνεται από τους παραπάνω Πίνακες, ο συνολικός αριθμός των εισερχομένων βαίνει αυξανόμενος κυρίως μέσα από το σύστημα εισαγωγής των πανελλαδικών εξετάσεων. Οι εισερχόμενοι μέσω άλλων διαδικασιών εκτός του συστήματος των εισαγωγικών εξετάσεων παραμένουν σε χαμηλά ποσοστά.

4.19 Διαθέσιμα μέσα και υποδομές

Βλέπε σχετικό κεφάλαιο για τις Υποδομές (Ενότητα 5)

4.20 Άλλη εκπαιδευτική δραστηριότητα του Τμήματος και συνεργασία με Ιδρύματα του Εξωτερικού Βλ. 4.21.

Επιδιώκεται συνεργασία με άλλα Πανεπιστήμια της Ελλάδας.

4.21 Συνεργασία με Πανεπιστήμια του εξωτερικού

Το Τμήμα έχει συμβληθεί μέσω του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus με πολλά Πανεπιστήμια της Ευρώπης, όπως συνάγεται από τον παρακάτω πίνακα για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΧ

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ ΙΔΡΥΜΑ	Αριθμ. Φοιτητών
ΑΓΓΛΙΑ	
UNIVERSITY OF BIRMINGHAM	1
OXFORD UNIVERSITY	2
KING'S COLLEGE LONDON	2
UNIVERSITY OF READING	2
ΑΥΣΤΡΙΑ	
UNIVERSITÄT WIEN	1
ΒΕΛΓΙΟ	
UNIVERSITEIT GENT	2
ΓΑΛΛΙΑ	
UNIVERSITÉ DE PARIS IV - SORBONNE	2
UNIVERSITÉ PAUL VERLAINE - Metz	1
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	
L.- M. UNIVERSITÄT MÜNCHEN	2
UNIVERSITÄT STUTTGARD	1
R.-KARLS-UNIVERSITÄT HEIDELBERG	1
ΙΣΠΑΝΙΑ	
UNIVERSIDAD DE LA LAGUNA	2
UNIVERSIDAD DEL PAIS VASCO	2
UNIVERSIDAD DE MALAGA	1
UNIVERSIDAD DE ZARAGOZA	2
UNIVERSIDAD DE ALICANTE	1
ΙΤΑΛΙΑ	
UNIVERSITA DEGLI STUDI DI PALERMO	3
UNIVERSITA DEGLI STUDI DI SIENA	1
UNIVERSITA CA FOSCARI DI VENEZIA	1
ΚΥΠΡΟΣ	
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ	2
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	
UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM	1
ΣΟΥΗΔΙΑ	
LUNDS UNIVERSITET	2
ΠΟΛΩΝΙΑ	
UNIwersytet Wroclawski	1

Ο αριθμός των φοιτητών και των διδασκόντων που μετακινούνται μέσω Erasmus για να φοιτήσουν σε Πανεπιστήμια της Ευρώπης αλλά και η υποδοχή ξένων φοιτητών και καθηγητών στο Τμήμα Φιλολογίας από Ιδρύματα της αλλοδαπής καταγράφεται στους παρακάτω πίνακες:

ΠΙΝΑΚΑΣ X

1. Αριθμός συμφωνιών με το πρόγραμμα Erasmus

Ακαδημαϊκό έτος	Αριθμός συμφωνιών
2005-2006	14
2006-2007	19
2007-2008	24
2008-2009	17
2009-2010	23

2. Εξερχόμενοι και Εισερχόμενοι διδάσκοντες με το πρόγραμμα Erasmus

Ακαδημαϊκό έτος	Αριθμός εξερχ. Διδασκόντων	Αριθμός εισερχ. Διδασκόντων
2005-2006	1	1
2006-2007	5	6
2007-2008	4	3
2008-2009	2	3
2009-2010	4	6

3. Εξερχόμενοι και εισερχόμενοι φοιτητές με το πρόγραμμα Erasmus

Ακαδημαϊκό έτος	Αριθμός εξερχ. Φοιτητών	Αριθμός εισερχ. φοιτητών
2005-2006	6	7
2006-2007	4	3
2007-2008	1	2
2008-2009	10	16
2009-2010	2	7

4.22 Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα

Η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία αποτελεί πρωταρχικό στόχο των σεμιναριακών μαθημάτων όπως ορίζεται και στο Πρόγραμμα Σπουδών (βλέπε και πιο πάνω)

4.23 Συμμετοχή των φοιτητών σε ερευνητικά έργα

Η δυνατότητα συμμετοχής των προπτυχιακών φοιτητών σε ερευνητικά έργα είναι πολύ περιορισμένη λόγω της ελλιπούς επιστημονικής τους κατάρτισης. Η εμπλοκή φοιτητών σε επιστημονικά συνέδρια ή σε επιστημονικές δημοσιεύσεις ξεκινά στις περισσότερες περιπτώσεις στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών.

Σε ορισμένα προγράμματα αποδελτίωσης κειμένων, ψηφιοποίησης βιβλίων ή καταλογογράφησης που εφαρμόζονται στην κεντρική βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης <http://www.lib.uoc.gr> απασχολούνται και εκπαιδεύονται φοιτητές.

5

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

5.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις σχετικά με την παραγόμενη έρευνα στο Τμήμα

Το πεδίο ερευνητικών ενδιαφερόντων του Τμήματος διαμορφώνεται από τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των μελών ΔΕΠ και των συμβασιούχων, με αποτέλεσμα να καλύπτεται ένα πολύ ευρύ φάσμα επιστημονικών αντικειμένων. Κίνητρα για την ερευνητική δραστηριότητα των μελών αποτελούν κυρίως η φιλομάθειά τους, το ενδιαφέρον τους για το επιστημονικό πεδίο που θεραπεύουν, και η διάθεση για διεθνή αναγνώριση. Αν εξαιρέσει κανείς την μικρής κλίμακας χρηματοδότηση που παρέχεται από ευρωπαϊκά προγράμματα, η πολιτεία δεν προσφέρει παρά ελάχιστα κίνητρα για την προώθηση του ερευνητικού έργου των μελών, ενώ συχνά με τις επιλογές της (π.χ. αύξηση των εισακτέων, περιορισμός των θέσεων των συμβασιούχων και των αποσπασμένων, μεγάλες καθυστερήσεις στον διορισμό εκλεγμένων μελών ΔΕΠ, περιορισμένη χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων και διοργάνωσης-συμμετοχής σε συνέδρια) θέτει προσκόμματα στην ερευνητική παραγωγή των διδασκόντων (καθιστώντας, λόγω χάρη, όλο και δυσκολότερη την έγκριση εκπαιδευτικών αδειών). Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί, ότι εξαιτίας της ελλειπούς γραμματειακής υποστήριξης, η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, αλλά ακόμη και η ίδια η ατομική ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ, έχει σημαντικές συνέπειες στον χρόνο και τις αντοχές τους. Θα πρέπει επιπλέον να τονιστεί ότι το διδακτικό-ερευνητικό δυναμικό του Τμήματος (και ιδιαίτερα τα μέλη ΔΕΠ των χαμηλότερων βαθμίδων) καλείται να αντεπεξέλθει σε ένα εξαιρετικά ανταγωνιστικό περιβάλλον, το οποίο συχνά ανάγει την παραγωγικότητα σε λυδία λίθο της επιστημονικής αξίας και αναγνωρισιμότητάς του, χωρίς παράλληλα να παρέχονται οι απαιτούμενες διευκολύνσεις για την παραγωγή του έργου αυτού.

Τα μέλη του Τμήματος έχουν καλή ενημέρωση σχετικά με τις υφιστάμενες ευκαιρίες χρηματοδότησης από τον ΕΛΚΕ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και των σχετικών ανακοινώσεων στις Γ.Σ. του Τμήματος. Επίσης, τα μέλη ΔΕΠ έχουν την δυνατότητα, αν και όχι πάντοτε στον βαθμό που θα το επιθυμούσαν, να αναρτούν τα βιογραφικά τους σημειώματα και περιλήψεις της ερευνητικής τους δραστηριότητας στην ιστοσελίδα του Τμήματος, ώστε να δημοσιοποιούν το επιστημονικό τους έργο. Όπως προκύπτει από τους πίνακες II και III του Παραρτήματος (βλ. και αναλυτικό Πίνακα δημοσιεύσεων), η επιστημονική έρευνα των μελών του Τμήματος γνωστοποιείται στην ελληνική και διεθνή επιστημονική κοινότητα από τις δημοσιεύσεις τους στα ελληνικά και διεθνή περιοδικά, όσο και από την διαρκή παρουσία τους σε συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια κτλ.

Θα πρέπει επίσης να υπογραμμιστεί ότι παρά τις υφιστάμενες δυσκολίες, το Τμήμα παρουσιάζει έντονη δραστηριότητα και στον Τομέα της διοργάνωσης συνεδρίων, ημερίδων, διαλέξεων και επιστημονικών συναντήσεων, πράγμα που δεν είναι πάντοτε αυτονόητο για τα ελληνικά Πανεπιστήμια (βλ. Παράρτημα, Πίν. IV). Αρκετά από τα συνέδρια που διοργάνωσε το Τμήμα κατά την πενταετία 2004-2009 είναι διεθνή και αποτελούν πρωτοβουλίες μελών ΔΕΠ που ανήκουν σε διεθνείς εταιρείες ειδικού επιστημονικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, το Τμήμα διοργάνωσε κατά το διάστημα αυτό πολυάριθμες διαλέξεις παρέχοντας στην πανεπιστημιακή κοινότητα τη δυνατότητα να εξοικειωθεί μ' έναν σημαντικό αριθμό επιστημονικών πεδίων. Θα πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα εδώ ότι τις διαλέξεις αυτές, όπως και τα συνέδρια, τις παρακολουθούν συχνά προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, έχοντας έτσι την ευκαιρία να γνωρίσουν από τα πρώτα βήματα τους τις καινούριες ερευνητικές τάσεις και να προβληματιστούν για γνωστικά αντικείμενα με τα οποία δεν έχουν την ευκαιρία να σχετιστούν στις ακαδημαϊκές παραδόσεις.

Η αναγνώριση του επιστημονικού έργου των μελών του Τμήματος αποτυπώνεται ποσοτικά στο Παράρτημα (Πίν. III) και σχολιάζεται στην παρουσίαση κάθε Τομέα. Η αναγνώριση του επιστημονικού έργου αξιολογήθηκε κυρίως στη βάση στοιχείων που κατέθεσαν τα μέλη του Τμήματος, σχετικά α') με τις βιβλιοκρισίες που έχουν γραφεί για το επιστημονικό τους έργο, β') τις ετεροαναφορές στο έργο τους, γ') τις προσκλήσεις για συμμετοχή σε επιτροπές κρίσεων επιστημονικών περιοδικών και επιστημονικές επιτροπές συνεδρίων. Προκειμένου πάντως να σχηματίσει κανείς σαφέστερη εικόνα σχετικά με την αξιολόγηση της αναγνώρισης του επιστημονικού έργου, θα πρέπει να λάβει υπόψη τα εξής:

α') Η διεξαγωγή της έρευνας στις θεωρητικές επιστήμες και ειδικότερα στα επιστημονικά πεδία που θεραπεύει το Τμήμα σε πολλές περιπτώσεις απαιτεί πολλαπλάσιο χρόνο σε σχέση με αυτόν που συχνά απαιτείται για την εξαγωγή συμπερασμάτων στις θετικές επιστήμες, οι οποίες βασίζονται στο πείραμα ή την παρατήρηση ενός μεμονωμένου φαινομένου. Προϋποθέτει κοπιώδη συγκέντρωση υλικού (συχνά αρχαιακού) το οποίο δεν βρίσκεται πάντοτε σε ψηφιοποιημένη μορφή, και τη μελέτη μιας ολοένα και περισσότερο διογκούμενης βιβλιογραφίας.

β') Σε αντίθεση με τις θετικές επιστήμες, στις θεωρητικές επιστήμες (με εξαίρεση συχνά την γλωσσολογία) η έρευνα και η δημοσιοποίησή της αποτελούν ατομική υπόθεση και συνεπώς το αποτέλεσμα μια ερευνητικής πρωτοβουλίας δεν επιμερίζεται σε περισσότερα πρόσωπα.

γ') Στις θεωρητικές επιστήμες (και μάλιστα στα περισσότερα από τα πεδία που θεραπεύει το Τμήμα) δεν υπάρχει συστηματική μέθοδος καταμέτρησης ετεροαναφορών. Τα στοιχεία που καταγράφονται εδώ (βλ. πιν. και επί μέρους παρουσίαση του έργου των Τομέων) προκύπτουν από τα στοιχεία που συνέλεξαν όσα μέλη ΔΕΠ κατέθεσαν αριθμό ετεροαναφορών.

δ') Στις θεωρητικές επιστήμες οι ευκαιρίες χρηματοδότησης του ερευνητικού έργου είναι πολύ μειωμένες σε σχέση με τις θετικές ή εφαρμοσμένες επιστήμες. Η ερμηνεία των αιτιών αυτής της πραγματικότητας (η οποία δεν αφορά μόνο την χώρα μας) βρίσκεται πέρα από τα καθήκοντα της ΟΜΕΑ, αλλά θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη κατά την αποτίμηση του ερευνητικού έργου του Τμήματος.

5.2 Παρουσίαση του ερευνητικού έργου των Τομέων και υποτομέων

Η παρουσίαση της ερευνητικής παραγωγής του κάθε Τομέα απαρτίζεται από πέντε ενότητες. Στην πρώτη παρουσιάζονται τα κυριότερα πεδία επιστημονικού ενδιαφέροντος κάθε Τομέα, όπως αυτά προκύπτουν από το δημοσιευμένο ερευνητικό έργο των μελών τους. Στην δεύτερη ενότητα εμφανίζεται λεπτομερέστερα η ερευνητική παραγωγή και δραστηριότητα των μελών κάθε Τομέα (δημοσίευση έργου, συνέδρια κτλ.). Στην τρίτη αποτιμάται η αναγνωρισιμότητα του επιστημονικού έργου του κάθε Τομέα και εξειδικεύονται τα ζητήματα που σχετίζονται με αυτήν (βλ. και εισαγωγική ενότητα, Α). Στην τέταρτη ενότητα παρουσιάζονται τα ερευνητικά έργα που έχουν συντονίσει ή στα οποία έχουν συμμετάσχει τα μέλη των Τομέων. Η πέμπτη και τελευταία ενότητα παρέχει στοιχεία σχετικά με την κινητικότητα των μελών κάθε Τομέα, όπως αυτή προκύπτει από την διδασκαλία τους σε άλλα πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής και τις διαλέξεις που έχουν προσφέρει σε διάφορους φορείς, ερευνητικά κέντρα, ινστιτούτα, πανεπιστήμια κτλ.

5.2.1. ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

5.2.1.1 Παρουσίαση επιστημονικών ενδιαφερόντων του Τομέα

Ο Τομέας Κλασικών Σπουδών θεραπεύει την αρχαία ελληνική και λατινική φιλολογία· τα επιστημονικά ενδιαφέροντα των μελών του καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα της λογοτεχνικής παραγωγής της αρχαιότητας, από την αρχαϊκή εποχή έως την ύστερη αρχαιότητα. Στα αντικείμενα που μελετούν τα μέλη του Τομέα περιλαμβάνεται το έπος και η λυρική ποίηση, το αρχαίο δράμα και η θρησκεία στην κλασική Αθήνα, οι Σοφιστές και η αττική ρητορεία, η ιστοριογραφία, η ελληνιστική ποίηση, το ρωμαϊκό έπος και το αρχαίο μυθιστόρημα, η δεύτερη Σοφιστική, η βιογραφία και ιδιαίτερα ο Πλούταρχος. Η επιστημονική παραγωγή των μελών του Τομέα χαρακτηρίζεται από μεγάλη ποικιλία μεθοδολογικών προσεγγίσεων, οι οποίες περιλαμβάνουν την κριτική έκδοση και υπομνηματισμό κειμένων, την ερμηνεία των κειμένων τόσο της Ελληνικής όσο και της Λατινικής γραμματείας επί τη βάση αρχαίων και σύγχρονων λογοτεχνικών θεωριών, την μελέτη των τελετουργικών συμφραζομένων κατά την εκτέλεση του αρχαίου δράματος, την αξιοποίηση του υλικού πολιτισμού της αρχαιότητας, ώστε να κατανοηθούν πληρέστερα τα συμφραζόμενα της παράστασης της αρχαϊκής ποίησης, η μελέτη της κοινωνικής ιστορίας της κλασικής Αθήνας και η ερμηνεία των φιλοσοφικών πραγματειών. Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα μέλη του Τομέα ενδιαφέρονται και για την υποδοχή του αρχαίου κόσμου στην σύγχρονη ευρωπαϊκή και νεοελληνική λογοτεχνία, καθώς και για την ιστορία της φιλολογίας κατά τους νεότερους χρόνους.

5.2.1.2 Επιστημονικό έργο - δραστηριότητες

Η πλούσια ερευνητική δραστηριότητα του Τομέα αποτυπώνεται στο πλήθος των επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών του, αρκετές από τις οποίες αποτελούν αυτοτελείς μονογραφίες. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα άρθρα των μελών του Τομέα φιλοξενούνται κατά κανόνα σε έγκριτα διεθνή περιοδικά, καθώς και η συνεχής παρουσία των μελών σε διεθνή συνέδρια. Σημαντικό μέρος της επιστημονικής τους παραγωγής αφορά στην επιμέλεια πρακτικών διεθνών συνεδρίων, πολλά από τα οποία φιλοξενήθηκαν στο Ρέθυμνο. Αναφέρουμε ενδεικτικά τις εκδόσεις των πρακτικών της σειράς συνεδρίων για το αρχαίο μυθιστόρημα (RICAN), το οποίο φιλοξενείται σταθερά στο Ρέθυμνο (Paschalis, M.-Panayotakis, S. - Schmeling, G. (επιμ.) *Readers and Writers in the Ancient Novel, Ancient Narrative Supplementum 12*, Groningen 2009, Paschalis, M. - Stavros Frangoulidis - Harrison, S. - Zimmerman, M. (επιμ.) *The Greek and the Roman Novel: Parallel Readings, Ancient Narrative Supplementum 8*, Groningen 2007, Paschalis, M. - Harrison, S. - Frangoulidis, S. (επιμ.) *Metaphor and the Ancient Novel, Ancient Narrative Supplementum 4*, Groningen 2005) και την έκδοση των πρακτικών του 7^{ου} διεθνούς συνεδρίου της διεθνούς εταιρείας Πλουτάρχου (Nikolaidis, A. (επιμ.), *The Unity of Plutarch's Work*, Berlin-New York, 2008). Επίσης, μέλη του Τομέα έχουν επιμεληθεί ή συμβάλει με μελέτες στην έκδοση οδηγών (Companions) γενικότερου ενδιαφέροντος, οι οποίοι είναι εξαιρετικά χρήσιμοι για διδακτικούς σκοπούς και για την εξοικείωση του ευρύτερου αναγνωστικού κοινού με όψεις της αρχαίας ελληνικής γραμματείας (βλ. λόγου χάρη Μανακίδου, Φ. - Σπανουδάκης, Κ. (επιμ.), *Αλεξανδρινή Μούσα. Συνέχεια και νεωτερισμός στην ελληνιστική ποίηση* [ΣΗΜΑΤΑ 1], Αθήνα 2008).

5.2.1.3 Αναγνώριση επιστημονικού έργου

Η αναγνώριση του επιστημονικού έργου του Τομέα μπορεί να πιστοποιηθεί από το πλήθος των επιστημονικών συνεδρίων ή σεμιναρίων στα οποία έχουν κληθεί τα μέλη του να συμμετάσχουν, τη συχνότατη συμμετοχή τους σε οργανωτικές επιτροπές διεθνών συνεδρίων, αλλά και από την παρουσία τους σε επιστημονικές επιτροπές έγκριτων περιοδικών του οικείου επιστημονικού πεδίου. Επίσης, παρόλο που στο πεδίο της κλασικής φιλολογίας δεν υπάρχει μηχανισμός συστηματικής αναζήτησης ετεροαναφορών, από τα στοιχεία που κατατέθηκαν καθίσταται σαφές ότι το έργο των μελών του Τομέα παραπέμπεται συχνότατα σε μελέτες και μονογραφίες των ομοτέχνων τους διεθνώς. Τέλος, θα πρέπει να αναφερθεί ότι οι μείζονες δημοσιεύσεις μελών του Τομέα έχουν βραβευτεί (Ακαδημία Αθηνών) και παρουσιαστεί σε διεθνή περιοδικά εγνωσμένου κύρους.

5.2.1.4 Ερευνητικά προγράμματα

Μέλη του Τομέα έχουν δραστηριοποιηθεί στην ερευνητική ομάδα του καθηγητή Claudio Gallazzi του Πανεπιστημίου του Μιλάνου (Università di Milano) και του Γαλλικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου του Καΐρου (Institut français d'Archeologie Orientale du Caire), η οποία διενεργεί ανασκαφές δύο μήνες τον χρόνο στην Tebtynis της Αιγύπτου, καθώς και στο πρόγραμμα APIS (Advanced Papyrological Information System) του Πανεπιστημίου του Michigan (Ann Arbor) με αντικείμενο την αποκατάσταση και συντήρηση παπύρων που φυλάσσονται στο Πανεπιστήμιο. Ένα μέλος συμμετέχει επίσης, σε συνεργασία και με άλλους ερευνητές, σε ερευνητικό πρόγραμμα στη μελέτη του χειρογράφου της μετάφρασης της *Ξυγγραφής* του Θουκυδίδη που εκπόνησε ο Ελευθέριος Βενιζέλος (γενικός φορέας του προγράμματος: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών *Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος*).

5.2.1.5 Συνεργασία με άλλους φορείς

Τα μέλη του Τομέα παρουσιάζουν έντονη κινητικότητα, καθώς έχουν διδάξει ή συμμετάσχει σε σεμινάρια και έχουν δώσει διαλέξεις σε πανεπιστήμια, ινστιτούτα και άλλους φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Έχουν συμμετάσχει σε κύκλους μαθημάτων ή επιμορφωτικά και ερευνητικά σεμινάρια που διοργανώνονται από διάφορους φορείς, όπως το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, το Institute of Classical Studies του Λονδίνου και έχουν

παρουσιάζει εργασίες στο Πανεπιστήμιο του Αμστερνταμ (UvA) της Ολλανδίας, στο Πανεπιστήμιο του Michigan (Ann Arbor) και της Florida, ενώ έχουν διδάξει ως επισκέπτες καθηγητές στα Πανεπιστήμια Κύπρου και Washington. Επίσης, μέλη του τομέα συμμετέχουν σε ΔΣ διεθνών εταιρειών, όπως το *Network for the Study of Ancient Greek Song* (<http://www.let.ru.nl/greeksong>) που εδρεύει στο Πανεπιστήμιο Radboud (Nijmegen) καθώς και η International Plutarch Society.

5.2.2 ΤΟΜΕΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ - ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ ΒΥΦ

5.2.2.1 Παρουσίαση επιστημονικών ενδιαφερόντων του Τομέα

Ο υποτομέας Βυζαντινής φιλολογίας εστιάζει τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα στην λογοτεχνική και πνευματική ζωή του Βυζαντίου. Η επιστημονική παραγωγή των μελών του καλύπτει ένα ευρύ φάσμα των λογοτεχνικών ειδών: την υμνολογία, τα αγιολογικά κείμενα, τη ρητορική, την ιστοριογραφία και την επιστολογραφία, την ποίηση· έχουν επίσης διερευνήσει ζητήματα που άπτονται της πολιτιστικής ζωής και της πολιτικής ιστορίας του Βυζαντίου. Τα μέλη του Τομέα ασχολούνται επίσης με την έκδοση των κειμένων.

5.2.2.2 Επιστημονικό έργο-δραστηριότητες

Από την ερευνητική αυτή δραστηριότητα έχουν παραχθεί πρωτότυπες μελέτες: άριστες εκδόσεις σημαντικών αλλά ανέκδοτων κειμένων, και εξαιρετικό έργο υποδομής, το οποίο προϋποθέτει τεχνική και γραμματειακή υποστήριξη, κάτι που δεν είναι πάντοτε αυτονόητο. Αναφέρουμε ενδεικτικά Detoraki, M. *Le Martyre de saint Aréthas et de ses compagnons (BHG 166)*, Collège de France - CNRS (Centre de recherche d'Histoire et Civilisation de Byzance), [Monographies 27] Paris 2007, Loukaki, M. *Discours annuels en l'honneur du patriarche Georges Xiphilin. Textes édités et commentés par Marina Loukaki, traduits par Corinne Jouanno*, Collège de France-CNRS, Centre de recherche d'histoire et civilisation de Byzance, Monographies 19, Paris 2005. καθώς και το Vassis, I. *Initia Carminum Byzantinorum* [Supplementa Byzantina. Texte und Untersuchungen 8] (Berlin-New York, 2005), έργο αναφοράς στο οποίο καταλογογραφούνται και υπομνηματίζονται οι αρκτικοί στίχοι του συνόλου της ποιητικής παραγωγής των βυζαντινών χρόνων. Η παρουσία του Τομέα στην εγχώρια και στην διεθνή επιστημονική κοινότητα είναι έντονη, πράγμα που αποτυπώνεται τόσο στο πλήθος των δημοσιευμάτων του Τομέα που φιλοξενούνται σε διεθνή περιοδικά, όσο και στην συνεχή παρουσία των μελών του σε διεθνή συνέδρια.

5.2.2.3 Αναγνώριση επιστημονικού έργου

Η αναγνώριση του επιστημονικού έργου του υποτομέα μπορεί να διαπιστωθεί από το γεγονός ότι τα μέλη του έχουν κληθεί να συμμετάσχουν σε οργανωτικές επιτροπές συνεδρίων και να παρουσιάσουν ανακοινώσεις σε μεγάλο αριθμό συνεδρίων, καθώς επίσης και από την παρουσία τους σε επιτροπές έκδοσης επιστημονικών περιοδικών του οικείου επιστημονικού πεδίου. Επίσης, μέλη του υποτομέα έχουν βραβευτεί για το επιστημονικό τους έργο από φορείς τόσο της ημεδαπής όσο και της αλλοδαπής. Παρόλο που στο οικείο επιστημονικό πεδίο δεν υπάρχει μέθοδος συστηματικής μέτρησης ετεροαναφορών (βλ. και 1.1.3), από τα στοιχεία που έχουν καταθέσει τα μέλη του υποτομέα καθίσταται φανερό ότι το έργο τους παραπέμπεται συχνότατα, ενώ επίσης θα πρέπει να τονιστεί ότι οι μείζονες δημοσιεύσεις των μελών του έχουν κριθεί σε έγκριτα περιοδικά.

5.2.2.4 Ερευνητικά προγράμματα

Σύμφωνα με τα απογραφικά δελτία που κατατέθηκαν, τα μέλη του Τομέα δεν έχουν συμμετάσχει σε ερευνητικά προγράμματα κατά την πενταετία 2005-2009.

5.2.2.5 Συνεργασίες με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα και φορείς.

Μέλη του Τομέα έχουν διδάξει στην Ελληνική Παλαιογραφική Εταιρία και έχουν δώσει διαλέξεις στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και την Βικελαία Βιβλιοθήκη Ηρακλείου.

5.2.3.1 Παρουσίαση επιστημονικών ενδιαφερόντων του Τομέα

Ο Τομέας καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα επιστημονικών πεδίων, που σε μεγάλο βαθμό παραμένουν ακόμα αδιερεύνητα. Τα μέλη του έχουν παρουσιάσει μελέτες που σχετίζονται με τη λογοτεχνία και την πνευματική ζωή της βενετοκρατούμενης Κρήτης (έκδοση κειμένων και ερμηνεία λογοτεχνικών έργων της εποχής), άλλες σχετικά με τον νεοελληνικό Διαφωτισμό, το δημοτικό τραγούδι, τις θεωρίες του γέλιου που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του γερμανικού Ρομαντισμού και την υποδοχή τους από την εγχώρια λογοτεχνική παραγωγή. Δημοσιεύονται επίσης διεπιστημονικές προσεγγίσεις, όπως μελέτες που σχετίζονται με τον γνωστικισμό και την λογοτεχνική παραγωγή της γενιάς του '30, καθώς και εργασίες που συζητούν την πρόσληψη του αρχαίου μύθου στην σύγχρονη λογοτεχνία. Να σημειωθούν ακόμη οι βιβλιογραφικές βάσεις που δημοσιεύονται σε εγχειρίδια ή στο διαδίκτυο, οι μελέτες που εξετάζουν τις αλλαγές που έχει επιφέρει στην σύγχρονη λογοτεχνική παραγωγή η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας, καθώς και προσεγγίσεις που σχετίζονται με την αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογικών μέσων στην διδασκαλία της λογοτεχνίας.

5.2.3.2 Επιστημονικό έργο-δραστηριότητες

Όπως προκύπτει από την περιγραφή που προηγήθηκε, ο Τομέας παρουσιάζει έντονη ερευνητική κινητικότητα, η οποία τεκμαίρεται από το πλήθος των δημοσιεύσεων των μελών του, αρκετές από τις οποίες συνιστούν πρωτότυπες μονογραφίες για αχαρτογράφητες περιοχές: Στ. Κακλαμάνης, *Άνθιμου Διακρούση, Ο Κρητικός Πόλεμος. Κριτική έκδοση, εισαγωγή, σχόλια, γλωσσάριο και ευρετήριο* (2008), Αγγέλα Καστρινάκη, *Η λογοτεχνία στην ταραγμένη δεκαετία 1940-1950* (2005), Δημ. Πολυχρονάκης, *Οψεις της ρομαντικής ειρωνείας* (2007). Τα μέλη του Τομέα δημοσιεύουν τις μελέτες τους σε έγκριτα περιοδικά, και ο Τομέας χαρακτηρίζεται από την αδιάλειπτη παρουσία του στην επιστημονική κοινότητα, όπως προκύπτει από το πλήθος των συνεδρίων στα οποία έχουν συμμετάσχει τα μέλη του, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Παράλληλα, είναι ιδιαίτερα αξιοσημείωτο ότι αρκετά μεγάλο μέρος του επιστημονικού έργου του Τομέα αποτελείται από μελέτες ή εγχειρίδια, όπως το *Εγχειρίδιο του Νεοελληνιστή. Βιβλιογραφίες, λεξικά, εγχειρίδια, κατάλογοι, ευρετήρια χρονολόγια, κ.ά.*, (2005), τα οποία συνιστούν έργο υποδομής και ως εκ τούτου παρέχουν σημαντική βοήθεια στην διδασκαλία της νεοελληνικής λογοτεχνίας στην Ανώτατη εκπαίδευση.

5.2.3.3 Αναγνώριση επιστημονικού έργου

Η αναγνώριση του επιστημονικού έργου του Τομέα πιστοποιείται πολλαπλώς, από την συχνότητα με την οποία τα μέλη του καλούνται σε επιστημονικά συνέδρια και την συμμετοχή τους σε οργανωτικές επιτροπές συνεδρίων ή σε επιστημονικές επιτροπές περιοδικών. Επίσης, είναι εξαιρετικά αξιοσημείωτο το γεγονός ότι τα μέλη του Τομέα έχουν μεγάλο αριθμό ετεροαναφορών· και εδώ πάντως θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη πρώτον ότι στο οικείο επιστημονικό πεδίο είναι λιγοστά τα περιοδικά που φιλοξενούν άρθρα γραμμένα σε κάποια από τις ευρέως ομιλούμενες γλώσσες, δεύτερο, ότι στην συγκεκριμένη επιστήμη δεν υπάρχει κανένας μηχανισμός εντοπισμού ετεροαναφορών, συνεπώς ο αριθμός τους στηρίζεται απλώς σε όσες εντοπίζει ο κάθε ερευνητής για τον εαυτό του.

5.2.3.4 Ερευνητικά προγράμματα

Τα μέλη ΔΕΠ της νεοελληνικής κατεύθυνσης έχουν συμμετάσχει σε σημαντικά ερευνητικά προγράμματα σε ορισμένα από τα οποία έχουν συνεργαστεί μεταπτυχιακοί φοιτητές α' και β' κύκλου καθώς και εξωτερικοί συνεργάτες. Τα προγράμματα αυτά έχουν συμβάλει στη συστηματική συγκέντρωση πληροφοριών και δεδομένων σχετικών με την νεοελληνική λογοτεχνία και φιλολογία καθώς και στη διάσωση πληροφοριών και στη δημιουργία αρχείων με τη βοήθεια της τεχνολογίας και της ψηφιακής καταχώρισης. Συγκεκριμένα, μέλη ΔΕΠ έχουν αναλάβει το συντονισμό ως υπεύθυνοι προγραμμάτων με αντικείμενα τη δημιουργία ψηφιακής βιβλιοθήκης για τον νεότερο ελληνισμό και το ΠΑΡΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ 1800-1850), την καταλογογράφηση αγγελιών ελληνικών εντύπων, την σύνταξη

εργοβιβλιογραφίας της Γαλάτειας Καζαντζάκη και την συγκρότηση διαδικτυακών τόπων για τη λογοτεχνία της Επτανήσου. Τα προγράμματα έχουν χρηματοδοτηθεί από φορείς όπως ο ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης (*Εργογραφία Γαλάτειας Καζαντζάκη*), το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (*Παρουσιολόγιο*) και την Κοινωνία της Πληροφορίας (ΑΝΕΜΗ. *Ψηφιακή βιβλιοθήκη για τον νεότερο ελληνισμό*, ΑΝΤΑΙΟΣ, *Ενισχυτικό Πρόγραμμα της Ανέμης*, «Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση»: τα δύο τελευταία υλοποιήθηκαν από τη Βιβλιοθήκη του Π. Κ).

5.2.3.5. Συνεργασίες με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα και φορείς

Αν και η νεοελληνική λογοτεχνία απευθύνεται κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά, στην ελληνική επιστημονική κοινότητα, τα μέλη του Τομέα δραστηριοποιήθηκαν και στη διδασκαλία της νεοελληνικής λογοτεχνίας σε πανεπιστήμια και ιδρύματα του εξωτερικού, είτε κατόπιν προσκλήσεως είτε μέσω του προγράμματος Erasmus. Διδασκαλίες μαθημάτων και σεμιναρίων και διαλέξεις έχουν πραγματοποιηθεί στο Ινστιτούτο Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Μονάχου (Ludwig-Maximilian Universität), στα Πανεπιστήμια Κολωνίας και Αμβούργου, στο Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού στο Βερολίνο, στην Οξφόρδη, στο Kings' College (Λονδίνο) στη Lund (Σουηδία), στο Università Ca' Foscari και στο Università di Palermo (πρόγραμμα ελληνικών σπουδών AGLAIA).

5.2.4 ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

5.2.4.1 Παρουσίαση επιστημονικών ενδιαφερόντων του Τομέα

Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των μελών ΔΕΠ του τομέα περιλαμβάνουν τους εξής τομείς θεωρητικής και εφαρμοσμένης γλωσσολογίας: θεωρία της σύνταξης, συγκριτική σύνταξη, ελληνική σύνταξη, διεπαφή σύνταξης-μορφολογίας, διεπαφή σύνταξης-λεξικού, τυπολογία, φωνολογία, μορφοφωнологία, γλωσσική κατάκτηση, φωνολογική ανάπτυξη, ελληνική φωνολογία, φωνολογία των διαλέκτων, γλωσσική επαφή, γλωσσική μεταβολή, σημασιολογία, πραγματολογία, φιλοσοφία της γλώσσας, βιογλωσσολογία, γνωσιακές προσεγγίσεις, γλωσσολογικά ρεύματα και θεωρία της λογοτεχνίας, διδακτική της γλώσσας, διδακτική της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας.

5.2.4.2 Επιστημονικό έργο-δραστηριότητες

Κατά την τελευταία πενταετία, τα μέλη του Τομέα Γλωσσολογίας έχουν παρουσιάσει μεγάλο αριθμό δημοσιεύσεων σε έγκυρα ξένα και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων (π.χ. *Theoretical Linguistics*, *Γλωσσολογία*, *Proceedings of the 26th West Coast Conference on Formal Linguistics* (2008), *Advances in Greek Generative Syntax* (Amsterdam-Philadelphia 2005), *Clitic and Affix Combinations* (Amsterdam-Philadelphia 2005), *The Blackwell Companion to Syntax* (2005), *Organizing Grammar: Linguistic Studies in Honor of Henk van Riemsdijk* (Berlin-New York 2005), *Proceedings of the 2nd International Conference of Modern Greek Dialects and Linguistic Theory* (Πάτρα 2006) *Phases of Interpretation* (Berlin-New York 2006), *Interfaces+Recursion=Language?* (Berlin-New York 2007), *17th International Symposium on Theoretical and Applied Linguistics* (Θεσσαλονίκη 2007), *Πρακτικά Ετήσιας Συνάντησης Τομέα Γλωσσολογίας Α.Π.Θ* (Θεσσαλονίκη 2007), *Agreement Restrictions* (Berlin-New York 2008) και *Language Acquisition and Development: Proceedings of GALA 2007* (2008). Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμμετοχή των μελών του Τομέα σε διεθνή γλωσσολογικά συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με θέματα που άπτονται των ειδικών ενδιαφερόντων τους.

5.2.4.3 Αναγνώριση επιστημονικού έργου.

Σε αντίθεση με τους άλλους τομείς του Τμήματος Φιλολογίας, στο ερευνητικό αντικείμενο του Τομέα Γλωσσολογίας υπάρχουν υπηρεσίες μέτρησης ετεροαναφορών, όταν οι δημοσιεύσεις γίνονται στα Αγγλικά. Σύμφωνα με αυτές, οι ετεροαναφορές για τα μέλη του Τομέα, συνολικά, φτάνουν περί τις 2.500 χιλιάδες, γεγονός που αποδεικνύει την αναγνώριση από τη διεθνή κοινότητα του επιστημονικού έργου που επιτελείται. Αυτό αποδεικνύεται εξάλλου από τον μεγάλο αριθμό προσκλήσεων σε συνέδρια, διαλέξεις και πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού καθώς και από τις συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων και σε

συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι μέσα στην πενταετία, ο τομέας έχει εκπροσωπηθεί στην συντακτική επιτροπή του περιοδικού *Natural Language and Linguistic Theory*, του περιοδικού *Syntax* (και από το 2010 και του περιοδικού *Linguistic Inquiry*). Επιπλέον, ένδειξη διεθνούς αναγνώρισης αποτελεί η συμμετοχή μέλους του Τομέα στη Διεθνή Επιστημονική Επιτροπή για την αξιολόγηση της πορείας και εξέλιξης (Midway Evaluation) των δεκατριών Νορβηγικών Κέντρων Αριστείας (Thirteen Norwegian Centres of Excellence) που οργανώθηκε το 2006 από την Επιτροπή Ερευνών του Νορβηγικού Κράτους (The Research Council of Norway).

5.2.4.4. Ερευνητικά προγράμματα

Εκτός από τα παραπάνω, ο Τομέας Γλωσσολογίας συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα παγκόσμιου κύρους. Κατά τη διάρκεια της πενταετίας ο Τομέας Γλωσσολογίας έχει εκπροσωπηθεί σε δύο ερευνητικές ομάδες του Πανεπιστημίου της Στουτγάρδης: στο DFG Grant AL 554/3-1 για έρευνα με θέμα “*Auxiliary loss in the history of English*” (2004-07) και β') στο *SFB project on participles, nominal structure and modification* (2006 έως σήμερα), όπου έχουν συμμετάσχει και άλλοι εξωτερικοί συνεργάτες και μεταδιδακτορικοί ερευνητές από το Πανεπιστήμιο της Στουτγάρδης. Ο Τομέας έχει επίσης συντονίσει δύο μεταδιδακτορικές έρευνες (στη σύνταξη και τη φωνολογία, και οι δύο στο διάστημα 2008-2009).

Ο Τομέας Γλωσσολογίας διαθέτει το Εργαστήριο Γλωσσολογίας (ΦΕΚ αρ. 193/ 19-08-1998, τ. Α'), με αποστολή τις εφαρμογές της τεχνολογίας για τη διεξαγωγή και ανάπτυξη της έρευνας σε θέματα που εμπίπτουν στο ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο της Γλωσσολογίας (θεωρητικής και εφαρμοσμένης). Το Εργαστήριο Γλωσσολογίας ασχολείται συστηματικά με τη διδακτική της Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας: α') συμμετοχή για προγράμματα όπως «Παιδεία Ομογενών» (1998-2005) επιστ. υπεύθ. Μ. Δαμανάκης, ΠΥΘΕΑΣ (2000-02) επιστ. υπεύθ. Β. Μακράκης, β') παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού διδασκαλίας της γλώσσας, γ') σχεδιασμός και υλοποίηση μαθημάτων ελληνικών σε τρία επίπεδα (αρχάριοι, μέσοι, προχωρημένοι) για φοιτητές ξένων πανεπιστημίων και μετανάστες που διαμένουν στην Κρήτη, δ') εκπαίδευση μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών του Τομέα Γλωσσολογίας στη διδακτική της γλώσσας μέσα από τη διδασκαλία μαθημάτων Ελληνικών σε ξένους και τη συγγραφή μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών σε θέματα κατάκτησης της Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας. Άλλα θέματα με τα οποία ασχολείται ερευνητικά το Εργαστήριο Γλωσσολογίας είναι ο σχεδιασμός ελεγχόμενων γλωσσών (πρόγραμμα ΕΛΕΥΣΙΣ 2003-04), η χρήση νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση (Π.Π.Σ. (ΥΠΟΕΡΓΟ) «Αναμόρφωση Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών». Π.Π.Σ. του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης: «Τεχνολογία στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες» 2003-2005), η αποδελτίωση προφορικών και γραπτών δεδομένων μη φυσικών ομιλητών της Ελληνικής και η ταξινόμησή τους σε βάση δεδομένων με στόχο τη συγκριτική ανάλυση λαθών (έρευνα σε εξέλιξη).

5.2.4.5. Συνεργασίες με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα και φορείς

Κατά την τελευταία πενταετία μέλη του Τομέα δίδαξαν σε ορισμένα από τα πλέον σημαντικά εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα του εξωτερικού στο χώρο της Γλωσσολογίας: στο Τμήμα Γλωσσολογίας και Φιλοσοφίας του Massachusetts Institute of Technology (MIT) των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, στο Fall School at the ENS (EALing 5) στο Department of Cognitive Studies στην École Normale Supérieure του Παρισιού, και στο Πανεπιστήμιο της Στουτγάρδης.

5.2.5 ΤΟΜΕΑΣ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑΣ-ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

5.2.5.1 Παρουσίαση επιστημονικών ενδιαφερόντων του Τομέα

Τα μέλη ΔΕΠ του τομέα ειδικεύονται στη μελέτη του θεάτρου και του κινηματογράφου. Ως προς το θέατρο, η ερευνητική δραστηριότητα των μελών εστιάζει: στη θεατρική πρωτοπορία στον ελληνικό και ευρωπαϊκό χώρο, στη δραματολογία του Νίκου Καζαντζάκη, στην αναβίωση του αρχαίου δράματος, στη σχέση θεάτρου και γλωσσικών ζητημάτων, στο μουσικό ελληνικό θέατρο, με ιδιαίτερη έμφαση στην οπερέτα, στην ιστορία του Θεάτρου

Σκιών, στη δραστηριότητα μελοδραματικών θιάσων και καλλιτεχνών στην Ελλάδα και το εξωτερικό, και στους τρόπους ένταξης της θεατρικής τέχνης στην εκπαίδευση. Ως προς τον κινηματογράφο, αντικείμενο συστηματικής έρευνας αποτελεί ο ελληνικός κινηματογράφος, με ιδιαίτερη έμφαση στην περίοδο της βωβής παραγωγής, στον κινηματογράφο των δεκαετιών 1950 και 1960, στις μοντερνιστικές και ευρύτερα στις καλλιτεχνικές αναζητήσεις των δημιουργών μετά τη δεκαετία του 1960 ως σήμερα και στη σεναριακή δραστηριότητα του Νίκου Καζαντζάκη, ενώ παράλληλα μελετάται ο ρωσικός κινηματογράφος. Ερευνώνται η σχέση του κινηματογράφου με το εκάστοτε κοινωνικό, ιστορικό και ιδεολογικό πλαίσιο και με την εκπαίδευση, οι απεικονίσεις συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων, όπως η νεολαία, ζητήματα σεξουαλικότητας και μετανάστευσης, θέματα υποκριτικής, οι σχέσεις ελληνικού θεάτρου και κινηματογράφου και ζητήματα αισθητικής.

5.2.5.2. Επιστημονικό έργο-δραστηριότητες

Κατά την πενταετία 2005-2009, τα μέλη ΔΕΠ του Τομέα έχουν συμβάλει με μονογραφίες, δημοσιευμένες σε σημαντικούς ελληνικούς εκδοτικούς οίκους, στη μελέτη α') της απεικόνισης της νεολαίας στην ελληνική κινηματογραφική παραγωγή (ΚΝΕ-ΕΙΕ και Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας, 2005), β') του θεατρικού έργου του Ν. Καζαντζάκη (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2009) και γ') του ελληνικού μουσικού θεάτρου (Καστανιώτης, 2009).

Επιπλέον τα μέλη του Τομέα έχουν πλούσια αρθρογραφία σε: α') ελληνικά και ξενόγλωσσα επιστημονικά περιοδικά και επετηρίδες (π.χ. *Theatre History Studies*, *Journal of Modern Greek Studies*, *Παράβασις*, *Δρώμενα*, *Τα Ιστορικά*, *Αριάδνη*, *Αρχαιολογία και τέχνες*, *Επιστημονική επιθεώρηση τεχνών του θεάματος*)· β') συλλογικούς τόμους (π.χ. *Δρόμοι κοινοί: Μελέτες για την κοινωνία και τον πολιτισμό αφιερωμένες στην Αικατερίνη Κουμαριανού* (2009), *Spotlights on Russian and Balkan Cultural History* (Βερολίνο 2009), *Πολυφωνία. Φιλολογικά μελετήματα αφιερωμένα στον Σ. Ν. Φιλιππίδη* (2009), *Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού* (2009), *Εν έτει... 1878* (2008), *Perseus' Schild: Frauenbilder im Film* (2008), *Domestic and Salon music in the first half of 19th Century in Bucharest, Belgrade-Novı Sad, Athens-Corfu, Prague and Vienna* (Βιέννη 2008), *Ο ηθοποιός ανάμεσα στη σκηνή και την οθόνη* (2008), *Κύκλος Ηλέκτρα* (2007), *Στέφανος, Τιμητική προσφορά στον Βάλτερ Πούχχερ* (2007), *Ζητήματα Ιστορίας του Νεοελληνικού Θεάτρου. Μελέτες αφιερωμένες στον Δημήτρη Σπάθη* (2007), *Σε ξένο τόπο: Η μετανάστευση στον ελληνικό κινηματογράφο 1956-2006* (2006) και γ') σε πρακτικά συνεδρίων (*Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου προς τιμήν του Ιάκωβου Καμπανέλλη* (2006), *Νίκος Καζαντζάκης. Το έργο και η πρόσληψή του* (2006) (*Re*)-reading *Shakespeare in Text and Performance. Selected Papers from the Oya Basak Conference* (Istanbul 2005).

Επιπλέον μέλη του Τομέα έχουν συμβάλει με πρωτότυπο ερευνητικό υλικό σε πανεπιστημιακό εγχειρίδιο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Η παρουσία των μελών του Τομέα είναι επίσης έντονη σε επιστημονικά συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχουν ακόμα συμμετάσχει σε επιστημονικές συναντήσεις μεγάλου κύρους, όπως αυτές του Πανελληνίου Επιστημονικού Συλλόγου Θεατρολόγων, της Υπηρεσίας Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου του Υπουργείου Εξωτερικών, των Συναντήσεων Αρχαίου Δράματος στους Δελφούς, της Εταιρείας Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, των Αρχείων Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας και του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών.

Ο Τομέας διαθέτει το Εργαστήριο Θεατρολογίας και Μουσικολογίας, που εξυπηρετεί τις διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα του Θεάτρου, της Μουσικής και του Κινηματογράφου με πλούσια συλλογή διαφανειών, δισκοθήκη, βιβλιοθήκη και ταινιοθήκη καθώς και σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα.

5.2.5.3 Αναγνώριση επιστημονικού έργου

Στο ερευνητικό πεδίο των μελών του Τομέα Θεατρολογίας-Μουσικολογίας δεν υπάρχει σύστημα καταμέτρησης των ετεροαναφορών (στη γλώσσα που κατά κύριο λόγο δημοσιεύουν το επιστημονικό έργο τους, δηλαδή, στα ελληνικά). Η συμμετοχή των μελών σε επιτροπές

συνεδρίων και οι προσκλήσεις σε συνέδρια, διαλέξεις και άλλες εκδηλώσεις είναι ενδεικτικές της αναγνώρισης του επιστημονικού έργου των μελών ΔΕΠ του Τομέα.

5.2.5.4 Ερευνητικά Προγράμματα

Μέλη του Τομέα έχουν συντονίσει ή συμμετάσχει στα ερευνητικά προγράμματα «Ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου» και «Πρωτοποριακό θέατρο και Νεοελληνικό θέατρο», του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας, όπου συνεργάζονται και φοιτητές α΄ και β΄ κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών. Ο Τομέας αντιπροσωπεύεται επίσης στο πρόγραμμα «Domestic and Salon music in the first half of 19th Century in Bucharest, Belgrade-Noví Sad, Athens-Corfu, Prague and Vienna» του Ινστιτούτου Θεωρίας, Ανάλυσης και Ιστορίας της Μουσικής και του Πανεπιστημίου Μουσικής και Δραματικής Τέχνης της Βιέννης. Η έλλειψη ανάλογων κινηματογραφικών ερευνητικών προγραμμάτων είναι ενδεικτική της απουσίας μιας μακροχρόνιας παράδοσης στη μελέτη του κινηματογράφου σε ακαδημαϊκό επίπεδο στην Ελλάδα και, ταυτοχρόνως, καθιστά επιτακτική την ανάγκη δημιουργίας θεσμοθετημένων πρωτοβουλιών που θα συνδράμουν στην χαρτογράφηση αυτής της ιδιαίτερα πλούσιας πολιτισμικής δραστηριότητας στον τόπο μας.

5.2.5.5 Συνεργασία με άλλους φορείς

Κατά την τελευταία πενταετία, τα μέλη ΔΕΠ του τομέα έχουν προσκληθεί να στη διδάξουν προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα θεάτρου, κινηματογράφου και άλλων παραστατικών τεχνών σε ελληνικούς ακαδημαϊκούς φορείς, όπως η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Πρόσφατα, μέλη ΔΕΠ του τομέα έχουν συνεργαστεί με τα Πανεπιστήμια του Μονάχου (μέσω του προγράμματος Erasmus) και της Κροατίας.

5.3 ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

5.3.1 Βραβεία-υποτροφίες

Μια πρώτη μορφή σύνδεσης της κοινωνίας με το Τμήμα Φιλολογίας αποτελεί η οικονομική ενίσχυση προς τους φοιτητές του Τμήματος, με τη μορφή βραβείων και υποτροφιών. Ειδικότερα, οι φοιτητές των μεταπτυχιακών και των προπτυχιακών προγραμμάτων του Τμήματος έχουν τη δυνατότητα να διεκδικήσουν μία υποτροφία και τέσσερα βραβεία, τα οποία έχουν στόχο την ενθάρρυνση των φοιτητών για μαθησιακή αριστεία, άμιλλα και σφυρηλάτηση ώριμου ερευνητικού πνεύματος (βλ. 2.7.1).

5.3.2 Χορηγίες και άλλες μορφές ενίσχυσης προς το Τμήμα

Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι κατά την τελευταία πενταετία, τοπικοί φορείς και επαγγελματίες έχουν ενισχύσει ποικιλοτρόπως τη διοργάνωση εκδηλώσεων και συνεδρίων στο Τμήμα Φιλολογίας. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης από φορείς, όπως ο Δήμος Ρεθύμνου, η Νομαρχία Ρεθύμνης και η Ιερά Μητρόπολη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, καθώς και την συχνή προσφορά απαραίτητου συνεδριακού υλικού από επαγγελματίες της πόλης.

5.4 ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

5.4.1 Γενικά

Κατά την τελευταία πενταετία το Τμήμα έχει δραστηριοποιηθεί στην οργάνωση συνεδρίων, ημερίδων, διαλέξεων, αφιερωματικών εκδηλώσεων και θεματικών κύκλων, ανοιχτών στο ευρύτερο κοινό, στοχεύοντας στη γόνιμη ανταλλαγή απόψεων με προσωπικότητες του ακαδημαϊκού και καλλιτεχνικού χώρου από την Ελλάδα και το εξωτερικό, στην απότιση φόρου τιμής σε εξέχουσες μορφές, την ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών στο πανεπιστημιακό γίνεσθαι και στη σύσφιξη των σχέσεων με την τοπική κοινωνία.

Συγκεκριμένα, το Τμήμα οργανώνει κάθε χρόνο διάλεξη εις μνήμην του καθηγητή κλασικής φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης Ιωάννη Καμπίτση (ως το 2009 έχουν πραγματοποιηθεί 11 τέτοιες διαλέξεις). Επιπλέον, τον Οκτώβριο του 2008 συνδιοργανώθηκε από το Τμήμα Φιλολογίας και το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος

Τεχνολογίας και Έρευνας το *Γ' Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο* (Οκτώβριος 2008) και το Μάιο του 2005 επιστημονική ημερίδα με θέμα την τεχνολογία στις ανθρωπιστικές επιστήμες. Επίσης, σε όλη τη διάρκεια της πενταετίας, οργανώθηκαν διαλέξεις από καταξιωμένους ομιλητές του ακαδημαϊκού και καλλιτεχνικού χώρου και από νέους επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Στις διαλέξεις καλύφθηκε ένα μεγάλο εύρος θεμάτων, ειδικού και γενικού ενδιαφέροντος, σχετικών με ποικίλες εκφάνσεις του αρχαίου, βυζαντινού και νεοελληνικού πολιτισμού και με ζητήματα γλωσσολογικά, θεατρολογικά και ιστορικά.

Με στόχο τη γόνιμη ανταλλαγή απόψεων ανάμεσα στο διδακτικό προσωπικό και τους φοιτητές, το Νοέμβριο του 2007 διοργανώθηκε διατομεακή ημερίδα με τη συμμετοχή ομιλητών από όλους τους τομείς του Τμήματος και με θέμα τη λαϊκή λογοτεχνία από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας. Σε παρόμοιο πνεύμα, πραγματοποιείται από το 2009 μέχρι σήμερα, σε δεκαπενθήμερη βάση, ένας κύκλος διατομεακών αναγνώσεων, με εισηγητές από το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος, μεταπτυχιακούς φοιτητές α' και β' κύκλου και εξωτερικούς ομιλητές, επιστήμονες ή λογοτέχνες.

Επιπλέον, την άνοιξη του 2009 το Τμήμα Φιλολογίας οργάνωσε με επιτυχία την ημερίδα «Φοιτητές και Διδάσκοντες Συζητάμε για το Πρόγραμμα Σπουδών», με στόχο την ανοιχτή ανταλλαγή απόψεων μεταξύ φοιτητών και διδασκόντων ως προς το πρόγραμμα σπουδών και την ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών στην διαμόρφωση της ακαδημαϊκής ζωής τους.

5.4.2 Τομέας Κλασικών Σπουδών

Με πρωτοβουλία του Τομέα Κλασικών Σπουδών διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια στο Ρέθυμνο το διεθνώς αναγνωρισμένο συνέδριο RICAN (Rethymnon International Conference on the Ancient Novel) για το αρχαίο (ελληνικό και ρωμαϊκό) μυθιστόρημα, με τη συμμετοχή ειδικών από όλο τον κόσμο. Κατά την πενταετία, πραγματοποιήθηκαν τρία τέτοια συνέδρια (2005, 2007, 2009) και ήδη έχει δρομολογηθεί η προετοιμασία του επόμενου που πρόκειται να διεξαχθεί την άνοιξη του 2011. Ο Τομέας διοργάνωσε μέσα στην πενταετία τέσσερα επιπλέον διεθνή συνέδρια: το 7^ο International Plutarch Society Congress (Μάιος 2005), το συνέδριο Greek and Roman *Ekphrasis* (Μάιος 2008), το συνέδριο Archaic and Classical Choral Song (Μάιος 2007) και το συνέδριο The Successors of Theocritus and Virgil: The Reception of Bucolic Poetry in Ancient and Modern Times (Μάιος 2006). Ο Τομέας διοργάνωσε επίσης Επιστημονικό Συμπόσιο Αποφοίτων του Τομέα (*Τροφεία*, Μάιος 2008), διημερίδα προς τιμήν της καθηγήτριας Κλασικών Σπουδών Ιωάννας Γιατρομανωλάκη («Ιδιωτικός βίος και δημόσιοι ομιλητές», Οκτώβριος 2009) και σειρά διαλέξεων με επιφανείς προσκεκλημένους από πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού.

5.4.3 Τομέας ΒΝΕΦ

Ο Τομέας ΒΝΕΦ πραγματοποίησε Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο για τα 50 χρόνια από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη (Μάιος 2007) και επιστημονική διημερίδα αφιερωμένη στον ομότιμο καθηγητή Σ. Ν. Φιλίππιδη (Φεβρουάριος 2008). Επιπλέον, σε συνεργασία με τη Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη του Ηρακλείου, οργανώνεται η Ετήσια Διάλεξη εις μνήμην του Ν. Μ. Παναγιωτάκη (ως το 2009 είχαν πραγματοποιηθεί 12 τέτοιες διαλέξεις). Οι αυτόνομες διαλέξεις που άπτονται θεμάτων της βυζαντινής και νεοελληνικής γραμματείας ξεπερνούν τις είκοσι πέντε μέσα στη πενταετία.

5.4.4 Τομέας Γλωσσολογίας

Ο Τομέας οργάνωσε διαλέξεις με ομιλητές επιφανείς προσκεκλημένους γλωσσολόγους και στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πραγματοποίησε Compact Seminar με θέμα «Γλώσσα, Νόηση, Επικοινωνία» (Ιούνιος 2007).

5.4.5 Τομέας Θεατρολογίας-Μουσικολογίας

Ο Τομέας διοργάνωσε διαλέξεις με θέματα θεατρολογικού ενδιαφέροντος και τριήμερη τιμητική εκδήλωση αφιέρωσε (Δεκέμβριος 2009) για τον διεθνή φήμης βραβευμένο με Όσκαρ διευθυντή φωτογραφίας Walter Lassaly.

5.5 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Εκτός από τις δραστηριότητες στο χώρο του Πανεπιστημίου, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Φιλολογίας έχουν συμμετάσχει κατά την τελευταία πενταετία με διαλέξεις σε επιστημονικές εταιρείες, μορφωτικά κέντρα, πολιτιστικούς φορείς και ιδιωτικούς και δημόσιους οργανισμούς σε διάφορες πόλεις εντός και εκτός Κρήτης (π.χ. Ρέθυμνο, Ηράκλειο, Χανιά, Άγιο Νικόλαο, Σητεία, Αθήνα, Δελφούς). Μέλη του Τμήματος έχουν συμμετάσχει σε επιτροπές τοπικών καλλιτεχνικών-λογοτεχνικών διαγωνισμών (Άγιος Νικόλαος, Χανιά) και στην επιτροπή των πανελληνίων λογοτεχνικών βραβείων του περιοδικού *Διαβάζω*. Διδάσκοντες του Τμήματος είναι επίσης μέλη μορφωτικών και πολιτιστικών συλλόγων, εταιρειών και γενικότερα παιδευτικών φορέων, όπως το Εθνικό Συμβούλιο Μουσείων, το Παρατηρητήριο για την Ανώτατη Εκπαίδευση, η Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών (Ε.Κ.Ι.Μ.), το Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών “Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος”, ο Σύνδεσμος για τη Διάδοση των Καλών Τεχνών (Χανίων), ο Σύνδεσμος Φιλολόγων Νομού Χανίων, η Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Κρήτης και ο Φιλολογικός Σύλλογος “Χρυσόστομος”. Δραστηριοποιούνται επιπλέον σε περιβαλλοντικούς και οικολογικούς φορείς (π.χ. Πάρκο Χλωρίδας και Πανίδα της Κρήτης, Περιβαλλοντικό Κέντρο Αγίας Κυριακής) και σε οργανισμούς κοινωνικής ωφέλειας (Ίδρυμα Α. & Μ. Καλοκαιρινού, Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων).

6

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

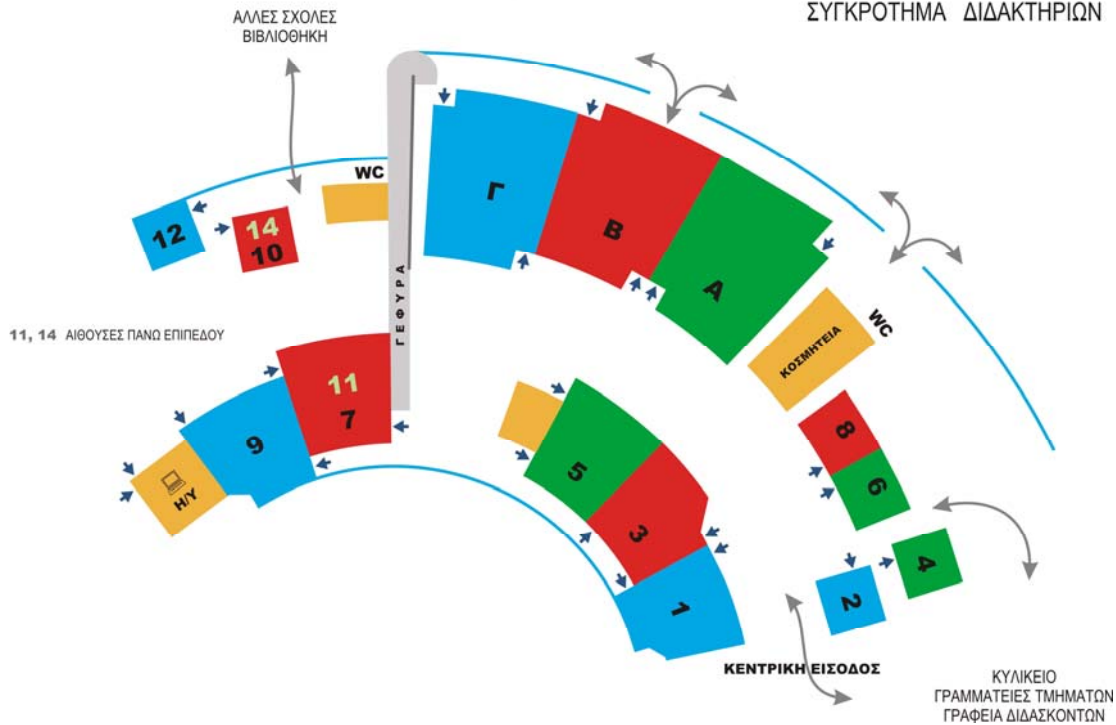
6.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Τα όργανα διοίκησης του Τμήματος Φιλολογίας, όπως όλων των Τμημάτων ΑΕΙ της χώρας, είναι η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.), το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και ο πρόεδρος με τον αναπληρωτή πρόεδρο. Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος απαρτίζεται από τα μέλη ΔΕΠ, εκπροσώπους των φοιτητών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών). Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο, τον αναπληρωτή πρόεδρο του Τμήματος, τους διευθυντές των Τομέων, δύο προπτυχιακούς φοιτητές, μεταπτυχιακό, και έναν εκπρόσωπο του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) όταν συζητούνται θέματα που τους αφορούν. Σύμφωνα με τον νόμο, ο πρόεδρος «συγκαλεί τη Γ.Σ. και το Δ.Σ., καταρτίζει την ημερήσια διάταξή τους και προεδρεύει των εργασιών τους· εισηγείται στη Γ.Σ. για τα θέματα της αρμοδιότητάς της· τηρεί μητρώα επιστημονικής δραστηριότητας κάθε μέλους ΔΕΠ· μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γ.Σ. και του Δ.Σ.· συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων και προΐσταται των υπηρεσιών του Τμήματος». Όργανα κάθε Τομέα είναι η Γενική Συνέλευση και ο διευθυντής Τομέα, ο οποίος «συγκαλεί τη Γ.Σ. του Τομέα, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της».

Υπεύθυνη έναντι του Προέδρου για την ομαλή λειτουργία της Γραμματείας είναι η Γραμματέας του Τμήματος. Κατά το μεγαλύτερο μέρος της πενταετίας, το διοικητικό προσωπικό του Τμήματος Φιλολογίας περιλάμβανε επίσης πέντε μέλη ΕΤΕΠ, τα οποία είχαν αναλάβει ένα μεγάλο εύρος διοικητικών εργασιών. Κατά την τελευταία διετία, λόγω μιας εσωτερικής μετακίνησης σε άλλο Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης, μίας μετάταξης και μίας συνταξιοδότησης, το Τμήμα περιλαμβάνει εκτός της Γραμματέως μόνο δύο μέλη ΕΤΕΠ, τα οποία είναι επιφορτισμένα με διοικητικές εργασίες όπως η υποστήριξη θεμάτων προπτυχιακών σπουδών, η υποστήριξη θεμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, η κατάρτιση του προγράμματος, κ.ά.

6.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Από το Μάρτιο του 1998, η Φιλοσοφική Σχολή στεγάζεται στην Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου στην περιοχή Γάλλου, νότια της πόλης του Ρεθύμνου και σε απόσταση 3 χιλιομέτρων. Η Πανεπιστημιούπολη έχει έκταση 1.500 στρεμμάτων, όπου εκτός των εγκαταστάσεων της Φιλοσοφικής Σχολής, βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της Σχολής Επιστημών Αγωγής και της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών, καθώς και εκείνες της Βιβλιοθήκης (με εξαιρετική υποδομή για τα επιστημονικά πεδία που θεραπεύει το Τμήμα Φιλολογίας), των γραφείων διοίκησης, του Εστιατορίου, των κυλικείων, των γραφείων συλλόγων φοιτητών, της νοσηλευτικής υπηρεσίας, του συγκροτήματος φοιτητικών κατοικιών και μικρών εμπορικών καταστημάτων. Το εαρινό εξάμηνο του 2009 εγκαινιάστηκε η λειτουργία ενός νέου καλαισθητού συγκροτήματος διδακτηρίων της Φιλοσοφικής Σχολής, πλησίον των γραμματειών των τμημάτων και των γραφείων των διδασκόντων και σε προνομιακή τοποθεσία από άποψη θέας. Το νέο αυτό συγκρότημα διδακτηρίων είναι έκτασης 2.332 μ² και περιλαμβάνει 3 αμφιθέατρα (χωρητικότητας 171 ως 182 ατόμων), 6 αίθουσες διδασκαλίας (χωρητικότητας 84 ως 90 ατόμων), 6 αίθουσες σεμιναρίων (χωρητικότητας 20 ως 25 ατόμων), κοσμητεία, 2 γραφεία καθηγητών, 2 συγκροτήματα WC και αποθήκες (βλ. σχεδιάγραμμα 1). Τα διδακτήρια του συγκροτήματος είναι εξοπλισμένα με έδρανα, καθίσματα ακροατηρίου, συμπεριλαμβανομένων καθισμάτων για αριστερόχειρες, πίνακες και σύγχρονα προβολικά συστήματα (προβολέα και οθόνη). Οι αίθουσες παρέχουν δυνατότητα τοποθέτησης αμαξιδίου για άτομα με ειδικές ανάγκες (ας σημειωθεί ωστόσο ότι η πρόβλεψη αυτή δεν υπάρχει για την Γραμματεία και τα γραφεία των διδασκόντων). Έχουν κατασκευαστεί με υψηλές προδιαγραφές πυρασφάλειας και διαθέτουν διπλές εξόδους και αποθηκευτικούς χώρους. Με ευθύνη των διδασκόντων, κάθε αίθουσα διατηρείται κλειδωμένη κατά τις ώρες που δεν πραγματοποιείται σε αυτή κάποιο μάθημα. Η συγκοινωνία με την πόλη εξυπηρετείται με τακτικά δρομολόγια από το τοπικό ΚΤΕΛ, αλλά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο περιορίζονται σε σημαντικό βαθμό. Η ιατρική φροντίδα στους χώρους αυτούς είναι πρωτοβάθμια και μάλλον υποτυπώδης.

Σχεδιάγραμμα 1

Στις κτηριακές υποδομές του Τμήματος περιλαμβάνεται ακόμη η αίθουσα Ιωάννη Καμπίτση που ονομάστηκε προς τιμήν του αείμνηστου καθηγητή κλασικής φιλολογίας. Ο εξοπλισμός της, ο οποίος παρέχει τη δυνατότητα χρήσης προβολικών μηχανημάτων, μεταφέρθηκε από την ανάλογη αίθουσα που χρησιμοποιούνταν στα Περιβόλια. Σήμερα μελετάται η μετατροπή της σε κινηματογραφική αίθουσα χωρητικότητας 100 ως 110 ατόμων. Στις υποδομές του Τμήματος περιλαμβάνονται επίσης τα γραφεία των Γραμματειών, οι χώροι των εργαστηρίων, γραφείο μεταπτυχιακών φοιτητών, εντευκτήριο, η Αίθουσα Συνελεύσεων (η οποία χρησιμοποιείται και ως αίθουσα διδασκαλίας και διαλέξεων και συνιστά και «διοικητική» υποδομή του Τμήματος), αρκετοί βοηθητικοί χώροι και τα γραφεία των διδασκόντων. Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στην αίθουσα υπολογιστών, η οποία είναι προσβάσιμη σε όλους τους φοιτητές και παρέχει δυνατότητες τηλεδιάσκεψης. Κάθε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος διαθέτει ατομικό γραφείο, εμβαδού εννέα περίπου τετραγωνικών μέτρων, ενώ διπλάσιοι και πλέον χώροι διατίθενται για τους διευθυντές των τομέων (βλ. φωτογραφίες 1-6 στην επόμενη σελίδα).

Όψεις των εγκαταστάσεων του Τμήματος Φιλολογίας

6.3 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ

Ως προς τις διοικητικές υπηρεσίες του Τμήματος και του Πανεπιστημίου Κρήτης και ως προς τις υποδομές οι διδάσκοντες του Τμήματος Φιλολογίας συμπλήρωσαν ερωτηματολόγια, αποτελούμενα από δεκαοχτώ (18) ερωτήσεις. Οι ερωτήσεις και τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις απαντήσεις των διδασκόντων έχουν ως εξής:

6.3.1 Διοικητικές Υπηρεσίες Τμήματος

6.3.1.1 Πόσο αποτελεσματικές θεωρείτε πως είναι οι υπηρεσίες που προσφέρει η γραμματεία και το υπόλοιπο διοικητικό προσωπικό του Τμήματος;

Οι υπηρεσίες της γραμματείας και του υπόλοιπου διοικητικού προσωπικού του Τμήματος κρίνονται από μερικούς ως πολύ αποτελεσματικές. Αναγνωρίζεται ο μεγάλος φόρτος της εργασίας και οι όποιες αδυναμίες αποδίδονται σε έλλειψη επαρκούς προσωπικού.

6.3.1.2 Θεωρείτε ότι το διοικητικό προσωπικό επαρκεί για τις ανάγκες του Τμήματος; Αν όχι, ποιες είναι οι ανάγκες για επιπλέον προσωπικό κατά την κρίση σας;

Κατά το σύνολο των διδασκόντων, το διοικητικό προσωπικό δεν επαρκεί για τις ανάγκες του Τμήματος και απαιτείται αύξηση από ένα ως τρία άτομα. Συγκεκριμένα, κρίνεται απαραίτητη η αύξηση του προσωπικού της Γραμματείας κατά ένα ή δύο άτομα, για τη διευθέτηση ζητημάτων των φοιτητών και των διδασκόντων. Σημειώνεται ότι η αύξηση του προσωπικού καθίσταται ιδιαίτερα αναγκαία εξαιτίας των αυξημένων γραφειοκρατικών υποχρεώσεων που έχουν προκύψει λόγω της συμμετοχής των μελών ΔΕΠ σε εξωτερικά εκλεκτορικά.

Εξαιρετικά επιτακτική ανάγκη θεωρείται η πρόσληψη τεχνικού που θα υποστηρίξει τους χρήστες ηλεκτρονικών υπολογιστών και τις συναφείς δραστηριότητες του Τμήματος (προβλήματα και απορίες ως προς τη λειτουργία υπολογιστών και προβολικών συστημάτων, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, διαχείριση ιστοσελίδας, βελτίωση ψηφιακών υποδομών, σχετική ενημέρωση). Η πρόσληψη ειδικευμένου προσωπικού σε θέματα τεχνολογίας, ηλεκτρονικής υποστήριξης, μηχανογράφησης και πληροφορικής αποτελεί πρωταρχικό και σταθερό αίτημα.

6.3.1.3 Επαρκεί το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος για την εξυπηρέτηση των αναγκών του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Σε γενικές γραμμές το ωράριο κρίνεται επαρκές για τις ανάγκες του διδακτικού προσωπικού. Προτείνεται αύξηση του ωραρίου για την εξυπηρέτηση των αναγκών των φοιτητών.

6.3.1.4 Παρέχεται η δυνατότητα δημιουργίας και ενημέρωσης ιστοσελίδας για τα μαθήματα και τις δραστηριότητες του Τμήματος;

Παρόλο που παρέχεται αυτή η δυνατότητα, διαπιστώνεται δυσλειτουργία σε κάποιες περιπτώσεις. Εκτιμάται, ότι η πρόσληψη ειδικού προσωπικού θα μπορούσε να διευκολύνει την χρήση και την ενημέρωση της ιστοσελίδας.

6.3.1.5 Έχετε οποιοδήποτε άλλο σχόλιο σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες στο Τμήμα;

Επιμέρους σχόλια για τις υπηρεσίες στο Τμήμα επισημαίνουν:

- καθυστερήσεις στην υλοποίηση σχεδίων και προβλέψεων
- την ανάγκη για προσωπικό ειδικευμένο σε τεχνική, γραμματειακή και εκδοτική υποστήριξη
- την ανάγκη σαφούς διαχωρισμού και ανάληψης αρμοδιοτήτων

6.3.2 Κεντρική διοίκηση

6.3.2.1 Πόσο αποτελεσματικές θεωρείτε πως είναι οι υπηρεσίες που προσφέρουν οι εκτός Τμήματος διοικητικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου; Πού εντοπίζετε προβλήματα;

Επισημαίνονται τα ακόλουθα προβλήματα:

- ελλειμματική λειτουργία της Πρυτανείας για τις σχολές του Ρεθύμνου
- δυσκολία σύνδεσης και επικοινωνίας των υπηρεσιών που εδρεύουν στο Ρέθυμνο με τις υπηρεσίες του Ηρακλείου
- μια σειρά ατυχών χειρισμών της κεντρικής διοίκησης τα τελευταία χρόνια, η οποία έχει αποδιοργανώσει τις διοικητικές υπηρεσίες
- δυσανάλογος καταμερισμός υπαλλήλων στις δύο πόλεις (Ηράκλειο-Ρέθυμνο)

- έλλειψη επαρκούς προσωπικού στο Ρέθυμνο
- το κεντρικό φωτοτυπικό του Πανεπιστημίου υπολειτουργεί
- απαιτείται υπεύθυνη και έγκαιρη ενημέρωση για τα θέματα που αφορούν το Πανεπιστήμιο

6.3.2.2 Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ). Πόσο αποτελεσματικές θεωρείτε πως είναι οι υπηρεσίες που προσφέρει ο ΕΛΚΕ; Πού εντοπίζετε προβλήματα;

Οι υπηρεσίες που προσφέρει ο ΕΛΚΕ κρίνονται ικανοποιητικές και αποτελεσματικές. Εντούτοις προβλήματα εντοπίζονται: α') στον έντονα γραφειοκρατικό χαρακτήρα ως προς τη διεκπεραίωση των σχετικών υποθέσεων και διατυπώσεων· β') στον τρόπο ενημέρωσης των μελών ΔΕΠ σχετικά με τη δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα (στενές ή και ασφυκτικές προθεσμίες υποβολής, δυσπρόσιτες κοινοποιήσεις προγραμμάτων)· γ') σε ορισμένα σημεία του κανονισμού έγκρισης προγραμμάτων.

6.3.3 Βιβλιοθήκη

6.3.3.1 Θεωρείτε ικανοποιητική τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης; Πού εντοπίζετε προβλήματα;

Στο συγκεκριμένο ερώτημα, αναγνωρίζεται ότι οι υπάλληλοι της Βιβλιοθήκης προσφέρουν το μέγιστο των δυνάμεών τους. Εντοπίζονται κάποια επιμέρους προβλήματα, τα περισσότερα από τα οποία αποδίδονται στην έλλειψη επαρκούς προσωπικού, όπως:

- καθυστερήσεις στην διεκπεραίωση παραγγελιών καινούριων βιβλίων και επιστημονικών περιοδικών
- Περιορισμένοι χώροι αναγνωστηρίων και αδυναμία αξιοποίησης του 10% των ακαδημαϊκών συγγραμμάτων που ορίζει ο νόμος ότι πρέπει να παραμένουν στη βιβλιοθήκη
- κάποια καθυστέρηση στην καταλογογράφηση
- σταδιακά αυξανόμενο πρόβλημα παρατοποθέτησης ή και απώλειας τίτλων. Απαιτείται καλύτερη συντήρηση των φωτοτυπικών στη βιβλιοθήκη και απογραφικός έλεγχος για τον πραγματικό αριθμό τίτλων και απολεσθέντων βιβλίων

6.3.3.2 Πόσο ικανοποιητικό κρίνετε το ωράριο λειτουργίας της Βιβλιοθήκης;

Το ωράριο λειτουργίας της Βιβλιοθήκης κρίνεται, ως επί το πλείστον, μερικώς αποτελεσματικό. Επισημαίνονται τα παρακάτω:

- ανάγκη επέκτασης του ωραρίου λειτουργίας της Κεντρικής Βιβλιοθήκης ως τις 21:00 ή τις 22:00 κατά τις καθημερινές, όπως ίσχυε παλαιότερα, και όχι ως τις 20:00, που ισχύει επί του παρόντος (ανάγκη ιδιαίτερα επιτακτική, καθώς τα μαθήματα λήγουν στις 20:30)
- ανάγκη διεύρυνσης του ωραρίου λειτουργίας των Κλειστών Συλλογών της Βιβλιοθήκης (σταματά στις 15:00)
- ανάγκη διεύρυνσης του ωραρίου δανεισμού καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της βιβλιοθήκης (το ισχύον ωράριο δανεισμού κατά τις καθημερινές έχει ως εξής: 09:00 - 14:00 & 15:00 - 19:00)

Επισημαίνεται ότι οι παραπάνω ανάγκες απαιτούν την πρόσληψη περισσότερου προσωπικού.

6.4 Υποδομές Τμήματος

6.4.1 Πόσο επαρκείς και κατάλληλες είναι οι αίθουσες διδασκαλίας του Τμήματος και ο εξοπλισμός τους; Καταγράψτε τα προβλήματα που αντιμετωπίζετε ως προς την κάλυψη των αναγκών των μαθημάτων σας (π.χ. χωρητικότητα, κατάσταση συντήρησης αίθουσας, πίνακας, φωτισμός/ συσκότιση, κλιματισμός, προβλήματα στην εγκατάσταση και λειτουργία του φορητού εξοπλισμού σας κλπ.), καθώς και τις αναγκαίες κατά την άποψή σας βελτιώσεις.

Οι αίθουσες διδασκαλίας του νέου κτιριακού συγκροτήματος της Φιλοσοφικής Σχολής κρίνονται απολύτως επαρκείς, τόσο για πολυπληθή όσο και για ολιγομελή ακροατήρια φοιτητών, και κατάλληλες ως προς τον εξοπλισμό τους, την σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή και την αισθητική τους. Ορισμένα προβλήματα που έχουν παρατηρηθεί αποτελούν: α') η κακή ακουστική, πρόβλημα του οποίου η επίλυση έχει ήδη δρομολογηθεί· β') η αδυναμία πρόσβασης σε υπηρεσίες ίντερνετ· γ') η απουσία ειδικού εξοπλισμού, όπως ηχεία για να χρησιμοποιούνται κατά τις προβολές (ο ήχος από τους φορητές υπολογιστές δεν επαρκεί για αίθουσες διδασκαλίας)· δ') ορισμένες αστοχίες στη διάταξη των καθισμάτων· ε') η απουσία στεγάστρων στους υπαίθρους διάδρομους, που δυσκολεύει τις μετακινήσεις φοιτητών και διδασκόντων σε κακές καιρικές συνθήκες.

6.4.2. Πόσο επαρκές και κατάλληλο είναι το γραφείο σας;

Οι απαντήσεις των διδασκόντων στο παραπάνω ερώτημα κυμαίνονται από «αρκετά επαρκές και κατάλληλο» ως «πολύ επαρκές και κατάλληλο». Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο χώρος του γραφείου κρίνεται μικρός, ιδιαίτερα για τη διεξαγωγή συναντήσεων με τους φοιτητές κατά τις ώρες συνεργασίας μαζί τους, και παλαιωμένος, καθιστώντας αναγκαία την συντήρησή του. Ας σημειωθεί ότι η φθορά στους χώρους των γραφείων επιτείνεται από τις ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής, όπως η υγρασία και οι συχνές βροχές.

6.4.3. Πώς κρίνετε τον τεχνικό εξοπλισμό που σας διατίθεται από το Τμήμα;

Οι απαντήσεις των διδασκόντων κυμαίνονται από «πολύ φτωχό» ως «πολύ επαρκή». Κύριο αίτημα στις απαντήσεις αποτελεί η παροχή εκτυπωτών, καθώς κατά την πενταετία 2005-2009, που αφορά το ερωτηματολόγιο, τα γραφεία των διδασκόντων δεν διέθεταν εκτυπωτές, ενώ το μοναδικό φωτοτυπικό μηχάνημα για τους διδάσκοντες του τμήματος, το οποίο εκτύπωνε έγγραφα από τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές των γραφείων, δεν λειτουργούσε για μεγάλα διαστήματα. Το ζήτημα της εκτύπωσης διευθετήθηκε πρόσφατα με την τοποθέτηση ατομικών εκτυπωτών στα γραφεία των διδασκόντων.

Σοβαρό πρόβλημα συνιστά η πλημμελής συντήρηση και οι μεγάλες καθυστερήσεις στην επιδιόρθωση του μοναδικού φωτοτυπικού μηχανήματος για τους διδάσκοντες του τμήματος, το οποίο βρίσκεται στο Εντευκτήριο· το πρόβλημα το επιτείνει η υπολειτουργία του κεντρικού φωτοτυπικού. Για μεγάλα χρονικά διαστήματα κατά την πενταετία, οι διδάσκοντες αδυνατούσαν να βγάλουν φωτοτυπίες για τις άμεσες και έκτακτες ανάγκες των μαθημάτων και της έρευνάς τους.

6.4.4 Πώς κρίνετε την πρόσβαση του Τμήματος από ΑΜΕΑ;

Με εξαίρεση το νέο κτηριακό συγκρότημα της Φιλοσοφικής Σχολής, όπου υπάρχει σχετική πρόβλεψη, η πρόσβαση στους υπόλοιπους χώρους του Τμήματος (Γραμματεία, γραφεία διδασκόντων, εργαστήρια) κρίνεται προβληματική έως αδύνατη για όσους αντιμετωπίζουν κινητικά προβλήματα ή δυσκολίες. Όπως σημειώνεται, εξάλλου, η απουσία λεωφορείων ΚΤΕΛ με τον απαραίτητο εξοπλισμό (χωρίς, δηλαδή, δυνατότητα υποδοχής αμαξιδίου) δυσχεραίνει την πρόσβαση των ατόμων με κινητικά προβλήματα στην πανεπιστημιούπολη.

6.4.5 Πώς κρίνετε το επίπεδο συντήρησης και καθαριότητας των εγκαταστάσεων του Τμήματος;

Για τη συντήρηση και την καθαριότητα καταγράφονται διαφορετικές απόψεις. Τα κυριότερα προβλήματα εντοπίζονται στην ανεπαρκή συντήρηση των εγκαταστάσεων (εξαιρουμένων των νέων διδαστηρίων) και στην πλημμελή, μη σχολαστική ως και επικίνδυνη για τη δημόσια υγεία καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και των χώρων υγιεινής.

6.4.6 Έχετε οποιοδήποτε άλλο σχόλιο σχετικά με τις κτιριακές υποδομές και τον εξοπλισμό του Τμήματος;

Ιδιαίτερα οξυμμένο παρουσιάζεται το πρόβλημα της τεχνικής υποστήριξης από ειδικευμένο προσωπικό, η οποία έχει πάψει να υφίσταται κατά τα τελευταία δύο χρόνια. Η παρουσία και η αποτελεσματικότητα της τεχνικής υπηρεσίας είναι αναντίστοιχη με τις ανάγκες του Τμήματος. Επιπλέον υπογραμμίζονται τα προβλήματα που παρουσιάζονται στις εγκαταστάσεις εξαιτίας καιρικών συνθηκών και απαιτείται πρόβλεψη αντιμετώπισής τους.

6.5 Γεωγραφική θέση

6.5.1 Θεωρείτε πως οι υποδομές και οι υπηρεσίες της πόλης του Ρεθύμνου καλύπτουν τις ανάγκες του Τμήματος και του Πανεπιστημίου; Πού εντοπίζετε προβλήματα;

Ως μεγαλύτερο πρόβλημα θεωρείται η ανεπάρκεια των συγκοινωνιών, που δυσχεραίνει τις μετακινήσεις φοιτητών και διδασκόντων. Η πύκνωση των δρομολογίων προς το Πανεπιστήμιο και η παράταση του ωραρίου κατά τις βραδινές ώρες κρίνεται απαραίτητη. Προβληματική είναι και η απουσία σύνδεσης της πόλης με τα κοντινά αεροδρόμια, καθώς και η έλλειψη ακτοπλοϊκής γραμμής μεταξύ Ρεθύμνου και Πειραιά. Καταγράφεται επίσης η άποψη ότι η τοπική αυτοδιοίκηση επιδεικνύει μειωμένο ενδιαφέρον και απροθυμία να διευκολύνει την επίλυση έκτακτων ζητημάτων του πανεπιστημίου.

6.5.2 Θεωρείτε ότι το Τμήμα σας έχει ανάγκη περαιτέρω κτιριακής υποδομής εντός ή και εκτός της Πανεπιστημιούπολης;

Αρκετοί διδάσκοντες θεωρούν επαρκή τα κτίρια του Τμήματος. Οι προτάσεις για βελτίωση περιλαμβάνουν: α) τη δημιουργία σύγχρονου πανεπιστημιακού ξενώνα στην πόλη του Ρεθύμνου ή στην Πανεπιστημιούπολη, β) την αύξηση του αριθμού των γραφείων και των εργαστηρίων στους χώρους του Τμήματος, γ) τη δημιουργία ενός σύγχρονου συνεδριακού χώρου και ευπρόσωπων κτιρίων του Τμήματος μέσα στην πόλη του Ρεθύμνου με στόχο την ενίσχυση των δεσμών με την τοπική κοινωνία (με διαλέξεις, παρουσιάσεις, μαθήματα) και τη φιλοξενία των προσκεκλημένων καθηγητών.

6.5.3 Θεωρείτε ότι προκύπτουν ακαδημαϊκά, διοικητικά ή άλλα προβλήματα από το γεγονός ότι το Πανεπιστήμιο Κρήτης είναι μοιρασμένο μεταξύ Ρεθύμνου και Ηρακλείου; Αν ναι, μπορείτε να προσδιορίσετε τα σημαντικότερα;

Η πλειονότητα των διδασκόντων θεωρεί ότι δημιουργούνται μεγάλα προβλήματα από το γεγονός της διάσπασης του Πανεπιστημίου Κρήτης σε δύο πόλεις. Οι αρνητικές συνέπειες εντοπίζονται στην οργάνωση και τη λειτουργία των διοικητικών υπηρεσιών: δύο διοικητικά κέντρα, πράγμα που δυσχεραίνει τον συντονισμό των υπηρεσιών. Επιπλέον η συχνή απουσία των πρυτανικών αρχών από το Ρέθυμνο, έδρα του Πανεπιστημίου Κρήτης, έχει δημιουργήσει κατά το τελευταίο διάστημα προβλήματα και καθυστερήσεις ακόμα και σε απλές διαδικασίες όπως η ορκωμοσία των διδασκόντων: ορισμένοι διδάσκοντες αναγκάστηκαν να μετακινηθούν στο Ηράκλειο για να ορκιστούν. Η σχέση των Σχολών Ηρακλείου και Ρεθύμνου κρίνεται εξάλλου ανισοβαρής: οι Σχολών του Ηρακλείου είναι πολλαπλά ευνοημένες.

Σημαντικό πρόβλημα θεωρείται και η δυσκολία διακίνησης ιδεών μεταξύ των διαφορετικών επιστημονικών πεδίων, και η έλλειψη δυνατότητας συνεργασίας μεταξύ των Τμημάτων κάθε πόλης σε διαθεματικά και διεπιστημονικά μαθήματα, που θα συνέβαλαν στη διεύρυνση των πνευματικών οριζόντων των φοιτητών.

6.6 Αποτίμηση ερευνητικών υποδομών

Τα ερωτήματα που αφορούν τις ερευνητικές υποδομές συμπληρώθηκαν αποκλειστικά από τα μέλη που χρησιμοποιούν τα εργαστήρια.

6.6.1 ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

6.6.1.1. Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων και του εργαστηριακού εξοπλισμού των ερευνητικών εργαστηρίων

Ο χώρος του Παλαιογραφικού Εργαστηρίου κρίνεται οριακά επαρκής για τις ανάγκες του. Το πρόβλημα εστιάζεται κυρίως στην κτιριακή ποιότητα του χώρου, με προβλήματα υγρασίας κατά τους χειμερινούς μήνες και υπερθέρμανσης κατά τους θερινούς.

Ο εξοπλισμός του εργαστηρίου κρίνεται ικανοποιητικός με σύγχρονα μηχανήματα φωτογραφικής ανατύπωσης (scanner) και ψηφιοποίησης υλικού. Ένας μεγαλύτερος αριθμός τερματικών του ηλεκτρονικού υπολογιστή θα εξυπηρετούσε καλύτερα τα μαθήματα και τα σεμινάρια.

6.6.1.2 Καλύπτουν οι διαθέσιμες υποδομές τις ανάγκες της ερευνητικής και διδακτικής διαδικασίας;

Οι ερευνητικές ανάγκες καλύπτονται σε μεγάλο βαθμό, αλλά όχι και οι διδακτικές: για τη διδασκαλία των σεμιναρίων διδάσκοντες και φοιτητές μεταφέρονται σε αίθουσα διδασκαλίας.

6.6.1.3 Σημειώστε τυχόν ελλείψεις στις διαθέσιμες υποδομές

Απαιτούνται περισσότεροι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, βιβλιοθήκη και αρχειοθήκη για τη φύλαξη του υλικού του εργαστηρίου.

6.6.1.4 Συντηρούνται τακτικά οι ερευνητικές υποδομές; Είναι σύγχρονος ο υπάρχων εξοπλισμός και ποια η λειτουργική του κατάσταση, ή ποιες οι προοπτικές ανανέωσης - εκσυγχρονισμού του;

Ο εξοπλισμός του εργαστηρίου βρίσκεται σε ικανοποιητικό λειτουργικό επίπεδο, παρά την ηλικία του, που τον καθιστά ήδη παρωχημένο και τη μη συστηματική συντήρησή του. Με το υπάρχον χρηματοδοτικό σύστημα του εργαστηρίου από τον προϋπολογισμό του Τμήματος δεν διαφαίνονται προοπτικές ανανέωσης και εκσυγχρονισμού.

6.6.1.5 Πώς επιδιώκετε τη χρηματοδότηση για προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών;

Η χρηματοδότηση για τη συντήρηση ή αντικατάσταση του τεχνικού εξοπλισμού διενεργείται μέσα από τα κονδύλια του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Το ίδιο και η αγορά νέου ερευνητικού υλικού (χειρόγραφα σε microfils ή σε ψηφιοποιημένη μορφή).

6.6.1.6 Πώς κρίνετε τη στελέχωση των ερευνητικών υποδομών (επάρκεια προσωπικού, δυνατότητες πρόσληψης);

Η στελέχωση είναι προσωρινή, επισφαλής και δυσλειτουργική· απασχολείται με απόσπαση μία ειδικευμένος φιλόλογος από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Δεδομένης της επισφάλειας της ετήσιας απόσπασης, το εργαστήριο αδυνατεί να δρομολογήσει ερευνητικά προγράμματα μακράς πνοής που προϋποθέτουν σταθερό και μόνιμο προσωπικό. Περιστασιακές ανάγκες του εργαστηρίου καλύπτονται και από μεταπτυχιακούς φοιτητές που προσφέρουν έμμισθη υπηρεσία στο Εργαστήριο, και πάλι όμως με αποσπασματικό και προσωρινό χαρακτήρα. Προσπάθειες που έχουν γίνει για στελέχωση με μόνιμο προσωπικό του εργαστηρίου (ΕΤΕΠ) παραμένουν άκαρπες.

6.6.1.7 Έχετε ερευνητικές συνεργασίες: α') Με συναδέλφους του Τμήματος ή με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος; β') Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού; γ') Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού;

Το εργαστήριο ανταποκρίνεται σε ερευνητικά αιτήματα των μελών του Τμήματος, κυρίως από τους τομείς Βυζαντινό και Νεοελληνικό και Κλασικό. Επίσης δέχεται συχνά προτάσεις και από μέλη του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και προς το παρόν δεν υπάρχει θεσμοθετημένη συνεργασία με αντίστοιχα ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού.

6.6.1.8 Με ποιους τρόπους αξιοποιείτε το παραγόμενο ερευνητικό αποτέλεσμα;

Το ερευνητικό αποτέλεσμα αφορά πρωτίστως τις ερευνητικές εργασίες των μελών ΔΕΠ του τμήματος που σχετίζονται με εκδόσεις αρχαίων και βυζαντινών ή νεότερων κειμένων και οδηγεί κατά συνέπεια σε πρωτότυπες επιστημονικές δημοσιεύσεις. Αφορά επίσης άμεσα την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών από φοιτητές του Τμήματος. Επιπλέον, το ερευνητικό αποτέλεσμα τροφοδοτεί με πρωτογενές υλικό το σεμινάρια Παλαιογραφίας και Κριτικής των κειμένων που κατ' έτος προσφέρονται στο Τμήμα Φιλολογίας.

6.6.2 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗΣ

6.6.2.1 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων και του εργαστηριακού εξοπλισμού των ερευνητικών εργαστηρίων

Οι χώροι και ο εξοπλισμός κρίνονται επαρκείς.

6.6.2.2 Καλύπτουν οι διαθέσιμες υποδομές τις ανάγκες της ερευνητικής και διδακτικής διαδικασίας;

Τις καλύπτουν επαρκώς.

6.6.2.3 Σημειώστε τυχόν ελλείψεις στις διαθέσιμες υποδομές.

Απαιτείται η απόκτηση ασφαλών χώρων: το Πανεπιστήμιο Κρήτης μέσω του συγκεκριμένου εργαστηρίου απέκτησε το 1980 και το 1998 μια μικρή συλλογή παπύρων (Υπουργείο Πολιτισμού, 25^η Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, αρ. αδείας: ΥΠΠΟ/ΓΔΑ/ΑΡΧ/Α2/Φ25/19305/1747, 13.2.2001). Έχει ήδη δρομολογηθεί η συντήρηση των παπύρων, η ψηφιοποίησή τους και η μελέτη για την τελική τους δημοσίευση. Η δημοσίευση του πρώτου τόμου υπολογίζεται στις αρχές του 2011. Ωστόσο οι χώροι του Εργαστηρίου δεν παρέχουν καμία ασφάλεια, και οι πάπυροι έχουν αποθηκευτεί στους χώρους της Εφορείας Κλασικών Αρχαιοτήτων στο Ρέθυμνο. Είναι αναγκαίο να βρεθεί ένας ασφαλής, προφυλαγμένος χώρος εντός του πανεπιστημίου ο οποίος παράλληλα να είναι κατάλληλος για τη σωστή συντήρηση των παπύρων.

6.6.2.4 Συντηρούνται τακτικά οι ερευνητικές υποδομές; Είναι σύγχρονος ο υπάρχων εξοπλισμός και ποια η λειτουργική του κατάσταση, ή ποιες οι προοπτικές ανανέωσης και εκσυγχρονισμού του;

Αν και ο υπολογιστής, ο εκτυπωτής και άλλα όργανα αποκτήθηκαν κυρίως το 2001-2002, κρίνεται ότι δεν είναι αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός τους.

6.6.2.5 Πώς επιδιώκετε τη χρηματοδότηση για προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών;

Η χρηματοδότηση διενεργείται μέσα από τα κονδύλια του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

6.6.2.6 Έχετε ερευνητικές συνεργασίες: α') Με συναδέλφους του Τμήματος ή με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος; β') Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού; γ') Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού;

Το Εργαστήριο Παπυρολογίας και Επιγραφικής έχει τις ακόλουθες ερευνητικές συνεργασίες:

1. Συμμετέχει στην ερευνητική ομάδα του καθηγητή Claudio Gallazzi του Πανεπιστημίου του Μιλάνου (Universita di Milano) και του Γαλλικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου του Καΐρου (Institut français d'Archeologie Orientale du Caire), η οποία διενεργεί ανασκαφές δύο μήνες τον χρόνο στην Tebtynis της Αιγύπτου. Από το 2008 μπορεί να συμμετέχει και ένας φοιτητής από το Πανεπιστήμιο Κρήτης, ο οποίος εκπαιδεύεται στον καθαρισμό παπύρων και οστράκων.

2. Συμμετέχει στο Project APIS (Advanced Papyrological Information System) του Πανεπιστημίου του Michigan (Ann Arbor). Το Εργαστήριο Παπυρολογίας και Επιγραφικής αποτελεί τον πρώτο διεθνή εταίρο του Προγράμματος. Το πρόγραμμα APIS οργανώνεται και εποπτεύεται από το Πανεπιστήμιο του Michigan με αντικείμενο την αποκατάσταση και συντήρηση παπύρων που φυλάσσονται στο Πανεπιστήμιο, την καταγραφή του περιεχομένου τους και την ένταξή τους στη σχετική τοποθεσία στο διαδίκτυο. Το 2010 θα ενταχθούν και οι Papyri Universitatis Cretensis στο APIS.

6.6.2.7 Με ποιους τρόπους αξιοποιείτε το παραγόμενο ερευνητικό αποτέλεσμα;

Το παραγόμενο ερευνητικό αποτέλεσμα αξιοποιείται με επίσημες συνεργασίες του Πανεπιστημίου Κρήτης, που προσδίδουν κύρος και στο Πανεπιστήμιο και στο Τμήμα. Αξιοποιείται, επίσης, με εκδόσεις βιβλίων και άρθρων και με τη συμμετοχή φοιτητών του Πανεπιστημίου για την απόκτηση πείρας στην παπυρολογία και την αρχαιολογία.

6.6.3 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑΣ-ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

6.6.3.1 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων και του εργαστηριακού εξοπλισμού των ερευνητικών εργαστηρίων.

Ο χώρος του εργαστηρίου κρίνεται απολύτως ακατάλληλος. Χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη στέγαση του αρχαιολογικού υλικού και των μηχανημάτων, και τα μέλη που τον χρησιμοποιούν εισέρχονται μόνο για να βάλουν τα μηχανήματα σε λειτουργία ή να αναζητήσουν υλικό. Ο χώρος είναι δηλαδή αποθηκευτικός, μια προσωρινή λύση που θα βελτιωθεί με την επικείμενη μεταφορά στο ΚΕΜΕ. Στον παρόντα χώρο δεν μπορεί να εργαστεί κανείς ούτε να παραμείνει πέρα από λίγα λεπτά της ώρας.

Ο εργαστηριακός εξοπλισμός κρίνεται στοιχειώδης. Τα μηχανήματα βίντεο και DVD για τις μεταγραφές στην ψηφιακή μορφή είναι παλαιά. Το DVD παρουσιάζει συνεχώς προβλήματα λειτουργίας. Δεν υπάρχει υπολογιστής, και οι εργασίες καταγραφής και αρχειοθέτησης του υλικού από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές γίνονται στον προσωπικό τους υπολογιστή.

6.6.3.2 Καλύπτουν οι διαθέσιμες υποδομές τις ανάγκες της ερευνητικής και διδακτικής διαδικασίας;

Θεωρείται ότι οι διαθέσιμες υποδομές καλύπτουν οριακά μόνο τις ανάγκες της διδακτικής και ερευνητικής διαδικασίας των μελών ΔΕΠ που χρησιμοποιούν το εργαστήριο.

6.6.3.3 Σημειώστε τυχόν ελλείψεις στις διαθέσιμες υποδομές

Κρίνεται απαραίτητη η αγορά ενός DVD player ψηφιακής εγγραφής για αντικατάσταση του παλαιού DVD αναλογικής εγγραφής που δεν είναι αξιόπιστο καθώς πολύ συχνά δεν λειτουργεί παρακωλύοντας τις ανάγκες της διδακτικής διαδικασίας. Απαραίτητη κρίνεται επίσης η αγορά μηχανημάτων μεταγραφής δίσκων βινυλίου και μπομπινών μαγνητοφώνου σε ψηφιακή μορφή, ώστε να αξιοποιηθεί η σχετική συλλογή του υφιστάμενου μουσικού αρχείου. Απαιτούνται ψηφιακή τηλεόραση και μηχανήματα μετατροπής του αναλογικού υλικού (κασέτες βίντεο) σε σύγχρονα μέσα αποθήκευσης (DVD ή ψηφιακοί δίσκοι). Είναι

απαραίτητη η προμήθεια ενός υπολογιστή και προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου και λογιστικών φύλλων (για την αποθήκευση του καταλόγου του υλικού και της επανεύρεσής του), ενός εκτυπωτή, ενός σαρωτή και ψηφιακών δίσκων σωστικής αποθήκευσης. Επίσης η κατασκευή βιβλιοθηκών για την αποθήκευση του υλικού. Στον χώρο, όπου υπάρχει πρόβλεψη να μεταφερθεί ο υπάρχων εξοπλισμός (βιβλιοθήκες και ηλεκτρονικός εξοπλισμός), απαιτούνται, τέλος, επιφάνεια εργασίας, φωριαμός και καρέκλες.

6.6.3.4 Συντηρούνται τακτικά οι ερευνητικές υποδομές; Είναι σύγχρονος ο υπάρχων εξοπλισμός και ποια η λειτουργική του κατάσταση, ή ποιες οι προοπτικές ανανέωσης - εκσυγχρονισμού του;

Οι ερευνητικές υποδομές δεν συντηρούνται. Τα μηχανήματα συντηρούνται μόνο όταν γίνεται επιδιόρθωση κάποιας βλάβης, με τη φροντίδα του Γραμματέα Μεταπτυχιακών Σπουδών (εθελοντική εργασία). Ο υπάρχων εξοπλισμός είναι πεπαλαιωμένος και λειτουργεί οριακά, ιδιαιτέρως αν λάβει κανείς υπόψη ότι στο συγκεκριμένο τομέα οι τεχνολογικές εξελίξεις είναι ραγδαίες. Οι πλέον πιεστικές ανάγκες ανανέωσης καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του ΠΜΣ και του Τμήματος.

6.6.3.5 Πώς επιδιώκετε τη χρηματοδότηση για προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών;

Επισημαίνεται ότι οι ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες των ανθρωπιστικών σπουδών δεν ενδιαφέρουν την αγορά. Έτσι το ενδιαφέρον για χορηγίες στο συγκεκριμένο πεδίο και στο συγκεκριμένο εργαστήριο είναι μηδενικό. Προς το παρόν η χρηματοδότηση γίνεται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Παράλληλα επιδιώκεται η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα του ΕΛΚΕ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων ιδιωτικών φορέων. Αν το εργαστήριο, μέσω της παραπάνω διεκδίκησης ερευνητικών προγραμμάτων, κατορθώσει να πραγματοποιήσει τις ερευνητικές του προτάσεις, να προβάλει τα αποτελέσματά τους στο διαδίκτυο και να τα διαθέσει στην ερευνητική κοινότητα, ίσως θα γίνει πιο εύκολη και η αναζήτηση ιδιωτικής χρηματοδότησης με τη μορφή χορηγίας.

6.6.3.6 Πώς κρίνετε τη στελέχωση των ερευνητικών υποδομών (επάρκεια προσωπικού, δυνατότητες πρόσληψης);

Η στελέχωση των ερευνητικών υποδομών είναι μηδενική και γι' αυτό υπολειτουργούν ή είναι αδύνατο να αναπτυχθούν. Η εθελοντική εργασία των μελών ΔΕΠ (π.χ. αρχειακή ενημέρωση, εγγραφές από την τηλεόραση, αγορές DVD, ψηφιοποίηση άρθρων για την εκπαιδευτική ιστοσελίδα του Τμήματος) που χρησιμοποιούν το εργαστήριο εξασφαλίζει την κάλυψη των διδακτικών χρήσεων του εργαστηρίου. Είναι προφανές ότι τα μέλη ΔΕΠ καλύπτουν τις ανάγκες των δικών τους μαθημάτων, και δεν είναι δυνατή η χρήση του υλικού του εργαστηρίου από το σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας για διδακτικούς ή ερευνητικούς λόγους. Είναι επίσης αδύνατη η συγκέντρωση βιβλιογραφικού υλικού (άρθρα σε περιοδικά ή σε ηλεκτρονική μορφή) σε βάση δεδομένων και η οργανωμένη διάθεσή του για τη διευκόλυνση των διδακτικών αναγκών. Ωστόσο τα μέλη ΔΕΠ ανταποκρίνονται εθελοντικά σε αιτήματα συναδέλφων και μεταπτυχιακών φοιτητών για την παροχή οπτικοακουστικού υλικού.

Το υλικό του εργαστηρίου έχει χρησιμοποιηθεί για ερευνητικούς λόγους από τα μέλη που χρησιμοποιούν το εργαστήριο. Οι ερευνητικές ανάγκες καλύπτονται αποκλειστικά από τα ενδιαφερόμενα μέλη ΔΕΠ. Βοήθεια παρέχεται από τον προϋπολογισμό του ΠΜΣ για εργασία μεταπτυχιακών φοιτητών, που εργάζονται περιστασιακά για την καταλογογράφηση και την εύρεση του υλικού.

Η διαχείριση του προϋπολογισμού και η απορρόφηση των διατιθέμενων κονδυλίων γίνονται με τη βοήθεια του Γραμματέα ΠΜΣ. Είναι απαραίτητη η πρόσληψη ειδικευμένου προσωπικού, που να μπορεί να υποστηρίξει τις διδακτικές ανάγκες, την ενημέρωση του υπάρχοντος αρχειακού υλικού, τη δημιουργία ψηφιακού αρχείου άρθρων που τις αφορούν, την υποστήριξη του ερευνητικού έργου των μελών του Τομέα και τη διάθεση του υλικού για διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες στο σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας.

6.6.3.7 Έχετε ερευνητικές συνεργασίες : α') Με συναδέλφους του Τμήματος ή με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος, β') Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού, γ') Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού;

Υπάρχουν ερευνητικές συνεργασίες με συναδέλφους του Τομέα.

6.4.7.3.8 Με ποιους τρόπους αξιοποιείτε το παραγόμενο ερευνητικό αποτέλεσμα;

Το παραγόμενο ερευνητικό αποτέλεσμα αξιοποιείται με δημοσιεύσεις και συμμετοχές σε συνέδρια του εσωτερικού και του εξωτερικού.

6.6.4 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

6.6.4.1 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων και του εργαστηριακού εξοπλισμού των ερευνητικών εργαστηρίων

Το εργαστήριο διαθέτει έναν ενιαίο χώρο περίπου 28 τετραγωνικών μέτρων, με χωρητικότητα 20 άτομα. Περιλαμβάνει δύο πάγκους παραλληλόγραμμους και 5 βιβλιοθήκες. Στον ίδιο χώρο υπάρχουν ένα φωτοτυπικό, ένας υπολογιστής, ένας εκτυπωτής, ένα φαξ-τηλέφωνο, ένα φορητό μαγνητόφωνο τα οποία βρίσκονται σε ανεκτή κατάσταση και λειτουργούν. Ο ενιαίος χώρος δεν διευκολύνει πολλαπλές ομάδες εργασίας οι οποίες θα μπορούσαν να εργαστούν παράλληλα.

6.6.4.2 Καλύπτουν οι διαθέσιμες υποδομές τις ανάγκες της ερευνητικής και διδακτικής διαδικασίας;

Όχι επαρκώς. Δεν καλύπτονται καθόλου αντικείμενα υπολογιστικής γλωσσολογίας, πειραματικής φωνητικής, ψυχολογολογίας, με τα οποία ασχολούνται μέλη του τομέα.

6.6.4.3 Σημειώστε τυχόν ελλείψεις στις διαθέσιμες υποδομές

Ο εξοπλισμός υποτυπωδώς μόνο καλύπτει τις διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες. Υπάρχει ένας χαλασμένος υπολογιστής και τρία χαλασμένα μαγνητόφωνα τα οποία ήταν προορισμένα για μαγνητοφωνήσεις γλωσσικού υλικού και για διδακτικές τεχνικές, παλιάς τεχνολογίας, που δεν εξυπηρετούν τις ανάγκες διδασκόντων και φοιτητών. Απαιτούνται περισσότεροι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, σύγχρονα μαγνητόφωνα, αρχειοθήκη για τη φύλαξη του υλικού του εργαστηρίου, εκτυπωτή, σαρωτή και ψηφιακών δίσκων σωστικής αποθήκευσης.

6.6.4.4 Συντηρούνται τακτικά οι ερευνητικές υποδομές; Είναι σύγχρονος ο υπάρχων εξοπλισμός και ποια η λειτουργική του κατάσταση, ή ποιες οι προοπτικές ανανέωσης - εκσυγχρονισμού του;

Περιστασιακά, και μόνο εάν ή όταν υπάρξουν υπολειπόμενα κονδύλια στο Τμήμα. Οι ερευνητικές υποδομές ουσιαστικά δεν συντηρούνται. Τα μηχανήματα συντηρούνται μόνο όταν υπάρξει βλάβη, με τη φροντίδα του Γραμματέα Μεταπτυχιακών Σπουδών (εθελοντική εργασία). Ο υπάρχων εξοπλισμός είναι πεπαλαιωμένος.

6.6.4.5 Πώς επιδιώκετε τη χρηματοδότηση για προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών;

Συνήθως τα ερευνητικά προγράμματα αποκλείουν την προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των υποδομών, και κατά συνέπεια μόνο οι δημόσιες επενδύσεις και τα τυχόν κονδύλια του Τμήματος καλύπτουν τις ανάγκες.

6.6.4.6 Πώς κρίνετε τη στελέχωση των ερευνητικών υποδομών (επάρκεια προσωπικού, δυνατότητες πρόσληψης);

Η στελέχωση για τις ανάγκες του εργαστηρίου κρίνεται απολύτως ανεπαρκής. Όταν είναι δυνατόν, απασχολείται αποσπασμένος φιλόλογος από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Έτσι το εργαστήριο αδυνατεί να δρομολογήσει ερευνητικά προγράμματα που προϋποθέτουν ειδικευμένο, σταθερό και μόνιμο προσωπικό. Προσπάθειες που έχουν γίνει για στελέχωση με μόνιμο προσωπικό του εργαστηρίου (ΕΤΕΠ) παραμένουν άκαρπες.

6.6.4.7 Έχετε ερευνητικές συνεργασίες: α') Με συναδέλφους του Τμήματος ή με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος, β') Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού, γ') Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού;

α') Μακροχρόνια συνεργασία με το Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών του Πανεπιστημίου Κρήτης.

β') Περιστασιακά με το Ίδρυμα Επεξεργασίας Λόγου (Αθήνα) και το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (Θεσσαλονίκη).

γ') Με πανεπιστήμια εξωτερικού τα οποία στέλνουν φοιτητές τους για ταχύρρυθμη εκμάθηση των ελληνικών καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

6.6.4.8 Με ποιους τρόπους αξιοποιείτε το παραγόμενο ερευνητικό αποτέλεσμα;

Απόρροια των γλωσσολογικών ερευνών αποτελούν σειρές εγχειριδίων διδακτικής της ελληνικής ως ξένης γλώσσας και μεθοδολογίας. Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Βρανά Α. και Ι. Ιωαννίδου και συνεργάτες Griffioenproject Πανεπιστημίου Κρήτης 1995, *Μαθαίνω Ελληνικά: α) βιβλίο μαθητή β) ασκήσεις*, εκδ. abc, Uitgeverij Eisma b.v. Leeuwarden.

2. Κατσιμαλή, Γ. και Φ. Καβουκόπουλος (επιμ.) 1996, *Ζητήματα Νεοελληνικής Γλώσσας, Διδακτική Προσέγγιση*, Τομέας Γλωσσολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

3. α') Καβουκόπουλος Φ., Ε. Κουτσομητοπούλου, Μ. Αργυρούδη και Β. Δαγκλή, *Νέα Ελληνικά για Αρχάριους*, Νεφέλη, Πανεπιστήμιο Κρήτης-Τμήμα Φιλολογίας, 1997.

β') *Griego Moderno para filologos clasicos 1999, Gramatica del griego moderno, diccionarios, Griego Moderno- Espanol, Espanol-Griego Moderno*, Ediciones Nefeli, Universidad de Creta, Universidad del Pais Vasco.

4. Κατσιμαλή, Γ., Θώμου, Π., Κασσωτάκη, Ει., *Επιστημονικός και Καθημερινός Λόγος στα Νέα Ελληνικά*, ΙΚΥ και Τομέας Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, 1998.

5. Gewehr, W., G. Catsimali, P. Fabere, A. Peck (eds), *Modern Language Teaching in Europe*, London: Routledge, 1997.

6. Βασιλάκη Ε., Μ. Γαλαζούλα και Π. Μιχαλακοπούλου, *Προχωρημένα Ελληνικά*, Εργαστήριο Γλωσσολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, 1999.

7. Μακράκης, Β., Γ. Κατσιμαλή κ.ά., «ΠΥΘΕΑΣ: Ένα διαδικτυακό περιβάλλον εκπαίδευσης από απόσταση των εκπαιδευτικών της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας», στο Β. Μακράκης (επιμ.), *Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση και στην Εκπαίδευση από Απόσταση*, Αθήνα: Ατραπός, 2001.

8. *Ελληνικά με την παρέα μου 1*, 2001. ΟΕΔΒ.

9. *Ελληνικά με την παρέα μου 2*, 2007. ΟΕΔΒ.

10. *Ελληνικά από κοντά*, 2003. ΟΕΔΒ.

11. *Keys of Greek grammar*, 2007. ΟΕΔΒ.

12. *Πρακτικά του 6ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας: α. CD-rom*, 2003, ISBN: 960-88268-0-2 β. Έντυπη μορφή: [τ. Α', σ. 536], [τ. Β', 537-1059], 2005, ISBN: 960-88268-1-0.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ
ΠΙΝΑΚΩΝ**

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2011

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Αναγνωστοπούλου Ελένη (Γλ)
Δελβερούδη Ελίζα- Άννα (ΘΚ)
Κακλαμάνης Στέφανος (ΒΝΕΦ)
Νικολαΐδης Αναστάσιος (ΚΣ)
Πασχάλης Μιχαήλ (ΚΣ)
Πολίτης Αλέξης (ΒΝΕΦ)

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Αθανασάκη Λουκία (ΚΣ)
Καλοκαιρινός Αλέξιος (Γλ)
Κάππα Ιωάννα (Γλ)
Καστρινάκη Αγγελική ((ΒΝΕΦ)
Κατσιμαλή Γεωργία (Γλ)

ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Γλυτζουρή Αντώνιος (ΘΚ)
Δετοράκη Μαρίνα (ΒΝΕΦ)
Καβουλάκη Αθηνά (ΚΣ)
Μήνη Παναγιώτα (ΘΚ)
Παναγιωτάκης Στυλιανός (ΚΣ)
Πολυχρονάκης Δημήτριος (ΒΝΕΦ)
Σπανουδάκης Κωνσταντίνος (ΚΣ)

ΛΕΚΤΟΡΕΣ

Αποστολάκης Κωνσταντίνος (ΚΣ)
Δημητρακάκης Ιωάννης (ΒΝΕΦ)
Ξεπαπαδάκου Σταυρούλα (ΘΚ)
Πατεδάκης Εμμανουήλ (ΒΝΕΦ)
Σειραγάκης Εμμανουήλ (ΘΚ)
Σπαθάρας Δήμος (ΚΣ)
Ταμιωλάκη Ελένη (ΚΣ)

ΟΜΟΤΙΜΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Στυλιανός Αλεξίου (συνταξιοδοτήθηκε 31-8-1987)
Δετοράκης Θεοχάρης (συνταξιοδοτήθηκε 31-8-2004)
Τσαγκαράκης Οδυσσέας (συνταξιοδοτήθηκε 31-8-2004)
Χατζηπανταζής Θεόδωρος (συνταξιοδοτήθηκε 31-8-2005)
Φιλιππίδης Σταμάτιος (συνταξιοδοτήθηκε 31-8-2006)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Τομέας	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z	H
ΚΣ (9)	5	14	36	18	16	11	59	37
ΒΝΕΦ (7)	8	8	33	22	10	18	43	15
ΘΚ (5)	3	1	12	6	9	3	15	5
ΓΛ (4)	1	3	2	10	9	2	34	14
ΣΥΝΟΛΟ	17	26	83	56	44	34	151	71

Α΄ Βιβλία-μονογραφίες ♠ Β΄ Επιμέλεια τόμων ♠ Γ΄ Άρθρα σε περιοδικά ♠ Δ΄ Κεφάλαια σε Πρακτικά συνεδρίων
Ε΄ Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους ♠ ΣΤ΄ Άλλες εργασίες ♠ Ζ΄ Ανακοινώσεις σε συνέδρια ♠ Η΄ Άλλες ανακοινώσεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>Γ</i>	<i>Δ</i>	<i>E</i>	<i>ΣΤ</i>
2009	5	3	11	25		
2008	4	9	9	32	1	
2007	7	9	6	22		
2006	11	4	6	13	2	
2005	7	4	5	10	1	
Σύνολο	34	29	37	102	4	3.150

Α΄ Βιβλιοκρισίες ♣ Β΄ Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων ♣ Γ΄ Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών ♣ Δ΄ Προσκλήσεις σε διαλέξεις/συνέδρια/ πανεπιστήμια/ερευνητικά κέντρα κτλ. ♣ Ε΄ Βραβεία ♣ ΣΤ΄ Ετεροαναφορές

Σημ.: Ο συνολικός αριθμός των ετεροαναφορών που δίδεται εδώ είναι ενδεικτικός, τόσο διότι σε επιμέρους γνωστικά πεδία που θεραπεύει το Τμήμα δεν υπάρχει συστηματική μέθοδος καταμέτρησής τους (βλ. οικείες ενότητες), όσο και διότι σε αρκετές περιπτώσεις συνάδελφοι δήλωσαν ότι δεν καταμετρούν τις ετεροαναφορές στο έργο τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙV

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ-ΣΥΝΕΔΡΙΑ-ΗΜΕΡΙΑΔΕΣ-ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Prof. Dr. Jonas Grethlein

A Slim Girl and the Fat of the Land in Theocritus, ID. 10

7 / 5 / 2010

Prof. Luc Van der Stockt

Semper duo, numquam tres? Plutarch's Popularphilosophie on Friendship and Virtue in On Having Many Friends

13 / 5 / 2010

Kristoffel Demoen

A fabulous story. Truth, fiction and metafictionality in Flavius Philostratus' Vita Apollonii.

17 / 5 / 2010

Prof. Margaret M. Miles

Cicero on Cultural Property: How Art Plundered in Greek Sicily Became a Modern Topic

26 / 4 / 2010

Dr. Timothy Rood

Herodotus' Proem (1.1-5). The Creation of Spatial and Temporal Difference

13 / 4 / 2010

Νίκος Τσαγκαράκης

Ο σταρ ως δημιουργός νοήματος: το παράδειγμα του Fred Astaire

18 / 3 / 2010

Kurt A. Raaflaub

Ulterior Motives in Ancient Historiography: The Use and Purpose of History

1 / 12 / 2009

Πέτρος Μάρκαρης
Από το αστυνομικό στο κοινωνικό μυθιστόρημα
14 / 12 / 2009

Peter Mackridge
Γλώσσα και Εθνική Ταυτότητα στην Ελλάδα 1776-1976
19 / 10 / 2009

12η Ετήσια Διάλεξη εις μνήμην Νίκου Παναγιωτάκη
Alfred Vincent
Ο Ερωτόκριτος, η Κρήτη και ο μύθος της Βενετίας
25 / 05 / 2009

11η Διάλεξη εις μνήμην Ι. Καμπίτση
Μιχαήλ Πασχάλης
Η Ιλιάδα στη ζωή και την ποίηση του Γιώργου Σεφέρη
19 / 05 / 2009

Λουκάς Παπαδημητρόπουλος
Η Ποιητική του Έρωτα στο Αρχαίο Ελληνικό Μυθιστόρημα
Συμπτόματα ερωτικής παθολογίας - δηλώσεις και ενέργειες αφοσίωσης
13 / 05 / 2009

Μανώλης Πλούσος
Προσωδιακός ρυθμός και δυναμικός τονισμός στην επική ποίηση της ύστερης αρχαιότητας.
Η πιστοποίηση μιας μετάβασης
12 / 05 / 2009

Ελένη-Μελίνα Ταμιωλάκη
Ο ιστορικός και το κοινό του στην κλασική Αθήνα. Μορφές και μεταμορφώσεις μιας δυναμικής
αλληλεπίδρασης στον Ηρόδοτο, τον Θουκυδίδη και τον Ξενοφώντα
11 / 05 / 2009

Κατερίνα Μπλαβάκη
Ο χώρος του προφήτη στην ποίηση του Μ. Αναγνωστάκη: η "ιερή πόλη"
και ο αποξενωμένος από τον "Θεό" λαός
05 / 05 / 2009

Βασίλης Παπαβασιλείου
Ο ηθοποιός και το γήρας
27 / 4 / 2009

Ριχάρδος Σωμερίτης
Από τις λογοτεχνικές συναντήσεις της ΕΠΙΟΝ στα παρισινά καφέ: πορτρέτα λογοτεχνών
7 / 4 / 2009

Μαριλίζα Μητσού
Δημοτικισμός εναντίον φιλελληνισμού στα γερμανικά γράμματα του Μεσοπολέμου
17 / 3 / 2009

Δημήτρης Χαντζόπουλος
Η πολιτική του γέλιου
10 / 3 / 2009

Αγγελική Γιώτη
Εκδοχές του υψηλού στη νεοελληνική ποίηση. Το παράδειγμα του Ανδρέα Κάλβου
16 / 12 / 2008

Ewen Bowie
Sacadas' Story
15 / 12 / 2008

Maria Caracausi
Ο Νίκος Καζαντζάκης στην Ισπανία
02 / 12 / 2008

Παναγιώτης Σαμαράς
Ο Δεύτερος Πυθιόνικος του Πινδάρου και το ήθος της εγκωμιαστικής ποίησης
25 / 11 / 2008

11η Ετήσια Διάλεξη εις μνήμην Νίκου Παναγιωτάκη
Γιώργος Γραμματικάκης
Η επιστήμη ως συνιστώσα πολιτισμού
24 / 11 / 2008

Κέλη Δασκαλά
Μια νόσος και μια νήσος. Ο μύθος της λέπρας και της Σπιναλόγκας στην ελληνική λογοτεχνία.
18 / 10 / 2008

Γιώργος Παναγιωτίδης
Ερώτων και αοράτων. Υπερασπίζοντας τον ελληνικό μαγικό ρεαλισμό.
11 / 11 / 2008

Δέσποινα Παπαδοπούλου
Πειραματικές Προσεγγίσεις σε Γλωσσικά Δεδομένα:
Ερωτηματολόγια και Χρονομετρικά Πειράματα στη Μητρική/Ξένη Γλώσσα
04 / 11 / 2008

Αναστασία Αμπάτη
Στρατηγικές μάθησης της Ελληνικής Γλώσσας: Ανάλυση λαθών και Διδακτική παρέμβαση.
04 / 11 / 2008

Ειρήνη Φιλίππκη-Warburton
Η υποτακτική στα Νέα Ελληνικά και Δομές Ελέγχου στη γλώσσα
13 / 10 / 2008

10η Ετήσια Διάλεξη Εις μνήμην Γιάννη Καμπίτση
Γεώργιος Α. Χριστοδούλου
Ο Αδαμάντιος Κοραΐς κριτικός των αρχαιοελληνικών κειμένων. Ανάγκη επανεκτίμησης;
26 / 5 / 2008

Michael Grünbart
The Aristocratic Muse in Byzantium
6 / 5 / 2008

Stamos Metzidakis
At the Heart of Baudelaire's Aesthetics: Thyrsus or Caduceus?
6 / 5 / 2008

Γιώργος Καραμανώλης
Θησαυρός οι άνθρακες. Οι απανθρακωμένοι πάπυροι του Herculaneum
και η σημασία τους για την ιστορία της φιλοσοφίας
15 / 4 / 2008

Martina Gracanin-Yukse
Guises of Multidominance
15 / 4 / 2008

Κώστας Μουστάκας
Παλαιολόγοι και Καντακουζηνοί στην Ιστορία του Δούκα
8 / 4 / 2008

Willeon Slenders
Greek Colloquialisms and Satyr Play
7 / 4 / 2008

Μαρία Μαυρογένη
"Ο Αριστοφάνης που γύρισε από τα θυμαράκια":
Εισαγωγή στο ζήτημα της μεταγλώττισης
των αριστοφανικών κειμένων στη νεοελληνική σκηνή.
1 / 4 / 2008

Μαρία Κλαδάκη
Η πρόσληψη των ευρωπαϊκών ρευμάτων από το Νεοελληνικό Θέατρο 19ος-20ός αι.
4 / 3 / 2008

Michael Inwood
The End of Plato's Meno
31 / 3 / 2008

Αύρα Ξεπαπαδάκου
Ο Ελληνικός Μελοδραματικός Θίασος του Ιωάννη Καραγιάννη: Μία μεταδιδακτορική έρευνα σε εξέλιξη.
26 / 2 / 2008

Μαρία Μαθιουδάκη
Η λογοτεχνία στον Τύπο: εφημερίς Ακρόπολις, 1883-1893
04 / 12 / 2007

Νίκος Μαλιάρας
Μουσικές διαδρομές:
Τα βυζαντινά μουσικά όργανα μεταξύ Ανατολής και Δύσης
27 / 11 / 2007

Τάκης Θεοδωρόπουλος
Γιατί το παρελθόν ανήκει στο παρόν
13 / 11 / 2007

Αργύρης Χιόνης
Ποίηση και μύθος
06 / 11 / 2007

Τόνια Κιουσοπούλου
Το Βυζάντιο τον δέκατο πέμπτο αιώνα: Ιδεολογία και Εξουσία
16 / 10 / 2007

10^η Ετήσια διάλεξη εις μνήμην Νίκου Παναγιωτάκη
Vincenzo Rotolo
Σημειώσεις στο λεξικό του Somavera
1 / 10 / 2007

Αθανάσιος Μαρκόπουλος
Από την αφηγηματική ιστοριογραφία στην ιστορική βιογραφία.
Νέες τάσεις στη βυζαντινή ιστοριογραφία κατά τον 10ο-11ο αιώνα
22 / 05 / 2007

Matthew Fox Cicero's Philosophy of History
24 / 04 / 2007

Αναστασία Νάτσινα
Για τη διδακτική της λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο και στη Μέση Εκπαίδευση
Οι νέες τεχνολογίες για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας
Υπερκείμενο και διαδραστικό DVD
17 / 04 / 2007

Μνήμη Γιάννη Καμίτση
Φάνης Κακριδής
"Φιλολογικά στην παγκοσμιοποίηση"
20 / 03 / 2007

Μανόλης Πατεδάκης
Διαθήκες πατριαρχών της Παλαιολόγειας περιόδου
12 / 12 / 2006

Ειρήνη Παπαδάκη
"Συνεργάτες και έμποροι"
Η οργάνωση μιας εταιρείας για την έκδοση ελληνικών βιβλίων στα τέλη του 16ου αι."
23 / 05 / 2006

Jackson P. Hershbell Plutarch and Plato's Cretan City
16 / 05 / 2006

Pieter Borghart
"Η νατουραλιστική διάσταση στη Φόνισσα και στον Ζητιάνο: Μια αφηγηματολογική προσέγγιση"
9 / 05 / 2006

Δημήτρης Πολυχρονάκης
"Ο Ύμνος εις την Ελευθερίαν του Διονυσίου Σολωμού: τίποτ' άλλο 'πάρεξ ελευθερία και γλώσσα"
2 / 05 / 2006

Δημήτρης Μαρωνίτης
Το αηδόνι και το γεράκι στον Σολωμό και τον Ησίοδο
11 / 04 / 2006

Raimondo Tocci
Μια ματιά στο εργαστήρι ενός βυζαντινού χρονογράφου. Η περίπτωση των Χρονικών.
13 / 03 / 2006

Γρηγόρης Σηφάκης
Προφορικότητα και εγγραμματοσύνη: Δημιουργική συνέργεια ή εξοντωτική αντιπαλότητα;
12 / 12 / 2005

Γιάννης Περυσινάκης
Αρχαϊκές ηθικές αξίες και πολιτική συμπεριφορά σε πρώιμους και μέσους διαλόγους του Πλάτωνα και τους Νόμους (ή, από την παλαιά διαμάχη ανάμεσα στην ποίηση και τη φιλοσοφία)
21 / 11 / 2005

Θεόδωρος Παπαγγελής
Για μια χούφτα σύμβολα: Η περίπτωση της Ρώμης
14 / 11 / 2005

Erasmus-Socrates Lectures
Artemis Alexiadou
Θέματα Λεξικού-Σύνταξης: Η περίπτωση των ονοματοποιήσεων στη σύγχρονη συντακτική θεωρία
25-26 / 05 / 2005

Adele Scafuro
The crowning of gods and citizens in fourth century Athens
23 / 05 / 2005

8η Ετήσια Διάλεξη εις μνήμην Νίκου Παναγιωτάκη
Νίκος Χατζηνικολάου
Αναζητώντας το στίγμα της Ερωφίλης
18 / 05 / 2005

Μαριλίζα Μητσού
Προσωποποιήσεις του αναγνώστη στο ελληνικό μυθιστόρημα του 19^{ου} αιώνα
29 / 03 / 2005

Martin Vöhler
Πίνδαρος και Μπρεχτ: Διορθώνοντας τον μύθο
22 / 03 / 2005

ΣΥΝΕΔΡΙΑ-ΗΜΕΡΙΔΕΣ-ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Ημερίδα
φοιτητογραφία
Αποσπάσματα από τη ζωή μας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Ρέθυμνο
Αναγνώσεις από το σεμινάριο δημιουργικής γραφής με την Αγγέλα Καστρινάκη
13 / 3 / 2010

Διημερίδα προς τιμήν της Ιωάννας Γιατρομανωλάκη
17-18 / 10 / 2009

Conference RICAN 5
The Construction of the Real and the Ideal in the Ancient Novel
25-26 / 5 / 2009

Ημερίδα
Φοιτητές και Διδάσκοντες συζητάμε για το Πρόγραμμα Σπουδών
09 / 05 / 2009

Γ' Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο
Αφιερωμένο στον Θόδωρο Χατζηπανταζή
Παράδοση και εκσυγχρονισμός στο νεοελληνικό Θέατρο:
από τις απαρχές ως τη μεταπολεμική εποχή
23-26 / 10 / 2008

International Conference Greek and Roman Ekphrasis
19-20 / 5 / 2008

Τομέας Κλασικών Σπουδών Επιστημονικό Συμπόσιο Αποφοίτων
"Τροφεία"
23-25 / 5 / 2008

Διημερίδα προς τιμήν του Ομότιμου Καθηγητή Σ. Ν. Φιλιππίδη
22-23 / 2 / 2008

Ημερίδα:
Η λαϊκή λογοτεχνία από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας
21 / 11 / 2007

Compact Seminar με τον Αλέξη Καλοκαιρινό
ΓΛΩΣΣΑ ΝΟΗΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
5-7 / 06 / 2007

Conference:
"Archaic and Classical Choral Song"
24-27 / 05 / 2007

Conference
RICAN 4:
"Readers and Writers in the Ancient Novel"
20-22 / 05 / 2007

Conference
Νίκος Καζαντζάκης 2007: 50 χρόνια μετά

18-21 / 05 / 2007

Εργαστήρι:
Κατερίνα Βλάχου
Η τέχνη του προφορικού λόγου: απαγγελία ποίησης
Α΄ Οδύσσεια Β΄ Σολωμός
28 / 04 / 2007

Επιστημονική ημερίδα για τα χειρόγραφα της Μονής Γωνιάς
για την επιστροφή χφου
20/05/2007

Conference:
"The Successors of Theocritus and Virgil:
The Reception of Bucolic Poetry in Ancient and Modern Times"
22-23 May 2006

Workshop
"Technology in Humanities"
27 May 2005

Conference
RICAN 3:
"The Greek and the Roman Novel: Parallel Readings"
22-24 / 05 / 2005

7th International Plutarch Society Congress
"The Unity of Plutarch's Work:
Moralia Themes in the Lives, Features of the Lives in the Moralia"
04-08 / 05 / 2005

ΠΙΝΑΚΑΣ V

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ*

ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

2004

ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

Zimmerman, M. - Panayotakis, S. *et al.*, *Apuleius, Metamorphoses IV 28-35, V, VI 1-24. The Tale of Cupid and Psyche*. Text, Introduction, and Commentary, (Groningen, 2004).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Athanassaki, L. «Deixis, Performance, and Poetics in Pindar's *First Olympian Ode*», στο: N. Felson (επιμ.) *Deixis in Choral Lyric [Arethusa (2004)]*, 317-341.

Paschalis, M. «Middles in Catullus 64: The Pivotal *vestis*», στο: S. Kyriakidis & F. De Martino (επιμ.), *Middles in Latin Poetry*, (Bari, 2004).

----- . «Η αφηγηματοποίηση της μεταφοράς των «φώτων» στον *Παπατρέχα* και τον *Λογιώτατο Ταξιδιώτη*», *Αριάδνη* 10 (2004), 149-167.

----- . «Γύρω από τον *Ερωτόκριτο*: σημασιολογικές εξερευνήσεις στο ποίημα του Κορνάρου», *Πρακτικά του Θ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* Ελούντα 1-6 Οκτωβρίου 2001], (Ηράκλειο, 2004), 125-131.

2005

ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

Paschalis, M. (επιμ.) *Roman and Greek Imperial Epic. Rethymnon Classical Studies*, vol. 2 (Herakleion, 2005).

Paschalis, M. - Harrison, S. - Frangoulidis, S. (επιμ.) *Metaphor and the Ancient Novel* (Groningen, 2005).

Κακλαμάνης, Σ. Πασχάλης, Μ. (επιμ.) *Η πρόσληψη της αρχαιότητας στο βυζαντινό και νεοελληνικό μυθιστόρημα* (Αθήνα, 2005).

* Ο κατάλογος καταρτίστηκε επί τη βάσει των δημοσιεύσεων που επέλεξαν οι ίδιοι οι διδάσκοντες ως αντιπροσωπευτικές του έργου τους.

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Αθανασάκη, Λ. «Η ποιητική της παράστασης» *Θαλλώ* 16 (2005), 37-76.

Αποστολάκης, Κ. «Η ιστορία ως τραγωδία. Τα Σικελικά του Θουκυδίδη», *Θαλλώ* 16 (2005), 77-93.

Kavoulaki, A. A. «Crossing Communal Space: The Classical *Ekphora*, ‘Public’ and ‘Private’». Στο: V. Dasen & M. Piérart, επιμ., *Ίδια και δημόσια: Les cadres “privés” et “publics” de la religion grecque antique* (Kernos, Suppl. 15), Liège 2005, 129-145.

----- . «Attendance and Divine Manifestation in Dramatic and Non-dramatic Contexts», *Αριάδνη* 11 (2005), 91-106.

Ladianou, K. «The Poetics of Choreia: Imitation, Poetry, and Dance in the Anacreontea», *Quaderni Urbinati di Cultura Classica* 80.2 (2005) 47-58.

Nikolaïdis, A. «Plutarch's Methods: His Cross-references and the Sequence of the Parallel Lives», στο: A. Pérez Jiménez and Frances Titchener (επιμ.), *Historical and Biographical Values of Plutarch's Works. Studies devoted to Professor Philip A. Stadter by the International Plutarch Society* (Málaga–Utah, 2005), 283-323.

Paschalis, M. «Pandora and the Wooden Horse: A Reading of Triphiodorus' *Capture of Troy*», στο: *Rethymnon Classical Studies*, vol. 2, (Rethymnon, 2005), 91-115

----- . «The Narrator as Hunter: Longus, Virgil and Theocritus», *Ancient Narrative, Supplementum* 4, (Groningen, 2005).

----- . «Αρχαιογνωσία και μυθιστόρημα από τον Λέανδρο στο Λεμονοδάσος», Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου *Η πρόσληψη της αρχαιότητας στο Βυζαντινό και Νεοελληνικό μυθιστόρημα* (Ρέθυμνο 9-10 Νοεμβρίου 2001), (Αθήνα, 2005).

Σπανουδάκης, Κ. «Τω αγνωστω θεω», *Θαλλώ* 16 (2005), 95-109.

Spanoudakis, K. "Alexander Aetolus' *Astragalistai*", *Eikasmos* 16 (2005), 149-154.

Tamiolaki, M. «*Autonomia* : contenu et emploi dans les *Histoires* de Thucydide », *Πλάτων* 54 (2005), 295-317.

**ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ**

Apostolakis, K. "The rhetoric of an Antidosis: [D.] 42 *Against Phaenippus*", *Αριάδνη* 12 (2006), 93-112.

Κ.Αποστολάκης, «Κατὰ φύσιν ζῆν: Φύση και Πολιτισμός στον *Εὐβοϊκό* του Δίωνος Χρυσοστόμου», στο: Κ. Βουδούρης (επιμ.), *Η Φιλοσοφία του Πολιτισμού*, (Αθήνα, 2006), 17-27.

Αποστολάκης, Κ. «Ομιλητές, Ακροατές, Λόγοι. Ζητήματα Ρητορικής στην Οδύσσεια», *Φιλολογική* 95 (2006) 71

Panayotakis, S. «The Overseer of Hades: Charon in Apuleius' *Metamorphoses* 6.18.6», στο: Carlo Santini, Lorianò Zurli, Luca Cardinali (επιμ.) *Concentus ex dissonis. Scritti in onore di Aldo Setaioli*, Tomo II, (Napoli, 2006), 503-510.

----- . «The Logic of Inconsistency: Apollonius of Tyre and the Thirty Days' Period of Grace», στο: Shannon N. Byrne, Edmund P. Cueva, Jean Alvares (επιμ.) *Authors, Authority and Interpreters in the Ancient Novel. Essays in Honor of Gareth L. Schmeling*, (Groningen, 2006), 211-226.

----- . «A pain in *The Ass*», στο: W.H. Keulen, R.R. Nauta, S. Panayotakis (επιμ.) *Lectiones Scrupulosae. Essays on the Text and Interpretation of Apuleius' Metamorphoses in Honour of Maaïke Zimmerman*, (Groningen, 2006), 111-122.

Πασχάλης, Μ. «Ο Πρεβελάκης και ο «διχασμός» του Καζαντζάκη: κριτική και μυθοπλασία», *Θέματα Λογοτεχνίας* 33 (2006), 152-173.

----- . «Τα Βουκολικά του Αλέξανδρου Ραγκαβή: η αναβίωση ενός είδους και οι περιπέτειες του τονικού δακτυλικού εξαμέτρου», *Κονδυλοφόρος* 5 (2006), 67-102.

----- . «Ο Χαρίδημος του *Ερωτόκριτου*: μια νέα ερμηνευτική προσέγγιση», στο: Στέφανος Κακλαμάνης (επιμ.), *Ζητήματα Ποιητικής στον Ερωτόκριτο*, (Ηράκλειο, 2006), 131-149.

Paschalis, M. «Homer and Walter Scott in *The Lord of Morea, The Heroine of the Greek Revolution* and *Loukis Laras*», *Σύγκρισις / Comparaison* 17 (2006), 5-128.

Spanoudakis, K. «Notes on Nicander's *Theriaca*», *ZPE* 157 (2006), 50-56.

Σπαθάρας, Δ. «Λυσίας, *Κατὰ Τείσιδος* (απ. 17 Gernet-Bizos): μια ερμηνευτική προσέγγιση» *Αριάδνη* 12 (2006), 47-67

Spatharas, D. G. «Persuasive *gelos*: Public Speaking and the Use of Laughter» *Mnemosyne* 59 (2006), 374-387.

----- . «Gorgias and the Hippocratic Treatise *De arte*» *C&M* 58 (2006), 159-64

----- . «Wounding, Rhetoric and the Law in Lysias IV» *Revue Internatinonale des droits de l'antiquité* 53 (2006), 87-106.

Tamiolaki, M. «Modèles individuels et collectifs chez Hérodote : un exemple de la formation de l'identité grecque », *Bulletin de l'Association G. Budé* 65 (2006), 17-39.

2007

ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

Paschalis, M. - Frangoulidis, S. – Harrison, S. - Zimmerman, M. (επιμ.) *The Greek and the Roman Novel: Parallel Readings, Ancient Narrative Supplementum* 8, (Groningen, 2007).

Michael Paschalis, *Pastoral Palimpsests: Essays in the Reception of Theocritus and Virgil, Rethymnon Classical Studies*, vol. 3, (Herakleion, 2007).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Apostolakis, K. «Tragic patterns in forensic speeches: Antiphon 1 *Against the Stepmother*», *C&M* 58 (2007) 179-192.

Nikolaïdis, A. «Plutarch's Fragments on Love», στο: J. Mª Ibáñez - Raúl López López (επιμ.), *El amor en Plutarco*, (León, 2007), 133-147.

Πασχάλης, Μ. «Η κνοφορία του Ζορμπά και οι τέσσερεις μαίες του: Όμηρος, Πλάτωνας, Δάντης και Σαίξπηρ», *Νέα Εστία* (2007), 1114-1191.

Paschalis, M. «The Greek and the Latin *Alexander Romance*: Comparative Readings», στο *Ancient Narrative, Supplementum* 8, (Groningen, 2007), 70-102.

----- . «Virgil and Thomas Hardy», στο *Rethymnon Classical Studies*, vol. 3, (Rethymnon, 2007), 119-153.

Panayotakis, S. «Fixity and Fluidity in *Apollonius of Tyre*», στο: V. Rimell (επιμ.) *Seeing Tongues, Hearing Scripts: Representation and the Modernity of the Ancient Novel* (Groningen, 2007), 299-320.

Spanoudakis, K. «Icarius Jesus Christ. Biblical Narrative and Dionysiac Passion in Nonnus' Icarius Episode (Dion. 47,1-256)» *WSt* 120 (2007), 35-92.

2008

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Σπαθάρης, Δ. *Ισοκράτης, Κατά Λοχίτου: εισαγωγή, μετάφραση, ερμηνευτικό υπόμνημα* (Αθήνα, 2008).

ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

Nikolaidis, A. (επιμ.) *The Unity of Plutarch's Work: Moralia Themes in the Lives, Features of the Lives in the Moralia*, (Berlin-New York, 2008).

Φ. Μανακίδου - Κ. Σπανουδάκης (επιμ.), *Αλεξανδρινή Μούσα. Συνέχεια και νεωτερισμός στην ελληνιστική ποίηση* [ΣΗΜΑΤΑ 1], (Αθήνα, 2008).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Kavoulaki, A. «The Last Word: Ritual, Power, and Performance in Euripides' *Hiketides*», στο: M. Revermann - P. Wilson (επιμ.) *Performance, Iconography, Reception: Studies in Honour of Oliver Taplin*, (Oxford, 2008), 291-317.

Nikolaidis, A. «"Introduction" and "Plutarch's Heroes in the *Moralia*: a Matter of *Variatio* or Another (More Genuine) Outlook?», στο: A. Nikolaidis (επιμ.) *The Unity of Plutarch's Work: Moralia Themes in the Lives, Features of the Lives in the Moralia*, (Berlin-New York, 2008), XIII-XVIII και 219-231.

Paschalis, M. «The Abduction of Helen: A Reappraisal», στο: K. Karvounis & R. Hunter (επιμ.), *Signs of Life? Studies in Later Greek Hexameter Poetry, Ramus* 37. 1-2 (2008), 136-150.

----- . «Tityrus and Galatea (Virgil, *Eclogue* 1): An Expected Relationship», *Dictynna* 5 (2008), 153-169.

Πασχάλης, Μ. «Από την *Orbecche* στην *Ερωφίλη*: Αναζητώντας τους λόγιους συνομιλητές του Χορτάτση», στο: Ι. Βάσσης – Στ. Κακλαμάνης – Μ. Λουκάκη *Παιδεία και Πολιτισμός στην Κρήτη: Βυζάντιο – Βενετοκρατία, Μελέτες αφιερωμένες στον Θεοχάρη Δετοράκη* (Ηράκλειο, 2008).

----- . «Οι ιταλισμοί των Ωδών του Ανδρέα Κάλβου», *Νέα Εστία* (2008), 465-484.

Σπαθάρας, Δ. Γ. «Μεταφραστικές μετενσαρκώσεις της Σαφούς: Μενάρδος, Λεκατσάς, Κακριδής» *Πρακτικά ΙΒ' Συμποσίου Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* (Αθήνα, 2008).

----- . «Δόξα, γνώση και ψεύδος στον Γοργία», στο: Χ. Μπάλλα (επιμ.) *Φιλοσοφία και ρητορική στην κλασική Αθήνα* (Κρήτη, 2008).

Spatharas, D. G. «ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι: Bystanders as Witnesses in Aristophanes» *Mnemosyne* 61 (2008), 177-91.

Σπανουδάκης, Κ. "Αποσπασματικές απολαύσεις: ορισμένες ήσσονες μορφές", στο: Φ. Μανακίδου – Κ. Σπανουδάκης (επιμ.) 2008 *Αλεξανδρινή Μούσα. Συνέχεια και νεωτερισμός στην ελληνιστική ποίηση* [ΣΗΜΑΤΑ 1], (Αθήνα, 2008), 273-324.

----- . "Θρήνος για τον πετεινό", *Αριάδνη* 13 (2007) [2008], 13-28.

Spanoudakis, K. "Philitas SH 675D Αχναί", *Eikasmos* 19 (2008), 121-126.

Tamiolaki, M. «Les *Helléniques* entre tradition et innovation. Aspects de la relation

intertextuelle de Xénophon avec Hérodote et Thucydide», *Cahiers des Etudes Anciennes* 45 (2008), 15-52.

----- . «La libération et la citoyenneté des esclaves aux Arginuses : Platéens ou Athéniens ? Un vers controversé d'Aristophane (*Gren.* 694) et l'idéologie de la société athénienne », στο: A. Gonzales (επιμ.), *La fin du statut servile, Actes du Colloque de Besançon 2005*, (Besançon, 2008), 53-63.

2009

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Αθανασάκη, Λ. *αείδετο πᾶν τέμενος: Οι χορικές παραστάσεις και το κοινό τους στην αρχαϊκή και πρώιμη κλασική περίοδο* (Ηράκλειο, 2009).

Αποστολάκης, Κ. [*Δημοσθένους*] *Πρὸς Φαίνιππον περὶ ἀντιδόσεως. Εἰσαγωγή, Μετάφραση, Σχόλια*, (Αθήνα, 2009).

ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

Athanassaki, L.- R. P. Martin-J. F. Miller (επιμ.) *Apolline Politics and Poetics* (Athens, 2009).

Paschalis, M. - Panayotakis, S. - Schmeling, G. *Readers and Writers in the Ancient Novel, Ancient Narrative Supplementum 12*, (Groningen, 2009).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Athanassaki, L. «Deixis, Narratology, and the Performance of Choral Lyric: On Pindar's *First Pythian Ode*», στο: J. Grethlein - A. Rengakos (επιμ.) *Narratology and Interpretation. The Content of the Form of the Ancient Texts* (Berlin/New York, 2009) 241-273.

«Apollo and His Oracle in Pindar's Epinicians: Poetic Representations, Politics, and Ideology», στο: L. Athanassaki-R. Martin-J. Miller (επιμ.) *Apolline Politics and Poetics* (Athens, 2009), 405-71.

Kavoulaki, A. «Coming from Delphi: Apolline action and tragic interaction», στο: L. Athanassaki - R. P. Martin - J. F. Miller (επιμ.) *Apolline Politics and Poetics [Proceedings of an International Conference, Delphi 3-11 July 2003]*, (Αθήνα 2009).

----- . «Confronting the dead: Euripides' *Hiketides* 794 – 954», στο: E. Karamalengou - E. Makrygianni (επιμ.) *Αντιφίλησις: Studies on Classical, Byzantine and Modern Greek Literature and Culture in Honour of John-Theophanes A. Papademetriou*, (Stuttgart 2009).

Nikolaidis, A. «A Menandrian crux», *Rheinisches Museum* 152 (2009), 398-400.

----- . "Philanthropia as Sociability and Plutarch's Unsociable Heroes", στο: José Ribeiro Ferreira - Delfim Leão, Manuel Tröster & Paula Barata Dias (επιμ.), *Symposion and*

Philanthropia in Plutarch, (Coimbra, 2009), 275-288.

----- . «What Did Apollo Mean to Plutarch?», στο: L. Athanassaki - R. Martin - J. F. Miller (επιμ.), *Apolline Politics and Poetics*, (Athens, 2009), 569-586.

Πασχάλης, Μ. «Η λογιότητα του «λαϊκού» Αλέξανδρου Δουμά (πατρός): ξαναδιαβάζοντας τη βασίλισσα Μαργκό», *Νέα Εστία* (2009), 65-84.

----- . «Γύρω από τον σολωμικό Ορφέα», στο: Α. Καστρινάκη, Δ. Πολυχρονάκης, Α. Πολίτης (επιμ.), *Πολυφωνία: φιλολογικά μελετήματα αφιερωμένα στον Σ. Ν. Φιλίππιδη*, (Ηράκλειο, 2009), 29-47.

----- . «Μύθος και ιστορία στον Πρεβελάκη ή ο ιστός της αράχνης», *Νέα Εστία* (2009) 978-1004.

----- . «Ο Ροΐδης, ο Beaudelaire και τα παραισθησιογόνα», στο: Ε. Πολίτου-Μαρμαρινού & Σ. Ντενίση (επιμ.), *Το διήγημα στην ελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες*, (Αθήνα, 2009), 371-388.

Paschalis, M. «Ηρακλής επιφανόμενος: The Implications and Ironies of a Senecan “Epiphany”», στο Ε. Karamalengou & Ε. Makrygianni (επιμ.), *Αντιφίλησις: Studies on Classical, Byzantine and Modern Greek Literature and Culture In Honour of John-Theophanes A. Papademetriou*, (Στουτγάρδη, 2009), 524-530.

----- . «The Afterlife of Emperor Claudius in Seneca’s *Apocolocyntosis*», *Numen* 56 (2009), 198-216.

----- . «Seneca’s *Apocolocyntosis* and Petronius’ *Satyricon*», στο: Michael Paschalis - Stelios Panayotakis - Gareth Schmeling (επιμ.), *Readers and Writers in the Ancient Novel, Ancient Narrative Supplementum 12*, (Groningen, 2009), 102-114.

Spanoudakis, K. «The Metamorphosis of Scylla (Ovid *Met.* 8.142 f.)», *Eranos* 104 (2006-07 [2009]), 108-112.

Spatharas, D. «Kinky stories from the rostrum: storytelling in Apollodorus’ *Against Neaira*» *Ancient Narrative* 9 (2009) [ηλεκτρονική έκδοση].

Tamiolaki, M. «Public et privé dans le dialogue de Socrate avec Aristippe (Xén. *Mém.* 2.1-33)», *Etudes Platoniciennes* 6 (2009), 139-149.

----- . «Le débat sur les constitutions d’Hérodote. Un prolongement de la problématique (3.80-84)», στο: Karamalengou, E.- Makrygianni, E. (επιμ.), *Αντιφίλησις. Studies on Classical, Byzantine and Modern Greek Literature and Culture in Honour of John-Theophane Papademetriou*, (Steiner Verlag 2009), 268-277.

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Κακλαμάνης, Σ. *Francesco Barozzi, Descrittione dell'isola di Creta* (Περιγραφή τῆς Κρήτης) (1577/8). Μιά γεωγραφική καὶ ἀρχαιολογική περιγραφή τῆς Κρήτης στὰ χρόνια τῆς Αναγέννησης. Εἰσαγωγή, ἔκδοση κειμένου, σχόλια καὶ ἀπόδοση στὰ ἑλληνικά (Ἡράκλειο, 2004).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Δασκαλά, Κ. «Ἡ ζώη καὶ ἡ θαλασσινὴ μοῖρα τῶν νησιωτῶν στὴ μεταπολεμικὴ πεζογραφία», στο: Α. Αργυρίου (ἐπιμ.) *Ἡ Ελλάδα τῶν νησιῶν ἀπὸ τὴ Φραγκοκρατία ὡς σήμερα*, τομ. Α' (Ἀθήνα, 2004), 577-592.

Detoraki, M. "Copie sous dictée et Bains monastiques", *Jahrbuch fur Antike und Christentum* 47 (2004), 98-107.

Kastrinaki, A. «The Portrait of the Artist in the Late Twentieth Century», στο: P. Mackridge- E. Yannakakis (ἐπιμ.) *Contemporary Greek Fiction in a United Europe. From Local History to the Global Individual* (Oxford, 2004), 152-163.

Καστρινάκη, Α. «Το νησί: μιὰ εὐτοπία στὴ λογοτεχνία τῆς Κατοχῆς», στο: ἐπιμ. Α. Αργυρίου (ἐπιμ.) *Πρακτικά τῶν Β' Ευρωπαϊκοῦ Συνεδρίου Νεοελληνικῶν Σπουδῶν Ἡ Ελλάδα τῶν νησιῶν ἀπὸ τὴ Φραγκοκρατία ὡς σήμερα* (Ἀθήνα, 2004), 457-468.

Νάτσινα, Α. «Ἑλληνικά διηγήματα ἀπὸ τὸ 1990 καὶ ὕστερα. Σύντομη ἐπισκόπηση», *Διαβάζω*, 451 (2004), 79-83.

Natsina, A. «The Individual within Multiple Worlds in Greek Short Stories since 1974», στο: P. Mackridge – E. Yannakakis (ἐπιμ.) *Contemporary Greek Fiction in a United Europe: From Local History to the Global Individual* (Oxford, 2004). 124-133.

Πολίτης, Α. «Ποίηση καὶ πεζογραφία στὰ χρόνια τοῦ ἀγῶνα τῆς ἀνεξαρτησίας», στο: Β. Παναγιωτόπουλος (ἐπιμ.) *Ἱστορία τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ Γ'* (Ἀθήνα, 2004), 327-344.

----- . «Λογοτεχνία καὶ διανόηση (1880-1909)», Βασίλης Παναγιωτόπουλος (ἐπιμ.) *Ἡ Ἱστορία τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ Ε'* (Ἀθήνα, 2004), 231-246.

----- . «Αναζητώντας τὴς διαστρωματώσεις τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινού. Ἡ μαρτυρία τοῦ βιβλιοπώλη ἐκδότῃ Εμμ. Γεωργίου», στο: *Τὸ ἐντυπο ἑλληνικό βιβλίο, 15^{ος}-19^{ος} αἰῶνας. Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου, Δελοφοί, 16-20 Μαΐου 2001* (Ἀθήνα, 2004), 529-560.

----- . «Ἡ ἀπουσία τῆς πεζογραφίας στὰ χρόνια τοῦ Ἀγῶνα (1821-1831) », Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τομέας Μεσαιωνικῶν καὶ Νέων Ἑλληνικῶν Σπουδῶν, *Μνήμη Ἀλκῆ Ἀγγέλου. Τα ἀφθονα σχήματα τοῦ παρελθόντος. Ζητήσεις τῆς πολιτισμικῆς ἱστορίας καὶ τῆς θεωρίας τῆς λογοτεχνίας. Πρακτικά Ι' ἐπιστημονικῆς συνάντησης* (Θεσσαλονίκη, 2004), 199-214.

----- . «La conquista di Costantinopoli. Un caso particolare della ricezione di Bizanzio nell'ideologia neogreca», *Niccolò Tommaseo: Popolo e Nazioni italiani, corsi, greci, illirici. Atti del Convegno internazionale* (Ρώμη/Πάδοβα, 2004), 415-433.

----- . «Οι Ανθολογίες, ο Σεφέρης, και η ποίηση της δεκαετίας 1930-1940. Κάποιες επισημάνσεις», στο: Μ. Πιερής (επιμ.) *Γιώργος Σεφέρης. Το ζύγισμα της καλοσύνης* (Αθήνα, 2004), 183-196.

----- . «Παράδοση και παραδοσιακός πολιτισμός», *Τα Ιστορικά*, Αφιέρωμα στον Φίλιππο Ηλιού, 21, τχ. 41 (Δεκ. 2004), 308-316

----- . «*Τα Απόκρυφα της Ιεράς Εξετάσεως*, υπό Μ. Β. Φερεάλου, Αθήνα 1849», στο: *Φιλόπατρις. Αφιέρωμα στον Αλέξη-Eudal Solá* (Γρανάδα, 2004), 473-480

----- . «Γραμματολογικές απογραφές και συνθετικές θεωρήσεις της λογοτεχνίας. Η σταδιακή πορεία, Α', 1821-1871», στο: Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης και Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης (επιμ.) *Δ' διεθνές συνέδριο Ιστορίας. Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας. Πρακτικά Α'* [Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Ε.Ι.Ε.] (Αθήνα, 2004), 321-342.

2005

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Vassis, I. *Initia Carminum Byzantinorum* [Supplementa Byzantina. Texte und Untersuchungen 8] (Berlin/New York, 2005).

Καστρινάκη, Α. *Η λογοτεχνία στην ταραγμένη δεκαετία 1940-1950* (Αθήνα, 2005).

Loukaki, M. *Discours annuels en l'honneur du patriarche Georges Xiphilin. Textes édités et commentés par Marina Loukaki, traduits par Corinne Jouanno* (Paris, 2005).

Πολίτης, Α. *Εγχειρίδιο του Νεοελληνιστή. Βιβλιογραφίες, λεξικά, εγχειρίδια, κατάλογοι, ευρετήρια χρονολόγια, κ.ά.*, με τη συνεργασία του Τριαντάφυλλου Σκλαβενίτη και της Μαρίας Μαθιουδάκη, δεύτερη εμπλουτισμένη έκδοση (Ηράκλειο, ²2005).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Κακλαμάνης, Στ. «Η χαρτογραφηση του χώρου και των συνειδήσεων στην Κρήτη κατά την περίοδο της Βενετοκρατίας», στο: *CANDIA/CRETA/KPHTH. Ο χώρος και ο χρόνος. 16ος – 18ος αιώνας* [Αρχείο Χαρτογραφίας του Έλληνικού χώρου], (Αθήνα, 2005), 11-69.

----- . «Ο Άνθιμος Διακρούσης αναγνώστης της Μάλτας Πολιορκία του Άντωνίου Άχέλη», στο: E. Jeffreys (επιμ.) *Neograeca Medii Aevi V. Αναδρομικά και Προδρομικά. Approaches to Texts in Early Modern Greek. Papers from the conference Neograeca Medii Aevi V, Exeter College, University of Oxford, September 2000* (Oxford, 2005) 241-257.

----- . «Η ιδέα της “σειράς” στην έκδοση των νεοελληνικών λογοτεχνικών έντύπων του 16ου αιώνα», στο: D. Holton - Τ. Λεντάρη - U. Moennig - P. Vejleskov (επιμ.) *Κωδικογράφοι, συλλέκτες, διασκευαστές και εκδότες. Χειρόγραφα και*

ἐκδόσεις τῆς ὄψιμης βυζαντινῆς καὶ πρώιμης νεοελληνικῆς λογοτεχνίας. Πρακτικά Συνεδρίου πού πραγματοποιήθηκε στὸ Ἰνστιτούτο τῆς Δανίας στὴν Ἀθήνα, 23-26 Μαΐου 2002, πρὸς τιμὴν τῶν Hans Eideneier καὶ Arnold van Gemert (Ἡράκλειο, 2005), 293-348.

Καστρινάκη, Α. «Χρήσεις τῆς αρχαιότητας στὸν ἐμφύλιο πόλεμο: *Τὸ ἡμερολόγιο τῆς Πηνελόπης* τοῦ Κώστα Βάρναλη καὶ τὰ ὅρια μιᾶς ἀνατροπῆς», στο: Στ. Κακλαμάνης-Μ. Πασχάλης (ἐπιμ.) *Ἡ πρόσληψη τῆς αρχαιότητας στὸ βυζαντινὸ καὶ νεοελληνικὸ μυθιστόρημα* (Ἀθήνα, 2005), 227-241.

----- . «Ὁ Κοσμάς Πολίτης καὶ ἡ “Μαρίνα”: ἀπὸ τὴν εἰρωνεία στὸ δρᾶμα», *Ὁ λόγος τῆς παρουσίας*, τιμητικὸς τόμος γιὰ τὸν Παν. Μουλλά, Θεσσαλονίκη 2005, σ. 97-103.

----- . «Βικτωρία Θεοδώρου, Ἐνα σπίτι κοντὰ στὴ θάλασσα: στὸ μεταίχμιο ἐλευθερίας καὶ δέσμευσης», *Μανδραγόρας*, τχ. 34 [ἀφιέρωμα στὴ Βικτωρία Θεοδώρου] (Ὀκτ. 2005), 108-112.

----- . «Εἰσαγωγή στὸ *Πένθιμο ἐμβατήριον* τοῦ Σωτήρη Πατατζή» (Ἀθήνα 2005), 9-20.

----- . «Κατασκευάζοντας τὴν ἐμπνευση», *Νέα Ἐστία*, τχ. 1784 (Δεκ. 2005), 906-919.

----- . «Ὁ Θεοτοκάς καὶ τὸ πνεῦμα τῆς κωμῆς στὴν Κατοχή καὶ στὸν ἐμφύλιο», πρακτικὰ τοῦ συμποσίου *Ἡ σάτιρα καὶ τὸ χιούμορ στὴν ἐλληνικὴ λογοτεχνία, Ἀμάλθεια*, τχ. 142-143 (καλοκαίρι 2005), 25-32. [Ἐπανεπεξεργασμένο καὶ χωρὶς τὸ κομμάτι γιὰ τὸν ἐμφύλιο, στα *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 44 (2010), 250-257].

----- . «Ἀπὸ τὴν *Eroica* (τοῦ Κοσμά Πολίτη) στὴν *Ἀπασιονάτα* (τῆς Μόνας Μητροπούλου): Ἡ μουσικὴ τῆς ἀφήγησης», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 28 (καλοκαίρι 2005), 132-137.

----- . «*Γυρίστε στὸ Βοριά τὴ ρότα τοῦ καραβιοῦ. Τὰ ξάρτια ἀντέχουν*: τὸ θριαμβευτικὸ “ταξίδι” τῆς ἀπελευθέρωσης καὶ ἡ πικρὴ “ἐπιστροφή” (1943-1950)», *Πόρφυρας*, τχ. 116 (καλοκαίρι 2005), 265-282.

----- . «Ἐκεῖνες τὶς μέρες: ἀναζητήσεις τὸν καιρὸ τῆς Ἀπελευθέρωσης», *Ἀντί*, τχ. 846 (1.7.2005 = Ἀφιέρωμα στὸν Μ. Ἀναγνωστάκη), 36-39.

Loukaki, M. «Le samedi de Lazare et les éloges annuels du patriarche de Constantinople», στο: Φλ. Ευαγγελάτου-Νοταρά - Τρ. Μανιάτη-Κοκκίνη (ἐπιμ.), *Κλητόριον εἰς μνήμην Νίκου Οἰκονομίδη* (Ἀθήνα/Θεσσαλονίκη, 2005), 327-345.

Νάτσιν, Α. «Γιώργου Ἰωάννου *Ἐπιτάφιος θρήνος* καὶ *Καταπακτὴ*: Μία ἠθικὴ πρόταση», *Ἐντευκτήριο* 68 (2005), 87-92.

Πολίτης, Α. «Πρόλογος», στο: *Βολταίρος, Καντίντ ἢ ἡ αἰσιοδοξία* (Ἀθήνα, 2005), 7-13.

----- . «Αρχαιόθεμα μυθιστορήματα, 1790-1900. Καὶ πάλι τὸ βᾶρος τῆς αρχαίας κληρονομιάς;», στο: Στ. Κακλαμάνης - Μ. Πασχάλης (ἐπιμ.) *Ἡ πρόσληψη τῆς αρχαιότητας στὸ βυζαντινὸ καὶ νεοελληνικὸ μυθιστόρημα* (Ἀθήνα, 2005), 125-167.

----- . «Χειρόγραφες καὶ ἐντυπες συλλογές δημοτικῶν τραγουδιῶν τὸν 19^ο αἰ. Οἱ μεταξύ-τους διαπλοκές», στο: D. Holton, Τ. Λεντάρη, U. Moennig, P. Veileskov (ἐπιμ.) *Κωδικογράφοι, συλλέκτες, διασκευαστές καὶ ἐκδότες* (Ἡράκλειο, 2005), 365-373.

- . «Ειρηναίος Ασώπιος. “Τα διπλά του γείτονος”», *Αμάθεια* 37, τχ. 142-143, (Ιαν.-Ιουν. 2005), 7-14
- . «Οι δυσκολίες της κατανοητής ποίησης» [Για τον Γιώργη Μανουσάκη], *Θαλλώ* 16 (καλοκαίρι 2005), 171-177
- . «Σημείωμα στην ελληνική έκδοση», Βικτόρ Ουγκό, *Η Παναγία των Παρισίων*, μτφρ. Ανδρέας Παππάς, Βάνα Χατζάκη (Αθήνα, 2005), 659-668.
- . «Πρώιμες βυρωνικές τύχες, 1816-1820», στο: Μ. Μικέ (επιμ.) *Ο λόγος της παρουσίας. Τιμητικός τόμος για τον Παν. Μουλλά* (Αθήνα, 2005), 271-283.
- . «Ένα πορτρέτο ή μάλλον σκίτσο γιατί τα χρώματα λείπουν» [Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη], *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 30, (2005), 12-17.
- . «Οι Θούριοι του Ρήγα και ο Ύμνος του Σολωμού. Εθνικοί και κοινωνικοί τόποι», *Κονδυλοφόρος* 4 (2005), 19-29.
- Πολυχρονάκης, Δ. «Το απόλυτο γέλιο της καρυωτακικής σάτιρας» *Αμάθεια*, 142-143 (2005), 73-82.

2006

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Πολίτης, Α. *Αποτυπώματα του χρόνου. Ιστορικά δοκίμια για μια μη θεωρητική θεωρία* (Αθήνα, 2006).

ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

Κακλαμάνης, Σ. (επιμ.) *Ζητήματα ποιητικής στον Έρωτόκριτο* (Ήράκλειο, 2006).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

M. Detoraki, "Un kontakion inédit et le culte de saint Aréthas a Constantinople", *Byzantinische Zeitschrift* 99/1 (2006), 73-91.

Κακλαμάνης, Σ. «Διακειμενικότητα και ποιητική τέχνη: Αχέλης και Κορνάρος», στο: Σ. Κακλαμάνης (επιμ.) *Ζητήματα ποιητικής στον Έρωτόκριτο* (Ήράκλειο, 2006), 249-272.

Καστρινάκη, Α. «Τούτη η εποχή του εμφυλίου σπαραγμού δεν είναι εποχή για ποίηση και άλλα παρόμοια: η σκοπιμότητα της λογοτεχνίας στην εποχή της εμφύλιας βίας». *Σύγχρονοι μηχανισμοί βίας και καταπίεσης* (Αθήνα, 2006), 213-224.

----- . «“Ελληνομάρες-παλαβομάρες”»: Ζορμπάς: ένας διεθνιστής μέσα στην Κατοχή», στο: Πρακτικά του Διεθνούς συνεδρίου *Νίκος Καζαντζάκης, το έργο και η πρόσληψή του*, Ήράκλειο 2006, 151-162.

----- . «“Έχω κι εγώ ένα Ρέθυμνο μικρό, εκατό χρόνια που το στερούμαι”»: μια συνομιλία του Πρεβελάκη με τη Μέλπω Αξιώτη», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 33 (2006), 65-73

Πατεδάκης, Μ. «Η διαμάχη του πατριάρχη Αθανασίου Α΄ (1289-1293, 1303-1309) με τον κλήρο της Αγίας Σοφίας (1306-1307) μέσα από ένδεκα ανέκδοτες επιστολές» *Ελληνικά* 56.2 (2006), 279-319.

Πολίτης, Α. «Κοιτάζοντας τον καθρέφτη του μύθου», *Εμβόλιμον*, 53-54 (Άσπρα Σπίτια, Καλοκαίρι 2006), 9-18

----- . «Ερωτόκριτος και προφορική παράδοση», στο: Σ. Κακλαμάνης (επιμ.) *Ζητήματα ποιητικής στον Ερωτόκριτο* (Ηράκλειο, 2006), 395-411.

----- . «Αθησαύριστα δημοτικοφανή ποιητικά κείμενα του Γ. Τερτσέτη, ή συνθεμένα κατά μίμηση του ύφους-του» *Αριάδνη*, 12 (2006) 131-154 (και διόρθωση, 14, 2008, 166)

Πολυχρονάκης, Δ. «Ο Ύμνος εις την Ελευθερίαν του Διονυσίου Σολωμού: Τίποτε άλλο πάρεξ ελευθερία και γλώσσα» *Κονδυλοφόρος* 5 (2006), 39-65.

----- . "Ο αγωνιστικός φιλελευθερισμός του Σολωμού", *Τα Νέα*, 30-31/12/2006, 8-9.

2007

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

M. Detoraki, *Le Martyre de saint Aréthas et de ses compagnons*, BHG 166 (Paris, 2007).

Πολυχρονάκης, Δ. *Ώψεις της ρομαντικής ειρωνείας: Schiller - Schlegel - Hoffmann – Baudelaire* (Αθήνα, 2007).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Vassis, I. «Zu einigen unedierten Gedichten des Nikephoros Kallistos Xanthopoulos», στο: *Byzantinische Sprachkunst. Studien zur byzantinischen Literatur gewidmet Wolfram Hörandner zum 65. Geburtstag*, herausgegeben von M. Hinterberger und E. Schiffer [Byzantinisches Archiv 20] (Berlin/New York, 2007), 330-345.

Δασκαλά, Κ. «Μεταπολεμικοί εναντίον μεσοπολεμικών πεζογράφων», *Κονδυλοφόρος* 6 (2007) 163-174.

----- . «Ανεμοπορία ανάμεσα στη ζωή και την τέχνη», *Foitorio*, ηλεκτρονικό περιοδικό κριτικής (19.5.2007) http://foitorio.blogspot.com/2007/05/blog-post_19.html

Καστρινάκη, Α. «Η λογοτεχνία στην Κατοχή», στο: Χρ. Χατζηιωσήφ-Πρ. Παπαστράτης (επιμ.) *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα*, τ. Γ΄ (Αθήνα, 2007), 303-333.

----- . «Π. Πρεβελάκης, *Ο Κρητικός*: η εποχή της ιστορίας και η εποχή της συγγραφής», στο: *Πρακτικά του Συμποσίου 90 χρόνια από την Ένωση της Κρήτης με την ελεύθερη Ελλάδα*, (Ρέθυμνο, 2007), 223-239.

----- . «Ο χαμσουνικός πυρετός και οι υποτροπές του», στο: Κ. Α. Δημάδης (επιμ.) *Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην εποχή του Διαφωτισμού και στον 20ό αιώνα Β΄* (Αθήνα, 2007), 445-457.

----- . «Ο Καζαντζάκης και οι Πηνελόπες», *Πόρφυρας*, τχ. 123 (Απρ.-Ιουν. 2007), 89-96.

----- . «Από τον Βαλεντίνο στον Υάκινθο και πάρα πέρα: εφευρίσκοντας τη θρησκεία του έρωτα», *Η κυριακάτικη Αυγή [Ενθέματα]*, 1.7.2007, σ. 30-31. [Έχει αναρτηθεί στο foitorio.blogspot.com. Μεταφράστηκε στα ισπανικά και δημοσιεύτηκε στο περιοδικό του Πανεπιστημίου της Χιλής *Byzantion. Nea Hellas*, τχ. 26 (2007), 193-202.]

Loukaki, M. « Questions de dates à propos de trois discours d'Eustathe de Thessalonique », στο: M. Hinterberger, E. Schiffer (επιμ.), *Byzantinische Sprachkunst. Studien zur byzantinischen Literatur gewidmet Wolfram Hörandner*, Byzantinisches Archiv 20 (Berlin/New York, 2007), 210-217.

----- . «Notes sur l'activité d'Aréthas comme rhéteur de la cour de Léon VI», στο: M. Grünbart (επιμ.) *Theatron. Rhetorische Kurltur in Spätantike und Mittelalter/ Rhetorical Culture in Late Antiquity and the Middle Ages*, Millenium Studien zu Kultur und Geschichte des ersten Jahtausends n. Chr. 13 (Berlin, 2007), 259-275.

Natsina, A. «Teaching Literature in Open and Distance Learning: A Comparative Survey of Literary Education in Nine European ODL Universities», *Arts and Humanities in Higher Education: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 6.2 (2007), 133-154.

----- . «Chapter 15. Hypertext: An Alternative Route to Short Story Theorizing», στος Amelia Sanz - Dolores Romero (επιμ.), *Literatures in the Digital Era: Theory and Praxis* (Newcastle-upon-Tyne, 2007), 267-276.

Κακλαμάνης, Σ. «Ο Άνδρέας Κορνάρος και ή ναυμαχία τής Ναυπάκτου», *Τò Ιόνιο πέλαγος. Χαρτογραφία και ιστορία. 16ος – 18ος αιώνας* (Αθήνα, 2007), 150-168.

Πατεδάκης, Μ. «Οι διαθήκες των πατριαρχών της πρώιμης Παλαιολόγειας περιόδου (1255-1309)», *Θησαυρίσματα* 37 (2007), 65-86.

Πολίτης, Α. «Ο 'χορός του Ζαλόγγου'. Πληροφοριακοί πομποί, πομποί αναμετάδοσης, δέκτες πρόσληψης», *Μύθοι και ιδεολογήματα στη σύγχρονη Ελλάδα*, Αθήνα (Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Σχολή Μωραΐτη) 2007, 267-298

----- . «Η ενασχόληση με την πρώιμη νεοελληνική φιλολογία στα χρόνια της Κατοχής και του Εμφύλιου πολέμου», στο: Χ. Λούκος (επιμ.) *Κοινωνικοί αγώνες και Διαφωτισμός. Μελέτες αφιερωμένες στον Φίλιππο Ηλιού* (Ηράκλειο, 2007), 115-133.

----- . «Γλώσσα, Διαφωτισμός και εθνική συνείδηση. Αντίπαλες ιδεολογίες στις αρχές του 19^{ου} αιώνα», *Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην εποχή του Διαφωτισμού και στον εικοστό αιώνα. Πρακτικά του Γ' Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών, Α', Αθήνα (Ελληνικά Γράμματα) 2007, 463-474.*

----- . «Μια έμμετρη σάτιρα του Σουλτάνου γραμμένη στα πρώτα χρόνια της Επανάστασης» *Κονδυλοφόρος* 6 (2007) 135-139

----- . «Literature as national cause: poetry and prose fiction in the national an commercial capitals of the Greek-speaking world», στο: R. Beaton και D. Ricks (επιμ.), *The Making of Modern Greece: Nationalism, Romanticism, and the uses of the Past (1797-1896)* (Λονδίνο, 2007), 225-238.

Πολυχρονάκης, Δ. «Η Σχολή της Επτανήσου», στον διαδικτυακό τόπο: <http://www.greek-language.gr>, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας «Κοινωνία της Πληροφορίας» με τίτλο «Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση».

----- . "Ο ρομαντικός καλλιτέχνης στο μεταίχμιο λαϊκότητας και λογιόσύνης" *Αριάδνη* 13 (2007), 101-114.

2008

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Κακλαμάνης, Σ. *Άνθιμος (Ακάκιος) Διακρούσης, Ο Κρητικός Πόλεμος, Διήγησις διὰ στίχων τοῦ δεινοῦ πολέμου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ γενομένου, εἰς τὴν ὁποίαν περιέχει τὴν σκληρότητα καὶ αἰχμαλωσίαν τῶν ἀθέων Ἀγαρηνῶν, καὶ πῶς ἐκυρίευσαν ὄχι μόνον τὰ Χανιά καὶ τὸ Ρέθυμνον μὰ καὶ ὅλον τὸ νησί καὶ ὅλον ἓνα πολεμοῦσιν καὶ αὐτὸ τὸ μέγαν Κάστρον: Κριτικὴ ἔκδοσις Εἰσαγωγὴ, Σχόλια Γλωσσάριο καὶ Εὐρετήριον* (Ἀθήνα, 2008).

ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

Ι. Βάσσης – Σ. Κακλαμάνης – Μ. Λουκάκη (επιμ.) *Παιδεία καὶ πολιτισμὸς στὴν Κρήτη (Βυζάντιο - Βενετοκρατία). Μελέτες ἀφιερωμένες στὸν Θεοχάρη Δετοράκη* (Ἡράκλειο, 2008).

Κακλαμάνης, Σ. (επιμ.) *Ὁ Κρητικὸς Πόλεμος, ἀπὸ τὴν ἱστορία στὴ λογοτεχνία* (Ἡράκλειο, 2008).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Βάσσης, Ι. «Ἄνδρέας Δῶνος. Ἕνας λόγιος κωδικογράφος στὴν Κρήτη τοῦ 16ου αἰώνα», στο: : Ι. Βάσσης – Σ. Κακλαμάνης – Μ. Λουκάκη (επιμ.) *Παιδεία καὶ Πολιτισμὸς στὴν Κρήτη. Βυζάντιο-Βενετοκρατία. Μελέτες ἀφιερωμένες στὸν Θεοχάρη Δετοράκη* (Ἡράκλειο, 2008), 99-114.

Δασκαλά, Κ. «Ὁ παπὰ Νάρκισσος μπροστὰ στὸν καθρέπτη τῆς νόσου», *Παλίμψηστον* 23, 35-46.

----- . «Ἀπὸ τα ἠλιόλουστα νησιά τῆς Γενιάς τοῦ 1930 στα διφορούμενα νησιά τοῦ φεγγαριού τῆς μεταπολεμικῆς “λυρικῆς πεζογραφίας”» *Αριάδνη* 14 (2008), 181-201.

Κακλαμάνης, Σ. «Εἰδήσεις γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωὴ στὸν Χάνδακα ἀπὸ τὸ 16ο βιβλίο τῆς *Istoria Candiana* τοῦ Ἀνδρέα Κορνάρου», στο: Ι. Βάσσης – Σ. Κακλαμάνης – Μ. Λουκάκη (επιμ.) *Παιδεία καὶ πολιτισμὸς στὴν Κρήτη (Βυζάντιο - Βενετοκρατία). Μελέτες ἀφιερωμένες στὸν Θεοχάρη Δετοράκη* (Ἡράκλειο, 2008), 115-249.

----- . «Έμμετρες ιταλικές αφηγήσεις για τον Κρητικό Πόλεμο. Η συμβολή τῶν Ἰταλῶν», στο: Σ. Κακλαμάνης (επιμ.) *Ὁ Κρητικὸς Πόλεμος, ἀπὸ τὴν ἱστορία στὴ λογοτεχνία* (Ἡράκλειο, 2008), 55-158.

Καστρινάκη, Α. «Δημήτριος Βικέλας ο ορθολογιστής», στο: *Ὁ Δημήτριος Βικέλας καὶ ἡ Βικελαία Δημοτικὴ Βιβλιοθήκη Ἡρακλείου (1908-2008), Παλίμψηστον*, τχ. 23 (2008), 103-112.

Νάτσινα, Α. «Κεφάλαιο 14: Μεταπολεμικὴ πεζογραφία (1944-1974)», στο: Λ. Βαρελάς κ.ά. (επιμ.), *Νεότερη Ἑλληνικὴ Λογοτεχνία (19^{ος} καὶ 20^{ος} αἰῶνας)* (Πάτρα, 2008), 495-535.

----- . «Σχετικά με το μέλλον του αντικειμένου της λογοτεχνίας: Το διακύβευμα που αποκαλύπτουν οι τάσεις της ευρωπαϊκῆς ανοικτῆς εκπαίδευσης», στο: Δ. Μουστακλίδου (επιμ.), *Το μέλλον των ανθρωπιστικῶν σπουδῶν στὴν Ελλάδα* (Θεσσαλονίκη, 2008), 49-62.

Πατεδάκης, Μ. «Άγνωστο ἐπίγραμμα στο ναό της Παναγίας στον Ἅγιο Ἰωάννη Μυλοποτάμου», στο: Ἰ. Βάσσης – Σ. Κακλαμάνης – Μ. Λουκάκη (επιμ.) *Παιδεία καὶ πολιτισμὸς στὴν Κρήτη (Βυζάντιο - Βενετοκρατία). Μελέτες ἀφιερωμένες στὸν Θεοχάρη Δετοράκη* (Ἡράκλειο, 2008), 57-69.

Πολίτης, Α. «Ποίηση στὴν Ερμούπολη, 1830-1880. Ἀπὸ τὴν ἰσχνὴ ἔξαρση στὴ σταδιακὴ εξαφάνιση», στο: Χ. Αγριαντώνη – Δ. Δημητρόπουλος (επιμ.) *Σύρος καὶ Ερμούπολη. Συμβολές στὴν ἱστορία τοῦ νησιού, 15^{ος}-20^{ος} αἰ.* (Ἀθήνα, 2008), 201-250.

----- . «Ἐν μέτρῳ Σαπφικῶ. Ἀρχαία μέτρα, αρχαία γλῶσσα καὶ ποιητικὴ πράξη στὶς αρχές τοῦ 19^{ου} αἰῶνα» *Κονδυλοφόρος* 7 (2008), 175-184.

----- . «Χρήμα, μόρφωση καὶ πατρίδα. Ἀπὸ τὸν ἔμπορο Λουκά Τζίφο στὸν *Λουκὴ Λάρα* τοῦ Βικέλα» *Παλίμψηστον* 23 (2008), 9-21.

----- . «Ματθαίος, ἐπίσκοπος Μυρέων ο Γ'. Οπαδοὶ καὶ ἀντίπαλοι τοῦ Διαφωτισμοῦ στὴν Πάτμο καὶ στὴς Ἡγεμονίες στὸ δεῦτερο μισό τοῦ 18^{ου} αἰῶνα», *Μνήμων* 29 (2008) 43-63.

Πολυχρονάκης, Δ. "Μελαγχολία καὶ εγκεφαλισμὸς τῶν ποιητῶν τῆς παρακμῆς" *Διαβάζω* 484 (2008), 106-110.

2009

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Vassis, I. «Das Vokabular des Festes in der mittelbyzantinischen Hofdichtung», στο: S. Kotzabassi – G. Mavromatis (επιμ.), *Realia Byzantina [Byzantinisches Archiv 22]* (Berlin/New York, 2009), 293-301.

Δασκαλά, Κ. «Οι λυρικοί πεζογράφοι τῆς Κατοχῆς», *Ἡ Αυγὴ* (28.10.2009)

----- . «'Ερασιτέχνες' καὶ 'επαγγελματίες' λυρικοί πεζογράφοι στὴ δεκαετία τοῦ 1930», *Πολυφωνία, Φιλολογικὰ μελετήματα ἀφιερωμένα στὸν Σ. Ν. Φιλιππίδη* (Ἡράκλειο, 2009, 249-261

Μ. Δετοράκη, "Ως καλοί σου οι οίκοι, Ιακώβ, αι σκηναί σου, Ισραήλ": ένα απόσπασμα από τους Αριθμούς και η βυζαντινή ερμηνεία του", στο: *Ψηφίδες: Μελέτες Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Τέχνης στη μνήμη της Στέλλας Παπαδάκη-Oekland* (Ηράκλειο, 2009), 107-116.

Detoraki, M. "Portraits des saints dans le Synaxaire de Constantinople", *Επετηρίς Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών* 58 (2009), 211-232.

Κακλαμάνης, Σ. «Partendo da Candia. Pubbliche manifestazioni in onore di Gian Giacomo Zane, ex capitano general di Creta (1598)», στο C. Maltezos – A. Tzavara – D. Vlassi (επιμ.) *I Greci durante la venetocrazia: Uomini, spazio, idee (XIII-XVIII sec.)*, Atti del Convegno Internazionale di Studi, Venezia, 3-7 dicembre 2007 (Venezia, 2009), 291-302.

Καστρινάκη, Α. «Παίζοντας με σουρντίνα στον μεσοπόλεμο. Ο Χάμσουν και οι αντιφωνητές του: Βουσβούνης, Στρατής Δούκας, Σκαρίμπας», στο: «Χαμηλές φωνές» στη λογοτεχνία (Αθήνα, 2009), 99-115.

----- . «Καλλιτέχνες στα νησιά της ελληνικής λογοτεχνίας», *Αριάδνη*, τχ. 14 (2008 = 2009), σ. 203-211.

----- . «Ο μυστικός Τερζάκης. Θεολογικές αγωνίες και σκοπιμότητες», στο: *Πολυφωνία. Φιλολογικά μελετήματα αφιερωμένα στον Σ. Ν. Φιλιππίδη* (Ηράκλειο, 2009), 263-278.

Νάτσινα, Α. «Υπερκείμενο: Ένας εναλλακτικός τρόπος θεώρησης των συλλογών διηγημάτων», στο: Ε. Πολίτου-Μαρμαρινού - Σ. Ντενίση (επιμ.) *Το διήγημα στην ελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες: Θεωρία - γραφή - πρόσληψη* (Αθήνα 2009), 550-563.

----- . «Υπερκείμενο: Ένας εναλλακτικός τρόπος θεώρησης των συλλογών διηγημάτων», Ε. Πολίτου-Μαρμαρινού - Σ. Ντενίση (επιμ.) *Το διήγημα στην ελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες: Θεωρία - γραφή - πρόσληψη* (Αθήνα, 2009), 550-563.

----- . «Οι χαμηλοί τόνοι στο τέλος της γερμανικής Κατοχής: η περίπτωση της λυρικής πεζογραφίας», «Χαμηλές φωνές» στη λογοτεχνία (Αθήνα, 2009), 153-168.

Patedakis, M. «Athanasios' I Patriarch of Constantinople Anti-Latin Views and Related Theological Writings», στο: A. Rigo-P. Ermilov (επιμ.) *Byzantine Theologians. The systematization of their own doctrine and their perception of foreign doctrines*, Quaderni di *Νέα Ρώμη* 3 (Rome, 2009), 125-142.

Πολίτης, Α. «...Αν ήρχιζε μετά είκοσι χρόνους... Ο Κοραής, οι κοινωνικές ιδέες του Διαφωτισμού και η Ελληνική Επανάσταση» *Ο Εραμιστής* 26 (2007= Φεβρ. 2009), 241-254

----- . «Λογισύνη και λογοτεχνία: όρια και επικαλύψεις στον αιώνα της παλιγγενεσίας», *Τα όρια των ειδών στην τέχνη σήμερα* (Αθήνα, 2009), 221-242.

----- . «Τοπίο μυστικό», *Νέα Εστία*, 165, τχ. 1820 *Αφιέρωμα στον Γιώργη Μανουσάκη* (Μάρτ. 2009) 514-518

----- . «Κάτω από τη στάθμη του νερού», *Για τον Αλέξανδρο Αργυρίου* (Αθήνα, 2009), 53-61.

----- . «Η αγάπη για την ποίηση και οι αναγκαστικές μεταφράσεις πεζογραφίας. Ο Ιωάννης Ισιδωρίδης Σκυλίτσης αυτοβιογραφείται», *Πολυφωνία. Φιλολογικά μελετήματα αφιερωμένα στον Σ. Ν. Φιλιππίδη* (Ηράκλειο, 2009), 49-103

----- . «Πόσο ταιριάζει η χαμηλή φωνή στα χρόνια του Ρομαντισμού;», *Επιστημονικό συμπόσιο «‘Χαμηλές φωνές’ στη λογοτεχνία» (1 και 2 Δεκ. 2006)* (Αθήνα, 2009), 281-293

----- . «Η εξέγερση του Αλή πασά και η ελληνική επανάσταση. Μια παράλληλη θεώρηση» *Αριάδνη* 15 (2009), 75-89.

----- . «Ταιριάζοντας τον Σολωμό στα μέτρα του κοινού. “Φαρμακωμένη”, “Εις Μοναχήν”, “Ξανθούλα”» *Κονδυλοφόρος* 8 (2009) 67-80.

----- . «Ενθουσιασμός και απογοήτευση: η εξιστόρηση μιας παρεξήγησης; William St Clair, “That Greece Might Still Be Free” *The Philhellenes in the War of Independence*, Open Book Publishers, 2008», *Μνήμων* 30 (2009) 377-382

----- . «Για τις προσωπογραφίες του 19^{ου} αιώνα: ο Ρήτορας. Νίκος Μπακουνάκης», *Μια στιγμή στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα. Ο λόγος, η εικόνα, ο μύθος του Ανδρέα Ρηγόπουλου* Αθήνα, (Πόλις) 2008», *Μνήμων* 30 (2009) 402-407.

----- . «Γλώσσα και εθνική ιδεολογία. Peter Mackridge, *Language and National Identity in Greece 1766-1976*, Οξφόρδη (Oxford University Press) 2009, *Μνήμων* 30 (2009) 372-377.

Πολυχρονάκης, Δ. «Φρήντριχ Σλέγκελ & Μιχαήλ Μπαχτίν. Ο σωκρατικός κόσμος των μυθιστορημάτων», στο: Α. Καστρινάκη – Α. Πολίτης – Δ. Πολυχρονάκης (επιμ.), *Πολυφωνία. Φιλολογικά Μελετήματα αφιερωμένα στον Σ.Ν. Φιλιππίδη* (Ηράκλειο, 2009), 279-290.

----- . "Με αφορμή δύο ανέκδοτες επιστολές του Ιάκωβου Πολυλά και του Αργύρη Εφταλιώτη στον Walter Leaf για το γλωσσικό ζήτημα" *Κονδυλοφόρος* 8 (2009), 81-110.

ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

2004

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Καλοκαιρινός, Α. *Γλωσσολογία και Ποιητική* (Αθήνα, 2004)

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Anagnostopoulou, E «On clitics, feature movement and double object alternations», στο: A. Stepanov, G. Fanselow and R. Vogel (επιμ.) *Minimality Effects in Syntax* (Berlin/ New York, 2004), 15-35.

Kalokerinos, A., “The justifying connection, mostly in Greek”, *Journal of Greek Linguistics* 5 (2004), 27-80.

Kappa, I. «Coalescence in Child Language», *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα. Πρακτικά της 24^{ης} ετήσιας συνάντησης του τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσσαλονίκης* (Θεσσαλονίκη, 2004), 206-217.

Κατσιμαλή, Γ. «Ως/σαν: δομές στα νέα ελληνικά», στο: *6^ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας*, Εργαστήριο Γλωσσολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης (Ρέθυμνο, 2004), 192-200.

----- . «Χαλαρή υπόταξη: η περίπτωση της μετοχής σε γενική απόλυτη», στο: Δ. Θεοφανοπούλου-Κοντού - Χ. Λασκαράτου - Μ. Σηφianού - Μ. Γεωργιαφέντης - Β. Σπυρόπουλος (επιμ.) *Σύγχρονες τάσεις στην ελληνική γλωσσολογία*, (Αθήνα, 2004), 144-158.

Κατσιμαλή, Γ. & Θ. Θεοδωρίδου. «Γενική πτώση στα Νέα Ελληνικά: από την πολυλειτουργία στην αποφυγή», στο: *27^η Συνάντηση Τομέα Γλωσσολογίας*, Α.Π.Θ. (Θεσσαλονίκη, 2004).

2005

ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

Γ. Κατσιμαλή, Α. Καλοκαιρινός, Ε. Αναγνωστοπούλου, & Ι. Κάππα, (επιμ.). *Πρακτικά του 6^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου για την Ελληνική Γλώσσα* (Ρέθυμνο, 2005).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Anagnostopoulou, E. "Holmberg's Generalization and Cyclic Linearization. Remarks on Fox and Pesetsky," *Theoretical Linguistics* 31 *Special issue on Object Shift in Scandinavian* (2005), 95-110.

Anagnostopoulou, E. «Cross-linguistic and cross-categorial distribution of datives», στο: Μ. Stavrou - Α. Terzi (επιμ.) *Advances in Greek Generative Syntax* (Amsterdam/Philadelphia, 2005), 61-216.

----- . «Strong and Weak Person Restrictions: A feature checking analysis», στο: L. Heggie - F. Ordoñez (επιμ.) *Clitic and Affix Combinations* (Amsterdam/Philadelphia, 2005), 199-235.

----- . «Clitic Doubling», στο: Μ. Everaert - Η. van Riemsdijk (επιμ.) *The Blackwell Companion to Syntax, Volumes I-V (Volume I, Ch. 14)* (Blackwell Publishing, 2005), 519-580.

Kalokerinos, A. – Fraser, B. «Implicative discourse markers. A comparative inquiry into English and Greek» *Γλωσσολογία/Glossologia* 16 (2004-5), 97-128.

Κατσιμαλή, Γ. «Διπλασιασμός επιρρημάτων στα Νέα Ελληνικά», στο: *7th International Conference of Greek Linguistics*. (York, 2005).

Lechner, W.-Anagnostopoulou, E. «Clitics and adjacency in Greek PPs», στο: Η. Broekhuis - Ν. Corver - J. Koster - R. Huybregts - U. Kleinhenz (επιμ.), *Organizing Grammar: Linguistic Studies in Honor of Henk van Riemsdijk* (Berlin/New York, 2005), 390-406.

2006

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Alexiadou, A.–Anagnostopoulou, E.– Schäfer, F. «The properties of anticausatives crosslinguistically», στο: M. Frascarelli (επιμ.) *Phases of Interpretation* (Berlin/ New, 2006), 187-211.

Alexiadou, A.–Anagnostopoulou, E. «From hierarchies to features: Person splits and direct-inverse alternations», στο: C. Boeckx (επιμ.) *Agreement Systems* (Amsterdam/Philadelphia, 2006), 41-62.

Kappa, I. «Loanword Adaptations in the (west) Cretan Dialect», στο: M. Janse, B. Joseph & A. Ralli (επιμ.) *Proceedings of the 2nd International Conference of Modern Greek Dialects and Linguistic Theory* (Πάτρα, 2006), 142-155.

2007

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Κατσιμαλή, Γ. *Γλωσσολογία σε εφαρμογή* (Αθήνα, 2007).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

Γαλαζούλα, Μ.-Γ. Κατσιμαλή-Θ. Πανοπούλου *Ελληνικά! Γιατί όχι; 2*, Βιβλίο μαθητή/student's book (Ρέθυμνο, 2007).

----- . Τετράδιο Δραστηριοτήτων/Student's workbook (Ρέθυμνο, 2007).

Κατσιμαλή Γ., Δ. Παπαδοπούλου, Ευ. Θωμαδάκη, Ευ. Βασιλάκη, Μ. Αντωνίου, *Κλειδιά της Ελληνικής Γραμματικής στα Ρωσικά* [μεταφρ. Pavlina Grigorova] (Ρέθυμνο, 2007).

----- . 2003 *Κλειδιά της Ελληνικής Γραμματικής/Keys to Greek Grammar*. (Αθήνα, 2007).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Alexiadou, A.–Anagnostopoulou, E. «The Subject In-Situ Generalization revisited», στο: H.-M. Gaertner–U. Sauerland (επιμ.), *Interfaces + Recursion = Language?* (Berlin/ New York, 2007), 31-60.

Καλοκαιρινός, Α. «Η πυκνότητα και η μονάδα. Αναγνώσεις του Τάσου Χριστίδη», στο: *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα, Πρακτικά της 27^{ης} ετήσιας συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Μνήμη Α.Φ. Χριστίδη*, (Θεσσαλονίκη, 2007), 149-158

----- . «Απ' του τραπεζιού την άκρη. Marginalia στην Αγγέλα Καστρινάκη», *Αριάδνη* 13 (2007), 269-273.

Κάππα, Ι. «The Evolution of Medieval /ü/ and its Dialectal Variation», στο: E. M. Agathopoulou-D. Dimitrakopoulou-Papadopoulou, D. (επιμ.) *Festschrift for Prof. E. Panagopoulos. Selected Papers. 17th International Symposium on Theoretical and Applied Linguistics* (Thessaloniki, 2007), 44-52.

Κατσιμαλή, Γ. «Το θέατρο της διασποράς και η διασπορά στο θέατρο: γλωσσικά χαρακτηριστικά σε διαλέκτους, εθνολέκτους και κοινωνιολέκτους», στο: Πρακτικά του συνεδρίου *Θέατρο, Διασπορά και Εκπαίδευση*. (Ρέθυμνο, 2007), 31-42.

2008

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

Κατσιμαλή, Γ., Βασιλάκη, Ευ., Π. Μιχαλακοπούλου, Μ. Λασκαρίδη, Μ. Πουλοπούλου *Ελληνικά. Από τα Κείμενα στη λέξη* (Ρέθυμνο, 2008).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Anagnostopoulou, E. «Notes on the Person Case Constraint in Germanic (with special reference to German)», στο: R. D'Alessandro-S. Fischer-G. H. Hrafnbjargarson (επιμ.), *Agreement Restrictions* (Berlin/New York, 2008), 15-47.

Alexiadou, A.–Anagnostopoulou, E. «Structuring Participles», *Proceedings of the 26th West Coast Conference on Formal Linguistics* (Somerville, MA., 2008), 33-41.

Καλοκαιρινός, Α. «Από την οργανική γλώσσα στο γλωσσικό όργανο», στο: Κ. Πόταγας & Ι. Ευδοκίμίδης (επιμ.), *Συζητήσεις για το Λόγο στο Αιγινήτειο* (Αθήνα, 2008), 11-24.

----- . «Η Φιλοσοφική Σχολή μέσα στο ελληνικό πανεπιστήμιο: Κατάσταση πραγμάτων και προοπτικές», στο: Δ. Μουστακλίδου (επιμ.), *Το μέλλον των ανθρωπιστικών σπουδών στην Ελλάδα*, (Θεσσαλονίκη, 2008), 205-217.

Kappa. I.– Tzakosta, M. «Syllable Types in Child Greek: a Developmental Account», στο: A. Gavarro–M. J. Freitas (επιμ.) *Language Acquisition and Development. Proceedings of GALA 2007* (Newcastle, 2008), 467-471.

Κατσιμαλή, Γ. «Διαφορετικότητα, Διαβάθμιση και Διαστρωμάτωση των ελληνικών των εφήβων ομογενών», στο: *Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου «Παγκοσμιοποίηση και Ελληνική Διασπορά»* (Ρέθυμνο, 2008), 139-150.

2009

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Alexiadou, A.–Anagnostopoulou, E. «Agent, causer and instrument PPs in Greek: implications for verbal structure», *MIT Working Papers in Linguistics. Proceedings of the Workshop on Greek Syntax and Semantics* (2009), 1-16.

Καλοκαιρινός, Α. «Πρόλογος», στο: Κ. Καβουλάκος (επιμ.), *Η φαινομενολογία του Πνεύματος του Γκ.Β.Φ. Χέγκελ. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις*. (Αθήνα, 2009), 9-12.

Kalokerinos, A. «Wretched, Institutions, Political Failure and Social Guilt», στο: A.Economides, Spyros – V. Monastiriotis (επιμ.), *The return of street politics? Essays on the December riots in Greece* (London, 2009), 21-26.

Kappa, I. «On the Acquisition of Liquids in Modern Greek: a developmental account», *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα. Πρακτικά της 29^{ης} ετήσιας συνάντησης του τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσσαλονίκης* (Θεσσαλονίκη, 2009), 478-485.

Κατσιμαλή, Γ. «Γλωσσο-Λογο-Τεχνή-ματα» *Αριάδνη* 15 (2009), 305-333.

ΤΟΜΕΑΣ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑΣ – ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

2005

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Δελβερούδη, Ε.-Α. *Οι νέοι στις κωμωδίες του ελληνικού κινηματογράφου, 1948-1974* (Αθήνα, 2004).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Mini, P. «Echoing the Standard Soviet Literary Criticism and the Party Rhetoric: Kozintsev's Understanding of Shakespeare and *Hamlet*», στο: *Tribute to Professor Oya Basak: (Re)reading Shakespeare in Text and Performance. Selected Papers from the Oya Basak Conference* (Ισταμπούλ, 2005), 177-185.

2006

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Γλυτζουρή, Α. «Ο Μωρίς Μάτερλινκ, ο Συμβολισμός και η πρόωπη δραματουργία του Νίκου Καζαντζάκη», στο: *Νίκος Καζαντζάκης. Το έργο και η πρόσληψή του, Πεπραγμένα διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου* (Ηράκλειο, 2006), 51-67.

Δελβερούδη, Ε.-Α. «Τα δώρα του μετανάστη», στο: Α. Καρτάλου-Α. Νικολαΐδου- Θ. Αναστόπουλος (επιμ.) *Σε ξένο τόπο. Η μετανάστευση στον ελληνικό κινηματογράφο 1956-2006* (Αθήνα/Θεσσαλονίκη, 2006), 18-21.

Μήνη, Π «Συνδυάζοντας το ελληνικό με το ευρωπαϊκό στοιχείο και στοχεύοντας σε ένα ευρύ κοινό: ο *Αγαπητικός της βοσκοπούλας* (1932) της Ολύμπια Φιλμ» *Τα Ιστορικά* 23, τχ. 44, (Ιούνιος 2006), 161-180.

Mini, P. «A Life and Identity in Flux: Young Pontian Greeks in Konstantinos Giannaris's *From the Edge of the City*» *Αριάδνη* 12 (2006), 215-228.

Ξεπαπαδάκου, Α. «“What cannot be spoken”: Το έργο του Samuel Beckett και η Μουσική», *Παράβασις, Επιστημονική Επετηρίδα Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών* 8 (2006), 215-226.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

Ξεπαπαδάκου, Α. *Richard Strauss, Salome* [Οργανισμός Μεγάλου Μουσικής Θεσσαλονίκης], (Θεσσαλονίκη, 2007).

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Γλυτζουρή, Α. «Πρωτοπορίες και Νεοελληνικό Θέατρο», στο: Ν. Παπανδρέου, Ε. Βαφειάδη (επιμ.) *Ζητήματα Ιστορίας του Νεοελληνικού Θεάτρου. Μελέτες αφιερωμένες στον Δημήτρη Σπάθη* (Αθήνα, 2007), 259-274.

Glytzouris, A. «The Deadlock of Modernism in Greek Drama: Nikos Kazantzakis' *Othello Returns*» *Journal of Modern Greek Studies, Special issue on Modern Greek Theatre* 25 (2007), 181-194.

Δελβερούδη, Ε.-Α. «Μια τραγωδία και μια ταινία. Η *Ηλέκτρα* του Μιχάλη Κακογιάννη» *Κύκλος Ηλέκτρα*, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών 2007, 25-33.

Ξεπαπαδάκου, Α. «Χαρίκλεια Νταρκλέ: Το γαλλικό της ντεμπούτο» *Παράβασις: Επιστημονική Επετηρίδα Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών* 9 (2007), 305-322.

----- . «Μουσική Θεάτρου ή Σκηνική Μουσική», στη συλλογική έκδοση *Μουσική*, (Αθήνα 2007), 155-156.

Σειραγάκης, Μ. «Σχέσεις του Θεάτρου Σκιών με τα υπόλοιπα είδη θεάτρου: Η περίοδος του Μεσοπολέμου», στο: Στέφανος, Τιμητική προσφορά στον Βάλτερ Πούχγερ (Αθήνα, 2007), 1079-1087

----- . «Η Ελληνική Οπερέττα, ένα αχαρτογράφητο είδος» *Δρώμενα* 1, (2007), 36-51.

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Γλυτζουρή, Α. «Η κινηματογραφική εικόνα ως πηγή της ιστορίας του νεοελληνικού μεσοπολεμικού θεάτρου», *Τα Ιστορικά* 48 (2008) 139-156.

Δελβερούδη, Ε.-Α. «Η ψυχαγωγία στα χρόνια της επιστράτευσης» *Εν έτει... 1878, 1922* (Αθήνα, 2008), 237-299, 364-374.

----- . «Constructing Female Sexuality in Greek Film: *Daphnis and Chloe* by O. Laskos, *Young Aphrodites* by N. Koundouros», στο: U. Meurer-M. –E. Mitsou- M. Oikonomou (επιμ.) *Perseu's Schild: Griechische Frauenbilder im Film* (Ars Una Neuried, 2008), 225-238.

Μήνη, Π. «Έλληνες κινηματογραφικοί δημιουργοί. Από το 1965 μέχρι σήμερα», στο: Θ. Γραμματάς-Π. Μήνη (επιμ.) *Νεοελληνικό θέατρο (1600-1940)—Κινηματογράφος. Νεοελληνικό θέατρο 1880-1930. Σκηνοθέτες του μεταπολεμικού ελληνικού κινηματογράφου* (Πάτρα, 2008), 69-113.

----- . «Από τον νατούρσικ στο σύστημα Στανισλάβσκι. Οι απόψεις του Πουντόβκιν για τον κινηματογραφικό ηθοποιό», στο: Χ. Αδάμου (επιμ.) *Ο ηθοποιός ανάμεσα στη σκηνή και την οθόνη* (Αθήνα, 2008), 87-99.

Ξεπαπαδάκου, Α. «Ένας επικήδειος του θανάτου», στο έντυπο πρόγραμμα *Johannes Brahms, Ένα Γερμανικό Ρέκβιεμ*, Οργανισμός Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης, (Θεσσαλονίκη, 2008), 5-7.

Μανώλης Σειραγάκης, «Ο ηθοποιός Πέτρος Κυριακός πάνω στην οθόνη και μπροστά απ' αυτήν», στο: Χ. Αδάμου (επιμ.) *Ο ηθοποιός ανάμεσα στη σκηνή και την οθόνη*, (Αθήνα, 2008).

----- . «Το λαϊκό στοιχείο στην ελληνική Οπερέττα», στο πρόγραμμα της Εθνικής Λυρικής Σκηνής για τους Απάχρηδες των Αθηνών, (Αθήνα, 2008), 31-36.

2009

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Γλυτζουρή, Α. 'Πόθοι αετού και φτερά πεταλούδας'. Το πρώιμο θεατρικό έργο του Νίκου Καζαντζάκη και οι ευρωπαϊκές πρωτοπορίες της εποχής του. Συμβολή στη μελέτη της Παρακμής στη νεοελληνική δραματουργία (Ηράκλειο, 2009).

Σειραγάκης, Μ. *Το ελαφρό μουσικό θέατρο στη μεσοπολεμική* [2 τόμοι] (Αθήνα, 2009).

ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

Δελβερούδη, Ε.-Α.- Κοντογιάννη, Β. - Τόλια, Γ. (επιμ.) *Δρόμοι κοινοί. Μελέτες για την κοινωνία και τον πολιτισμό, αφιερωμένες στην Αικατερίνη Κουμαριανού* (Αθήνα, 2009).

Ξεπαπαδάκου, Α. *Jacques Offenbach, Ο Ορφέας στον Άδη* [Οργανισμός Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης], (Θεσσαλονίκη 2009)

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

Γλυτζουρή, Α. «Μια 'ανάσταση' του *Αγαμέμνονα* και της *Αντιγόνης* στον αργολικό κάμπο του 1896», στο: Α. Καστρινάκη- Α. Πολίτης- Δ. Πολυχρονάκης (επιμ.), *Πολυφωνία. Φιλολογικά μελετήματα αφιερωμένα στον Σ. Ν. Φιλιππίδη* (Ηράκλειο, 2009), 231-248.

Δελβερούδη, Ε.-Α. «Το σχολείο, η ιστορία του και ο κινηματογράφος» *Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού* 9 (2009), 31-43 [Αφιέρωμα: Παιδική ηλικία και κινηματογράφος].

----- . «Σκηνοθέτιδες και Ιστορία. Η περίπτωση του ελληνικού κινηματογράφου» στο: Ε.-Α. Δελβερούδη- Β. Κοντογιάννη- Γ. Τόλια (επιμ.) *Δρόμοι κοινοί. Μελέτες για την κοινωνία και τον πολιτισμό, αφιερωμένες στην Αικατερίνη Κουμαριανού* (Αθήνα, 2009), 339-368.

----- . «Εργογραφία Αικατερίνης Κουμαριανού» (σύνταξη με Έλλη Δρούλια-επιμ.), στο: Ε.-Α.Δελβερούδη- Β. Κοντογιάννη- Γ. Τόλια (επιμ.) *Δρόμοι κοινοί. Μελέτες για την κοινωνία και τον πολιτισμό, αφιερωμένες στην Αικατερίνη Κουμαριανού* (Αθήνα, 2009), 13-38.

----- . «Ο έρωτας στον ελληνικό κινηματογράφο» *Αρχαιολογία και τέχνες* 111 (Ιούν. 2009), 40-45.

Mini, P. «Vsevolod Pudovkin's *Chess Fever* (1925) in its Historical Context», στο: Α. Ioannidou-Christian Voß (επιμ.), *Spotlights on Russian and Balkan Cultural History* (Munche/Berlin, 2009), 201-211.

Μήνη, Π. «Εικόνες και 'υποκειμενική πραγματικότητα' στο σενάριο του Καζαντζάκη *Δον Κιχώτης* (1932)», στο: Α. Καστρινάκη-Α. Πολίτης-Δ. Πολυχρονάκης (επιμ.), *Πολυφωνία: Φιλολογικά μελετήματα αφιερωμένα στον Σ. Ν. Φιλιππίδη* (Ηράκλειο, 2009), 213-229.

Ξεπαπαδάκου, Α. «Bon pour l'Orient II. Μία σκιαγράφιση της δράσης του γαλλικού μελοδραματικού θιάσου Lassalle-Charlet στην Αθήνα. (1887-1888)» *Επιστημονική επιθεώρηση τεχνών του θεάματος* 1 (2009), 245-292.

Σειραγάκης, Μ. «Βερολινέζικο καμπαρέ και αθηναϊκή επιθεώρηση», στο: Πρόγραμμα της Εθνικής Λυρικής Σκηνής για *Το μικρόβιο του έρωτα* (Αθήνα, 2009), 31-35

----- . «Από το Χόλιγουντ στην Αθήνα, το μιούζικαλ αλλάζει την ελληνική θεατρική και μουσική ζωή», στα Πρακτικά του Συνεδρίου των Ελληνικών Μουσικών Γιορτών, Αθήνα (2009) σ. 414 <http://www.mmb.org.gr/files/2010/Πρακτικά%20Συνεδρίου.pdf>]